

VRH SEDMIH NAJBOLJ RAZVITIH DRŽAV V TOKIU

Velika finančna pomoč Rusiji Nobene odločitve o Bosni

TOKIO - Ruski predsednik Boris Jelcin s svojim obiskom na 19. srečanju sedmerice najbogatših držav sveta Rusije se ne bo povzdignil med velike sile, kot je optimistično izjavil ob prihodu v Tokio. Zato pa bo dobil tri milijarde dolarjev za hitrejši prehod ruskega gospodarstva v kapitalizem in za privatizacijo svojih državnih podjetij. Denar bodo Rusiji poslali v obliki garancij, izvoznih

kreditov in posojil, namenjen pa naj bi bil predvsem malim in srednjim podjetjem. Poleg tega je ameriški predsednik napovedal, da bodo odpravili hladnovojne omejitve za trgovanje z Rusijo. Pregledali bodo zakon Jackson-Vanik, s katerim so skušali nekdanjo SZ prisiliti k političnim spremembam, in dogovor Co-com, ki je prepovedoval izvoz visoke tehnologije.

Voditelji najbogatšje se-

dmerice sveta so predstavili tudi politično deklaracijo in v njej na prvem mestu spregovorili o Bosni in Hercegovini. Besedilo o njej so sestavljali enajst ur, zadnja različica pa je kljub temu veliko milejša od tiste, s katero so lani zagrozili z vojskim kaznovanjem. Kljub nevarnosti padca muslimanskih mest in nenehnim pokolom omenjajo samo nekakšne »strožje ukrepe« in ponavljajo, da »ne bodo priznali delitve Bosne brez sporazuma vseh sptih strani«. Prvic pa so voditelji najpomembnejših držav uradno izenacili dejanja Beograda in Zagreba: »Če bosta Srbija in Hrvaška se naprej uničevali Bosno s spreminjanjem meja in z etničnim čiščenjem, ne bosta mogli pričakovati nobene gospodarske in finančne pomoči, se posebej ne pri obnovi.« Voditelji sedmerice, ki so v prejšnjih mesecih zavrnili vojsko akcijo in zatem se oborožitev Muslimanov, so v zaključnem poročilu ponovili svojo pripravljenost varnostnim območjem v Bosni in zaščiti pripadnikov mirovnih sil Združenih narodov, če bodo ti v nevarnosti.

Na tokijskem srečanju so obravnavali tudi druge območne konflikte. Se posebej ostro so obsodili Severno Korejo in njeno »igranje« z jedrskim orožjem, Arabce so pozvali, naj začnejo kupovati izraelske izdelke in sklenejo mir na Bliznjem vzhodu. Se naprej bodo, če bo treba, kaznovali Irak in Libijo, Ukrajino pa so opozorili, naj spoštuje mednarodne sporazume o jedrski in konvencionalni razorožitvi.

Več na šesti strani.
(Agencije)

Tokijski vrh je učitno zelo utrudljiv in včasih je trenutek počitka nujno potreben... (Telefoto AP)

Predsednikova popotnica

MOSKVA - V ruskem parlamentu se je razvnela burna razprava o predlogu resolucije o dosedanjih vladnih gospodarskih uspehih, se preden je predsednik sploh dobro zapustil Moskvo. Jelcinu skrbi povzročajo tudi odcepitvene težnje. Potem ko se je za republiko proglasilo območje Sverdlovska, je včeraj isto storil Vladivostok, ki ni pripravljen vplačevati v državno blagajno več kot revne republike, ki so na-

stale na nacionalističnih temeljih. Odlocitev je povsem ekonomske narave, so ob tem povedali predstavniki Vladivostoka.

V spopadih v Abhaziji je v zadnjem tednu padlo 130 gruzijskih vojakov. V Estoniji, ki je pred kratkim sprejela restriktiven zakon o državljanstvu za tam živeče Ruse, pa so sprejeli nekatere amandmaje, vendar, kot pravijo, bista zakona s tem niso spremenili. (B. S.)

Ruski predsednik Jelcin (Telefoto: AP)

ITALIJA / ARETIRALI GENERALNEGA DIREKTORJA MINISTRSTVA ZA KULTURNE DOBRINE FRANCESCA SISINIJA

Tudi kultura v vrtincu podkupnin

V zaporu dudi menedžer sanremskega festivala Adriano Aragozzini in sin bivšega ministra Misasija Maurizio

RIM - Izsledki sodnikov so pokazali, da ima podkupninska afra neslutene razseznosti in da najbrz ni bilo nobenega področja javnega življenja, ki bi bilo imuno pred tem rakom. Kljub temu pa so novi razpleti in presenečenja skoraj na dnevnem redu. Ni se se namrec poleglo razburjenje zaradi obsega podkupnin, ki so jih odkrili v zdravstvu, in ze je bruhnila na dan afra kulturnih dobrin. Na ukaz tožilstva v Paoli (Kalabrija) so karabinjerji včeraj aretirali v Rimu generalnega direktorja ministrstva za kulturne dobrine Francesca Sisinija, v Kalabriji pa sina bivšega ministra Riccardo Misasija Maurizia in sefa kalabrijskega nadzornistva za spomeniško varstvo Alda Ceccarellija. Vsi tri je obtoženi goljufije na škodo države in zlorabe prisotnosti, Misasi pa poleg tega se korupcije.

Aretacija generalnega direktorja Francesca Sisi-

VOJMR TAVCAR

nija, je krepko prizadelo ugled tega ministrstva, ki bi moralo upravljati ogromno italijansko kulturno dediščino in ki se vsak dan spoprijema s problemom pomanjkanja sredstev. Na ministrov ukaz so zato na ministrstvu nenavadno »zapeti« in novinarjem izjavljajo le, da imajo zaupanje v sodstvo, obenem pa so prepričani, da bo direktor lahko dokazal nedolžnost.

Afera, ki je včeraj povzročila aretacijo Francesca Sisinija, zadeva sanacijo in restrukturiranje takoj imenovanega »princevega gradu« v kraju San Nicola Arcella. Gre za palaco, ki so jo v 18. stoletju zgradili siciljanski princ Lanza di Trabia. Po oceni mnogih izvedencev gre za strukturo, ki nima posebne kulturne in arhitektonske vrednosti, zaradi tega pa je bilo zlasti sodstvo presenečeno nad dejstvom,

da je za prestrukturiranje gradu država namenila kar 28 milijard lir iz sklada Fio. Kaze, da so na stavbi opravili že za 11 milijard lir del za sanacijo statike, vendar se vsaj na zunanosti zgradbe posega ne pozna.

Po dosedanjih izsledkih preiskovalcev katalog, na osnovi katerega so bila dodeljena sredstva Fio, ni sestavilo kalabrijsko nadzornistvo za spomeniško varstvo, kot predpisuje zakon, pač pa je bila naloga zaupana zasebniku. Poleg tega pa sploh ni bilo omenjeno dejstvo, da je grad izpostavljen raznim vinkulacijam, ki bi preprečile finansiranje Fio. Od tod preiskava in aretacije.

Drugo presenečenje je preiskava o podkupninskih aferah pripravila v ventimiglj, kjer je bil včeraj aretiran Adriano Aragozzini, sporni organizator festivala italijanske popevke v Sanremu. Po-

pevkarski menadžer je obtožen korupcije in sicer v zvezi z organizacijo festivala leta 1990.

V okviru podkupninske afere v zdravstvu pa se je včeraj javil sodnik Renato De Lorenzo, brat bivšega ministra za zdravstvo Francesca, za katerega so sodniki v prejšnjih dneh podpisali zaporni nalog. Po obtožbi naj bi Renato De Lorenzo »pretopile« v državne obveznice približno poldrugo milijardo lir podkupnin, ki jih je v imenu ministra Francesca zbral njegov osebni tajnik Giovanni Marone. Minister je včeraj v intervjujih s časopisi delno priznal, da je zbral podkupnine, vendar samo za finansiranje neapeljskega Plika. Odjek skandala je tolikšen, da je novi liberalni tajnik Raffaele Costa pisal bivšemu ministru odprto pismo, v katerem ga poziva, naj vsaj delno popravi napake, s tem da »vrne« italijanskim davkoplacevalcem in bolnikom, kar jim priteče.

Sisini (desno) z ministrom Roncheyem - seveda arhivski posnetek (Telefoto AP)

POLETJE '93
Srečanje gledališča z našimi ljudmi
BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRZASKA KREDITNA BANKA
Kultura, naše bogastvo.

■ DANES V PRIMORSKEM DNEVNIKU

Zlata kolajna za slovenske kanuiste

Na svetovnem prvenstvu kajakašev in kanuistov na divjih vodah v italijanskem kraju Mezzana je Slovenija osvojila zlato medaljo v moštvnem spustu kanuistov. Jože Vidmar, Simon Hoceva in Boštjan Žitnik so na končnem vrstnem redu prehiteli Britance in Italijane. Uspeh Slovenije je še toliko slajši, ker ni bil pričakovan.

..... stran 11.....

Occhetto za enotnost levih in naprednih sil

DSL je sila levice, ki je sposobna gledati tudi proti sredini in se pogovarjati s tistimi sredinskimi silami, ki se opredeljujejo za spremembe in napredek. Na tej osnovi lahko reformistična leвица oblikuje široko zavezništvo, ki tekmuje za oblast. To formulo je včeraj v dolgem poročilu pred vsedržavnim svetom DSL, ki razpravlja o politični usmeritvi in o vprašanju zavezništva, razvil sekretar Occhetto pod pomembnim naslovom »Oblikujmo enotnost levih in naprednih sil, da bi vladali Italiji«.

..... stran 2.....

Razveljavljeni načrti za velike ljudske gradnje

Tržaški pokrajinski nadzorni odbor je razveljavil sklepe, s katerimi je tržaški občinski svet 29. aprila letos odobril načrte za obsežne ljudske gradnje na Kolonkovcu in pri Sv. Ivanu. Ti načrti so bili že dolgo časa v središču polemik, zdaj pa so propadli, kot kaže, zaradi formalnih oziroma proceduralnih nepravilnosti.

..... stran 3.....

Center Il Giulia dobil nove lastnike

Trgovsko središče Il Giulia pri Sv. Ivanu, ki je šlo skupaj z ostalim premoženjem Cardarelljeve grupe Finfour v stečaj, si je včeraj pridobil edini kupec na sodni dražbi, družba Trivim iz Verone. Plačati bo morala izključno ceno 49 milijard lir, govori pa se, da bo nepremičnino čimprej prodala in tako omogočila vrnitev posojila, ki ga je Cardarelli prejel od kreditnega zavoda Credito Fondiario delle tre Venetie.

..... stran 3.....

Gorica: prazne stojnice na pokriti tržnici

Na goriški tržnici je vse več prostih stojnic. Razlogov je najbrz več. Med glavnimi je kot kaže vse večji davčni pritisk, naraščajoča birokratizacija in ne navsezadnje veliki stroški za najemnine. Županstvo se trudi, da bi prošle stojnice, ki jih je zmeraj več, oddalo v najem.

..... stran 5.....

Tržič - Uspešno poslovanje pristanišča

V tržiskem pristanišču Portorož se v juniju spet zabeležili zelo pozitiven rezultat poslovanja. Pretovorili so za približno 38 odstotkov več blaga kakor v enakem mesecu lani. Do konca leta naj bi pretovorili okrog tri milijone ton blaga. Kljub takemu trendu pa pri pristojnem ministrstvu nameravajo krciti osebje carinskega urada v pristanišču, kar je seveda proti vsaki naravni logiki.

..... stran 5.....

Na Touru spet vodi Belgijec Nelissen

Na kolesarski dirki po Franciji je po 24 urah lastnik rumene majice vnovic postal Belgijec Nelissen, ki je na včerajšnji 5. etapi osvojil drugo mesto za Dancem Skibbyjem, Italijan Cipollini pa je bil šele sedmi.

..... stran 11.....

NOVICE

Prihodnji teden
dva dni stavke novinarjev

RIM - Nadaljujejo se napovedani protesti novinarjev: izvršni odbor vsedravnega sindikata novinarjev FNSI je določil, da bosta naslednja dva od petih predvidenih dni stavke naslednji petek in sobota. To pomeni, da dnevnik v Italiji ne bodo izšli v soboto, 17. in v nedeljo, 18. julija. Novinarji državnih in zasebnih radijskih in televizijskih postaj bodo stavkali v petek, 16. in v soboto, 17. t.m. Napoved dveh dni stavke sta v glavnem navdihnili dva razloga: po eni strani številnim novinarjem zaradi gospodarske krize grozi brezposelnost, po drugi pa so zaradi vladnih ukrepov v nevarnosti skrbstveni in drugi zavodi novinarjev. V prvi vrsti gre za skrbstveni zavod Inpgi, ki mu zadnje odločitve vlade streejo po življenju. Ob tem specifičnem problemu pa bo sindikat novinarjev že v naslednjih dneh nadaljeval razgovore s predstavnikmi vlade, političnih sil in združenja založnikov FIEG o najbolj pereh vprašanih področja informacije.

Sodili bodo
sedmim poslancem

RIM - Poslanska zbornica je v dobri uri odobrila sodstvu sedem zahtev za nadaljnjo preiskavo o pravi tiskovni številu poslancev, dve zahtevi pa je zavrnila.

Ne sodni preiskavi so poslanci rekli v primeru demokristinov Angela Sanze, ki tudi po oceni procesvalca ni mogel zagrešiti pripisanih mu kaznivih dejanj, in Raffaeleja Russa (v tem primeru so vrnilo gradivo sodstvu z zahtevo po dodatni preiskavi). Da nadaljnemu delu sodnikov pa so rekli v primeru republikanca Salvatoreja Grilla (osumljen je mafijškega združevanja), socialistov Romana Feraruta (zlorabljanje pristojnosti) in Adrea Buffonija (izsiljevanje podkupnin), socialdemokrata Romea (zlorabljanje pristojnosti), Martina Doriga (Skp) in Claudia Fave (Mreza), ki sta obtožena obrekovanja v tisku.

Sodili bodo tudi bivšemu milanskemu županu Paolu Pillitteriju, ki je obtožen psovok in groženj, ker je leta 1990 opsoval s »fasisti« in »skvadristi« železnikarje, ki so stavkali, da bi dosegli odstranitev skupnosti prisiljenec.

Odobritev odloka
za pospešitev zaposlovanja

RIM - Senat je včeraj izglasoval zaupnico vladi in odobril odlok za pospešitev zaposlovanja. Vlada je zahtevala zaupnico, da bi preprečila obstrukcijo Severne lige, ki je nasprotovala ukrepu za naložbe na Jugu. Za so glasovali Krščanska demokracija, socialisti, socialdemokrati in liberalci. Demokracija stranka leve se je vzdržala, ostali pa so bili proti. Sedaj se bo o odloku morala izreči poslanska zbornica.

LISTINA O DOLŽNOSTIH

Novinar je najprej
odgovoren bralcu

Dokument so predstavili včeraj v Rimu

VOJMR TAVCAR

RIM - Novinar mora spostovati, upoštevati in braniti pravico javnega mnenja do informacij. Zaradi tega isče in objavlja vse novice, ki so po njegovi oceni zanimive za javnost. Novice isče in objavlja kljub zaprekam, ki bi jih kdorkoli lahko postavljali njegovemu delu. In pri tem je najprej odgovoren bralcu in javnosti, te odgovornosti pa ne podreja interesom drugih dejavnikov, kot so založnik, vlada, politične sile, institucije itd.

To je obveza, ki jo italijanski novinarji sprejemajo v odnosu s javnim mnenjem in ki je razčlenjena v Listini o dolžnostih novinarja. Dokument, ki je bil predstavljen včeraj dopoldne, sta izoblikovala in sprejela novinarski sindikat FNSI in državna novinarska zbornica.

Listina o dolžnostih, sta poudarila predsednik FNSI Vittorio Roidi in predsednik zbornice Gianni Faustini, je obveza, ki jo novinarji sprejemajo v odnosu do svojih bralcev, noče pa biti odraz neke samocenzure. Tudi zaradi tega je bil dokument poimenovan Listina in je bil zavrnjen bolj obvezujoč naslov kodeksa. Podčrtano je bilo tudi dejstvo, da novinarji sklepajo to obvezo, ki jih zavezuje k spostovanju poklicnih nacer, v trenutku, ko se zaostruje napad oblasti na avtonomijo canisnikarjev.

To pa je dodaten dokaz, da je dogovor sklenjen z javnostjo, ne pa s politiko ali državnimi institucijami.

Listina dolžnosti izhaja iz vrste nacer, ki podčrtujejo, da je novinar odgovoren predvsem javnemu mnenju. V svojem delu spoštuje pravice in dostojanstvo vsake osebe, ne diskriminira nikogar zaradi rase ali verske pripadnosti, spola in političnega prepričanja. Novinar skuša biti v svojem delu te-

meljiti in hitro popravlja napake, seznanja javnost z viri informacij, obenem pa je dolzan spostovati poklicno tajnost, ko viri to zahtevajo.

Novinar ne sme biti član tajnih organizacij, zavrača privilegije, nagrade in zadolžitve, ki bi omejevale njegovo poklicno avtonomijo. Dolzan je navesti vsa dejstva, ki so bistvena za popoln opis dogodka, naslovi in podnaslovi pa morajo odzati vsebino članka. Tudi pri objavljanju fotografij se mora novinar izogibati tistim, ki lahko prizadejajo človekovo dostojanstvo. Pri objavljanju ekonomske propagande mora vselej paziti, da je jasna meja med novico in reklamnim sporočilom, ki ga bralec mora vselej jasno identificirati kot propagando.

Listina posveca posebno poglavje zasciti mladoletnih in sibekejših. Ob spostovanju mednarodnih določil se novinar obvezuje tudi, da z največjim spostovanjem in občutljivostjo obravnava tiste osebe, ki imajo zaradi družbenih, ekonomskih ali kulturnih razlogov manjšo možnost samozascite.

Listina poziva, naj bi pri vseh casopisih imenovali osebo, ki bi jamčila za pravice bralcev, da bi oblikovali prostor za posege in replike bralcev, do septembra pa bosta Vsedravnna zveza novinarjev Italije in novinarska zbornica oblikovali telo, ki naj bi bilo moralno razsodišce spostovanja nacer listine.

Dokument je, kot so pouradili na konferenci, izhodišce za nadaljnje delo in za obogatitev nacer v skladu z družbenim in kulturnim razvojem.

Sindikat in zbornica pa obljubljata angažirano delo, da bosta nacela listine postala res temeljno vodilo v vsakodnevem delu slehernega italijanskega novinarja.

PODKUPNINE / V MILANU

Andreotti
pri Di PietruDostmrtni senator se je
prostovoljno javil sodniku

MILAN, PALERMO - Dostmrtni senator Giulio Andreotti se je včeraj popoldne na lastno pest javil milanskemu sodniku Antoniu Di Pietru, da bi mu povedal svojo »resnico« o podkupnini 250 milijonov lir, ki naj bi jo njegov »prijatelj« Giuseppe Ciarrapico dodelil socialdemokratski stranki, in o »prispevku« v višini ene milijarde lir, ki naj bi ga prijel od bivšega glavnega ravnatelja državne telefonske družbe Giuseppeja Parrelle.

Zaradi teh dveh »dogodkov« je prejel bivši

predsednik vlade dve jamstveni obvestili: 6. aprila in 23. junija, obakrat zaradi domnevne krsitve zakona o javnem finansiranju strank. Po poldrugo uro trajajočem zaslišanju ni dal Andreotti nobene izjave.

V sredo je medtem njegov odvetnik Odoardo Ascari sodeloval v Palermu pri hišni preiskavi na domu mafijca Ignazia Salva.

Tu naj bi se senator Giulio Andreotti po izjavah skesanca Baldassarreja Di Maggia srečal z mafijškim bossom Totom Riino.

PISMO UREDNIŠTVU

Manjšinska »gospodarska
baza« še v središču polemik

Spostovano uredništvo!

Pred dnevi je Primorski dnevnik objavil moje pismo v zvezi z nedavnim obiskom Slovenske skupnosti v Ljubljani in pa s polemikami o »gospodarski bazi« nase narodnostne skupnosti. Na to je v dolgem, uokvirjenem članku odgovoril dr. Branko Jazbec 4. julija. Marsikdo me je vprašal, ali mislim tudi sam odgovoriti na njegovo razmišljanje.

Stvar pa je taka: ali dr. Jazbec ni razumel, o cem pravzaprav razpravljamo, ali »ima za norca« bralce in mene. Nic hudega, saj je istocasan delezen njegovih paternalistichnih pripomb celo predsednik Republike Slovenije Milan Kučan... V obeh primerih pa je dialog precej oteževan.

Njegovo opozarjanje Slovenske skupnosti na socialne in gospodarske probleme naših ljudi pa je v tej zvezi povsem odvec. Hvala za objavo in lep pozdrav!

Ivo Jevnikar

DEŽELA / TISKOVNA KONFERENCA DSL

Deželni svet FJK
bo danes izvolil
predsednikaPodpredsednik naj bi bil slovenski
svetovalec DSL Miloš Budin

RUDI PAVSIC

VIDEM - »Obstajajo pogoji, da bomo jutri izvolili predsednika deželnega sveta in clane predsedstva.« Tako je včeraj povedal na tiskovni konferenci v Vidmu nacelnik svetovalske skupine Demokracitne stranke levice Renzo Travanut.

Po njegovih izjavah naj bi torej prizgali zeleno luc, da bo danes, na drugi seji novoizvoljenega dezelnega sveta pristals Severne lige Pietro Fontanini postal predsednik dezelnega sveta, medtem ko naj bi sli podpredsednik mesta DSL in KD (v tem primeru bo podpredsednik slovenski svetovalec Milos Budin), tajniske funkcije pa neofasistom, »zelenim«, socialistom in Komunisticni prenovi.

Tej resitvi je odprlo pot dejstvo, da je dogovor zacasnega znacaja, saj velja le za imenovanje predsedniskega urada, hkrati pa dejstvo, da novi predsednik ne bo imel nobene politicne naloge pri sestavljanju vladne koalicijske. O tem se bodo v pfihodnje dogovorili na srecanjih strank.

Za kroniko velja omeniti tudi nekatere vesti, na podlagi katerih naj bi se nekateri veljaki KD in PSI ogrevali za drugoacno resitev ob podpori MSI in Liste za Trst. Na včeraj-

snji konferenci so zastopniki DSL zavrgli takšno trditev kot tudi govorice, da je prišlo do pogovorov med zastopniki KD in DSL glede imenovanja dezelnih vodilnih organov.

Na tiskovni konferenci je dezelni tajnik Elvio Ruffino orisal glavne smernice programa DSL, ki jih lahko strnemo v tri vsebinske sklope. Vse bolj se kaže potreba po novem dezelnem volilnem zakonu, ki naj sloni na vecinskem uninominalnem sistemu, ki bo zagotavljal trdnješo vladno vecino. V okviru reforme pa je treba slovenski manjšini zagotoviti zastopnost v dezelnem svetu.

Druga pomembna programska tocka, ki jo predlaga DSL, zadeva pristojnosti, ki jih mora dobiti dezelna uprava v okviru federalisticnega sistema ob upostevanju celovitosti drzave.

Tretja tocka gre v smer rusitve dosedanjega oblastniskega sistema, ki je slonel na hegemoniji KD-PSI. V tem smislu je treba družbenim silam zagotoviti vecji nadzor nad politicnim delom, zmanjsati stevilo dezelnih ustanov, uvesti administrativno reformo ter poskrbeti za decentralizacijo v korist pokrajin in obcin.

DSL / ZASEDANJE VSEDRŽAVNEGA SVETA

Occhetto: Oblikujmo enotnost
levih sil, da bi vladali Italiji

Lige ne gre demonizirati, upreti pa se je treba tezi o ločitvi Severa

RIM - Hrast je sila levice, ki je sposobna gledati proti sredini in spregovoriti tistim sredinskim silam, ki se opredeljujejo za spremembe in napredek. In to je osnova, na kateri reformisticka levica lahko oblikuje široko zavezništvo, ki tekmuje za oblast.

Tej formuli, s katero je v prejšnjih dneh nakazal usmeritev stranke, je tajnik DSL Achille Occhetto dal včeraj politično in programsko osnovo z dolgim poročilom vsedravnemu svetu stranke, ki razpravlja o vprašanju zavezništva in politični usmeritvi tudi v luci nedavnih političnih volitev. Occhetto je ekspozice pomenljivo naslovil »Oblikujmo enotnost levih in naprednih sil, da bi vladali Italiji«.

V okviru, ki postavlja DSL in njegove zavezništve v središče nove faze italijanskega življenja, je tajnik hrasta nakazal dva nujna programska sklopa (Odnos med Severom in Jugom, ki je povezan z vprašanji družbenega razvoja, demokracije in nacionalne enotnosti; Nov razvojni model) in zavrnil tezo tistih, ki menijo, da mora DSL »prekiniti odnose s silami, ki so na njeni levi ali na njeni desni«. Namesto te izbire je Occhetto nakazal drugoacno pot, ki zahteva skupni napor iskanja tistih osnov, na katerih se levica lahko predstavi kot vladna sila. V tem okviru je program diskriminanta v odnosih z vsemi.

V ekspoziciji se je Occhetto večkrat skliceval

na nedavne upravne volitve, iz katerih sta po njegovi analizi izšla dva zmagovalca: DSL in Severna liga. Če ga uspeh Hrasta razveseljuje, uspeh Lige nacenja vrsto problemov, pri reševanju katerih je treba upoštevati, da si je Bossi zagotovil podporo širokega sloja ljudi. Lige levica ne sme demonizirati, porazi jo pa lahko, če se upre tezi o Severu, ki ubere samosvojo pot. Tudi zaradi tega je nujno, da Jug postavi na novo osnovo kritiko dosedanj etatištni politiki, ki je bila sredstvo dosedanjega režima. Če bo Jug znal spregovoriti Severu in če bodo odpravljene vzroki nezadovoljstva, na katerih je Bossi zgradil svoj uspeh, je dejal Occhetto, enotnost države ne bo ogrožena.

V tem okviru je tajnik DSL nacer tudi vprašanje novih volilnih pravil. Po njegovem mnenju bi bil vecinski sistem v dveh krogih najustrenejši, če pa tega ni mogoče, se treba Mattarelov predlog popraviti tako, da bodo volilni skupaj z vecino vsaj posredno izbrali premiera. Zavrnil je predsedniske skusnjave in tiste, ki se zavzemajo za neposredno izvolitev premiera, opozoril, da bi taka resitev zahtevala globoke ustavne spremembe in torej veliko casa. Nova uravnovesena pravila pa je mogoče sprejeti v kratkem casu, nato pa iti na volitve, da se volilci lahko izrečejo.

Za oblikovanje progresivnega vladnega pola se je Occhetto obrnil

na demokracitne katolike, Segnija je pozval, naj razcisti nekatera protislovja svojega gibanja, Leoluco Orlando in njegovo Mrežo pa opozoril, naj se vrne k izhodiščni nalogi, da združuje na levi katolike, ki zapuščajo center. Socialisti se pozval, naj ne obnavljajo Craxijeve politike ločevanja levih sil, v odnosu s SKP pa bo odločilno programsko zblizevanje ali razhajanje. Demokracitno zavezništvo pa bi zgresilo, če bi se prelevilo v novo stranko. Za uspeh politike zavezništva je treba tudi dograditi DSL, ki mora biti stranka, ki se sklicuje na družbo in se povezuje z gibanji in združenji civilne družbe.

VT

Achille Occhetto

ŠOLSTVO / SINDIKAT CGIL

Zanimiv tečaj
za vzgojiteljeOsrednja tema: izvajanje
reformne vrtecev in osnovne šole

FORNI DI SOPRA - V tem kraju se je včeraj začel prvi izpopolnjevalni tečaj za vzgojitelje otroških vrtecev, učitelje osnovnih sol in didaktične ravnatelje, ki ga prireja solski sindikat CGIL dezele Furlanije-Juljske krajine. Osrednja tema tečaja je izvajanje reformne otroških vrtecev in osnovnih sol, ki je stopila v veljavo pred nekaj leti.

O poteku izvajanja so več kot 40 udeležencem tečaja poročali sindikalni predstavniki iz vseh starih pokrajin nase dezele, medtem ko je deželni tajnik sindikata Gfraziano Pasqual v uvodnem posegu omenil bistvene tocke reforme:

sola mora spostovati pravice otroka o doje-manju in izobrazevanju, obenem mora razsirjati vrednote, kot so pravice posameznika. Le ce ji bo to uspelo, bo lahko opravila tisti kvalitetni skok, ki je potreben zato, da stopi vtric z modernim casom. To pa velja predvsem za nase dezele, narodnostno mesanim obmocjem ob meji, v katerem živijo ljudje razlicnih etnicnih skupin. To obmocje, je poudaril Pasqual, se bo moralo vse bolj soocati z zapletenim procesom gradnje nove Evrope.

Izpopolnjevalni tečaj solskega sindikata CGIL se bo nadaljeval se danes in jutri.

BANKE / V FJK ŽE 587 BANČNIH OKENC

Prehitra rast podružnic
bo zahtevala tudi žrtveNajveč novih okenc v Pordenonu, najmanj pa v že
prej zasičenem Trstu - Boom na furlanskem podeželju

MARKO WALTRITSCH

TRST - V zadnjih nekaj letih so banke po vsej Italiji odprle nesteto novih podružnic. Če primerjamo stevilo bančnih okenc leta 1987, ko jih je bilo 15.365, z lanskim, ko jih je bilo 20.784, ugotovimo, da je bil porast kar 35, 3-odstoten. Narascanje stevila okenc se je začelo že pred petimi leti, do pravega booma pa je prišlo v zadnjih dveh letih, ko se je italijanska bančna zakonodaja prilagodila evropskim normam, tudi z odpravljanjem omejitvev pri odpiranju bančnih podružnic. Prej so bili italijanski zakoni zelo restriktivni, Banca d'Italia pa je strogo nadzirala de-

lovanje bank tudi na tem področju.

Porast bančnih podružnic, prav tako za 32, 2 odstotka, smo v zadnjem casu doživeli tudi v dezele Furlanije-Juljski krajini. Najvecji (45, 3-odstoten) je bil v Pordenonu, sledita mu Gorica (34, 7) in Videm (33, 6), najmanjši pa je bil porast v Trstu (14%). To je znak, da je bil Trst že prej nasiten z bankami, ki imajo veliko opravka tudi z mednarodnimi posli. Tudi zato, ker je gospodarstvo v tem mestu v krizi in ker je prebivalcev vedno manj, ni velikega zanimanja za odpiranje novih bančnih okenc. Nekateri domače banke sicer sirijo svoje poslovanje, v zadnjem casu pa je prišlo tudi več bank iz drugih delov Italije. Tako se dogaja tisto, kar se je pred nekaj leti dogajalo v Vidmu, kjer so odpirali eno banko za drugo. Pri tem ni izvzeta niti Gorica.

Najvec podružnic pa so banke odprle na furlanskem podeželju. V majhnih krajih, kjer je prej bila le po ena banka, imajo sedaj dve ali tri. To velja tudi za kraje, v katerih ni novih gospodarskih pobud, kar pomeni, da si bodo sedaj morali deliti denar, ki si ga je prej lastila ena sama banka.

Ob vsem tem se seveda velja zamisliti. Bankirji dobro vedo, da odpiranje podružnic veliko stane, pa ceprav v njih zaposlujejo minimalno stevilo uslužbencev. Tu-

di investicija v podružnico je draga, se zlasti danes, ko jo je treba opremiti z najrazlicnejšimi stroji in vgraditi drage varnostne naprave. Cez nekaj let se bodo najbrz v marsikateri banki zavedeli, da je bila investicija zgrešena, saj jo je utemeljeval le strah pred prihodom konkurence.

V sosednji dezele Veneto je sirjenje bančnih okenc se bolj izrazito kot pri nas in kot v vsedravnem povprečju. V zadnjih petih letih se je njihovo stevilo zvisalo za kar 53, 4 odstotka (od 1.257 na 1.928). Sorazmerno največ novih okenc so odprli v pokrajini Treviso, kjer je bil porast kar 70, 3-odstoten. Tudi Vicenza in Verona imata v povprečju skoraj dvakrat toliko novih okenc kot jih beležijo v vsej državi.

V Venetu je sicer porast precej razumljiv, saj so tam dosegli gospodarski vzpon, pa ceprav ga je v zadnjem casu nacela kriza. Rahlo bolj preudarni so na Tridentinskem-Južnem Tirolskem, kjer so pred petimi leti imeli 603, lani pa 763 bančnih okenc. Porast je bil torej bil »samo« 26, 5-odstoten, kar je treba pripisati dejstvu, da so bile tako v Bocnu kot v Trentu banke že prej zelo prisotne, predvsem po zaslugi tradicije iz avstrijskih casov, ko je imela skoraj vsaka vas, tako nemška kot italijanska, svojo podezelsko posojilnico.

UKREP NADZORNEGA ODBORA

Gradnje šle po zlu

Načrtovali so jih pri Sv. Ivanu in na Kolonkovcu

Novih cenelih ljudskih gradenj na Kolonkovcu in v Ul. Timignano pri Sv. Ivanu v Trstu za zdaj ne bo. Pokrajinski nadzorni odbor je namreč v teh dneh razveljavil sklepa, s katerima je tržaški občinski svet 29. aprila letos odobril zadevna gradbena načrta.

Stvar je že dalj časa v središču tržaške politične pozornosti, pa tudi v središču polemik. Tržaški občinski svet je namreč 29. aprila odobril zadevne načrte, potem ko so bili dalj časa na dnevnem redu. Zaveščanje pa ni bilo slučajno, saj so se proti njim dvignile številne in argumentirane kritike. Med drugim gre poudariti, da so ti načrti nastali v okviru urbanističnih predvidevanj, po katerih naj bi Trst postal polmilijonsko mesto, kar je sprico stalnega demografskega padanja v zadnjih letih postalo nerealistično. Trzaska občinska uprava se je ob takšnem demografskem trendu tudi že odpravljala tem obseznim gradnjam v predmestnih predelih, potem ko se je bila na osnovi raziskave specializiranega podjetja odlocila za obnovitev rezidenčnih območij v starem mestnem jedru.

Toda stvari so se naposled iz ne ravno jasnih in najbrž niti ne povsem čistih razlogov obrnile, tako da je 29. aprila letos tržaški občinski svet z glasovi upravne večine LpT-KD-PSI-PLI zadevne načrte odobril ob ostrem nasprotovanju opozicijskih sil.

Zdaj pa je za novo presenečenje poskrbel tržaški pokrajinski nadzorni odbor, ki je, kot receno, zadevne sklepe trzaskega občinskega sveta razveljavil. Zakaj? Kolikor smo mogli ugotoviti, zaradi formalnih oziroma proceduralnih neokretnosti. Kaze namreč, da je občinski svet obravnaval in naposled z večino glasov odobril načrte, ki jih poprej ni odobrila pristojna urbanistična komisija, kot zahteva postopek. Torej, slednja naj bi obravnavala nekoliko drugačne načrte od tistih, s katerimi se je potem ukvarjal tržaški občinski svet. In tako so ljudske gradnje na Kolonkovcu in v Ul. Timignano pri Sv. Ivanu splavale po vodi.

Za zdaj nimamo natančnejših informacij tudi zato, ker bo pokrajinski nadzorni odbor poslal ustrezni dekret tržaški občinski upravi se za prihodnjih dneh.

PO MATURI / SREČANJE Z LETOŠNJIMI ODLIČNJAKI

»Šestdesetice« na klasični že mislijo na prihodnost

»Novinarka« Marija, »diplomat« Matej in »profesorica« Matejka

MARJAN KEMPERLE

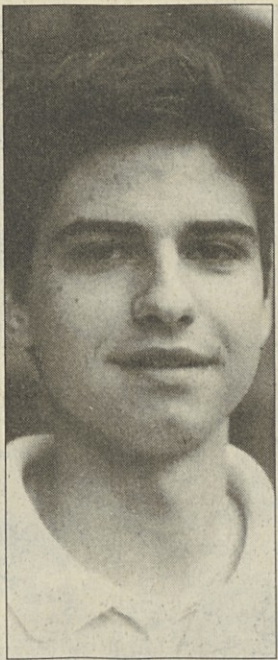
Novinarko, diplomata in profesorico - to bi uzrli, če bi pogledali v stekleno kroglo želja letošnjih treh odličnikov na klasičnem liceju France Prešeren: novinarka Marijo, diplomata Mateja in profesorico Matejko. Vsi trije so na zrelostnih izpitih zadeli »šestdesetico«, pred sabo pa že imajo nove cilje, v katere so pomerili svoja zanimanja.

Marija Mamolo dobro ve, kako se ciljem streže. Za letošnje leto si jih je zastavila tri: vozniki izpit, izpit v anglescini in zrelostni izpit. Kot izurjena ostrostrelka jih je vse tri zadela, seveda v prvem poskusu. Matura je predstavljala zanjo »zadnji ruk«. Lep konec - dober zacetek je njeno vodilo. Ze med solskim letom je »vide la cez maturo«: bilo ji je jasno, da se s tem konca neko življenjsko obdobje (»Ne bos vstajal več ob 6.30, zajtrkoval in stekel v solo...«), in da jo sedaj čaka »odlocitev za budocnost«. Z marjetice lastne prihodnosti je že odtrgala nekaj lističev: ne bo studirala medicine, crtala je vse znanstvene predmete, razen matematike. Zelo jo mikajo klasični jeziki, kot zaposli-

Marija Mamolo

tev pa novinarstvo. O studiju na klasičnem liceju meni, da je bilo predvsem zadnje leto zelo uspešno: v razredu so se dobro med sabo ujemali, se zanimali domala za vse. Za drugega odličnjaka, Mateja Rolicha, je bilo zadnje solsko leto ne le zanimivo, pač pa tudi »zabavno«. Novi, v glavnem mladi profesorji, so jih znali ustvarjalno spodbujati (»Predvsem pri zgodovini, filozofiji in slovenscini...«). Izpiti mu niso delali preglavic. Ko je izvedel za naslove

Matej Rolich

nalog, je že imel dober vtis, ki ga je ustni izpit le potrdil, pri čemer ni mogel mimo »ocene« ocenjevalni komisiji: »Profesorji so vrtali v tisto, za kar so vedeli, da ti je vse«, ali z drugimi besedami: komisija je dobila pozitivno oceno. V tretji gre rado, pravi pregovor, ki je obveljal tudi za Mateja: med pisnim in ustnim izpitom je opravil se violinski izpit na konservatoriju. Odličnjak Rolich obvlada rusčino (»Ze večkrat sem bil v Rusiji, tudi za casa Gorbačova«), poletje pa bo preživel na

Matejka Grgič

studijskih počitnicah na Skotskem, da bi izpolnil znanje angleskega jezika. Septembra ga namreč ze čaka sprejemni izpit za vpis na visjo solo za diplomatske vede v Gorici. Postati diplomat je njegova največja želja, zaveda pa se, da je ne bo lahko uresniti: »Diplomatska kariera je v Italiji v zakupu kroga ekskluzivnih družin, nekakšnega lobbyja, ko solo koncas pa imas odprte številne druge poslovne možnosti na mednarodni ravni.« Last but not least -

nazadnje, a ne kot zadnja - Matejka Grgič. Ime je ze znano zamejski javnosti: licej Prešeren je nastopil na zadnjih dveh srečanjih gledalskih skupin trzaskih visjih srednjih sol z njenima odrskima deloma. Sama pravi, da se je zacela ukvarjati z literaturo »malo po naključju« v prvih dveh letnikih visje sole s sodelovanjem na nekaterih natecajih, rada pa je pisala ze prej. Na vprašanje: Kateri od tvojih tekstov ti je najbolj všeč?, odgovarja malce samozavestno, malce sramežljivo: »Kaksen, ki ga imam se doma v predalu...«

Za maturo ni studirala pretrirano: od 8. do 11. zjutraj, nato je sla k noni, sprehajala se je, zvečer brala ctivo za izpit.

Na maturi je pisala o Kocbeku, »ki se je ukvarjal tudi s politiko in filozofijo in je ze leta '35, se pred Sartrom in Camusem, pisal o eksistencializmu, ga prilagodil slovenskim razmeram.« Studij bo nadaljevala na univerzi, a mora se izbrati med slavistiko, germanistiko in filozofijo. Ze sedaj pa ve, kaj bi rada delala: poučevala, ker je »po 13 letih sole vzljubila poklic ucitelja in profesorja.«

STALIŠČE DSL

Nabrežina že pod komisarsko upravo

Devinsko-nabrežinska občinska uprava je ze pod komisarsko upravo. Včeraj ob 9.30, se pravi natanko 35 ur po odstopu 11 svetovalcev iz vrst KD, PSI in MSI, se je ze pojavila na zupanstvu komisarka Mattia Neri. Le-ta je doslej vodila knjigovodski urad na tržaški prefekturi. Vsekakor gre za res naglo ukrepanje, kakrsnega pri javnih upravah res ni smo vajeni.

Ta razplet devinsko-nabrežinske upravno-politične krize je medtem ze komentiralno vodstvo krajevne sekcije DSL. V svojem tiskovnem poročilu je poudarilo, kako se prvič dogaja, da v devinsko-nabrežinski občini prihaja komisar. »Nikoli v povojnem času občinska uprava ni dosegla tako nizke točke: odgovornost za to nosijo KD, SSK in PSI, ki so od leta 1985 privedle do tega falimentarnega zaključka.«

Po oceni devinsko-nabrežinske DSL so se predstavniki teh sil izkazali za nezmogljeno upravitelje, in to na racun vseh devinsko-nabrežinskih občanov. Vodstvo devinsko-nabrežinske DSL se vsekakor zahvaljuje članom komunistične svetovalske skupine-DSL za njihovo delo v občinskem svetu. Ze zdaj pa izraza pripravljenost in zavzetost za to, da bi se oblikovala kandidatna lista italijanskih in slovenskih občanov, ki bi bili zmogni uspešno konkurirati za predvzem vodstva devinsko-nabrežinske občinske uprave v naslednjih starih letih.

DELO / STAVKA V TOVARNI STOCK

Zaposleni zahtevajo reorganizacijo dela

Danes sestanek z vodstvom podjetja

Stavka, ki jo je preteklo sredo za nedolocen čas oklicala sindikalna skupščina zaposlenih v tovarni zganih pijac Stock se je nadaljevala tudi včeraj, danes ob 8. uri pa se bodo sindikalni zastopniki delavcev srečali s predstavniki podjetja.

Po tem, kar nam je včeraj povedala članica tovarniškega sveta in pokrajinskega tajništva FLAI-CGIL Emilia Gec, pa ni veliko upanja, da bi sestanek obrodil sadove, ki bi omogočili preključitev stavkovnega gibanja.

Sindikalni odnosi so se v tem tradicionalnem trzaskem obratu - ki je kljub krizi na trgu zganih pijac pri dobrem zdravju - skrhali oziroma prekinili po dolgih pogajanjih

z vodstvom podjetja, ki so pripeljala do popolnega razdora. Glavno jabolko spora je organizacija dela, ki ga po drastični redukciji delovne sile v istem obsegu sedaj opravlja okrog 200 namesto prejšnjih 600 zaposlenih, njihova povprečna starost pa je povrh vsej prej kot nizka, saj se giblje okrog 50 let. »Ne izogibamo se delu, ker se zavedamo, da je delovno mesto danes se posebno dragoceno,« nam je dejala Emilia Gec, »ne sprejemamo pa groženj, s katerimi nas silijo v nesprejemljivo težke in izčrpavajoče delovne turnuse, in niti napetosti, ki ze dolgo vlada med delavci in voditelji podjetja.« Po njenih besedah vodstvo podjetja

zaposlene in sindikate celo dolzi, da so podjetje privedli na rob propada in jim grozi z uvedbo dopolnilne blagajne.

Delavci in sindikati, ki so se tudi včeraj zbrali na sindikalni skupščini, torej v prvi vrsti zahtevajo reorganizacijo dela v zaveljski tovarni, s katero naj bi se avtomatično izboljšali tudi notranji delovni in sindikalni odnosi. Če bo današnje srečanje - kljub veliki skeptičnosti - obrodilo sadove, bodo delavci takoj preključili stavko, ki jim gotovo ni v zabavo. Če so delavci na cesti - je zaključila Emilia Gec - to gotovo ni znak, da se jim ne ljubi delati, ampak simptom, da je v tovarni nekaj narobe.

PREDSTAVITEV KNJIGE A. IN S. DAMIANIJA

Še en opis dramatičnih dogodkov v Jugoslaviji

Srečanje v Novinarskem krožku priredil Krožek Istria

Z včerajšnje predstavitve knjige (foto Ferrari/KROMA)

BOJANA VATOVEC

V casnikarskem krožku so sinoči predstavili knjigo »Jugoslavia: genesi di una mattanza annunciata« (Jugoslavija: nastanek napovedanega poboja), ki je pred dnevi izšla pri založbi Sette giorni. Avtorja sta Alessandro in Sandro Damiani, oče in sin, italijana, ki sta dramatični razvoj dogodkov v Jugoslaviji doživljala kot jugoslovanska državljana, torej imata vec sredstev za poglobljeno poznavanje razlogov krize na Balkanu, kot je v svojem uvodnem nagovoru povedal novinar Pierluigi Sabatti. Alessandro Damiani je namreč iz Kalabrije, leta 1948 pa se je iz ideoloških razlogov preselil na Reko. Delal je v reskem italijanskem gledališču tudi kot igralec. V gledališču je pisal kritike za rimski dnevnik Il Messaggero. Zlasti pa je pisal in pise za časopis in revije italijanske skupnosti v Istri. Podobno življenjsko pot med novinarstvom in igralstvom je prehodil tudi njegov sin Sandro, ki sedaj živi v Firencah. Njuna knjiga je razdeljena na tri dele: v prvem delu analizirajo glavna dejstva in razloge za sedanjo krizo, v drugem poročajo o raznih dogodkih, ki so najavljali krizo, v tretjem pa se zaustavljajo pri vprašanjih italijanske manjšine v Istri. Na sinočni predstavitvi sta bila poleg avtorjev prisotna se novinar Mauro Manzini in Marino Voci, predsednik krožka Istria, ki je bil skupaj s kulturnim centrom Primo Levi prireditelj srečanja.

STEČAJ FINTOUR / PO VČERAJŠNJI SODNI DRAŽBI

Trgovski center »Il Giulia« je dobil nove lastnike

Družba Trivim iz Verone bo za nepremičnino odštela 49 milijard lir, milijardo pa za družbo, ki strukturo upravlja

Trgovski center »Il Giulia«, eden od »spomenikov«, ki jih je po propadu svoje podjetniške avanture Trstu zapustil Quirino Cardarelli, je dobil novega lastnika. Družba Trivim iz Verone si je veliko trgovsko strukturo pri Sv. Ivanu prilastila na včerajšnji sodni dražbi, na kateri je bila edini kupec, ker se očitno ni ustasila izključne cene 49 milijard lir. Govori se sicer, da za njo stoji nek beneski kreditni zavod (Credito Fondiario delle Venezie), kateremu je bil Cardarelli dožan 50 milijard lir, in da bo Trivim center takoj prodala.

Poleg nepremičnine je Trivim, ki je morala pred dražbo položiti 20 odstotkov vrednosti izključne cene obeh licitiranih dobrin (v

skupnem znesku okrog 1 milijarde), odkupila tudi milijardo vredno istoimensko družbo, ki upravlja center, v katerem na 22 tisoč kv. metrih površine obratuje 64 storitvenih podjetij s 350 zaposlenimi in ki je doslej deloval s komaj 40 odstotki zmogljivosti. Gostinska klet Dreher in amfiteater na primer se vedno nista našla upraviteljev, ki bi ju vzeli v najem, konzorcij najemnikov poslovnih prostorov centra Il Giulia pa si je po izteku včerajšnje dražbe vendarle odahnil, saj bo z novim lastnikom naposled dobil sogovornika za načrtovanje bolj smotrnega izkoriščanja tega lepega in funkcionalnega trgovsko poslovnega središča.

NOVICE

Lutkovno gledališče v Zgoniku in dijaškem domu

Letosnji četrti Poletni lutkovni pristan bo po lanskem uspelem poskusu spet gostoval tudi v naših krajih. Gre za mednarodni festival lutkovnih skupin in lutkarjev, ki ga prireja Lutkovno gledališče iz Maribora. Poleg osrednjih pobud, ki se bodo zvrstile v tem slovenskem mestu vse do septembra, je del festivala se potujoči niz lutkovnih prireditev. Eno izmed gostovanj bo letos, točneje danes, tudi v naši najbližji okolici. Zasluga gre Zvezi slovenskih kulturnih društev, ki se je ob lanskem festivalu skupaj s koprsko ZKO pridružil seznamu pobudnikov.

Tako bo danes dopoldne, ob 11. uri v Občinski knjižnici v Salezu, ob 15. uri pa v dijaškem domu, v okviru Poletnega lutkovnega pristaniča gostovala lutkovna skupina Zoom iz Ljubljane. Predstavi sta namenjeni predvsem mlajšemu občinstvu, kot nekakšna novost pa sta lahko zanimivi tudi za odrasle, predvsem tiste, ki se sicer poklicno ali v prostem času ukvarjajo z dejavnostmi za otroke.

Večji del festivala pa bo, kot receno, potekal po Sloveniji; poleg slovenskih skupin pa v tem poletnem večmesečnem nizu sodelujejo se poklicne in amaterske skupine iz Avstrije, Madžarske, Nemčije, Češke in Italije. (dam)

Opozorilo za člane Kmečke zveze

Kmečka zveza opozarja člane, ki so v teh dneh dobili vabilo za poravnavo davka ICI v Nabrežini in Dolini, da je datum, naveden v vabilu, zgrešen. Zato jih vabi, naj se oglasijo po naslednjem razporedu: v Dolini v sredo, 14. julija, od 8.30 do 13. ure in od 14. do 17. ure, v Nabrežini pa v petek, 16. julija, od 8.30 do 13. ure in od 14.30 do 18. ure. Ostali urniki so nespremenjeni.

Giovanni Gabrielli nov predsednik Frie

Zakladno ministrstvo je za novega predsednika sklada Frie imenovalo docenta na tržaški univerzi Giovanni Gabriellija, ki je tako nasledil dosedanjemu predsedniku Enniu Antoniniju. Kot znano, je le-ta pred približno mesecem odstopil s položaja, ki ga je zasedal dolgo vrsto let, ministrstvo pa je sprožilo postopek za imenovanje njegovega naslednika. Predlog, da bi funkcijo zaupali prof. Gabrielliju je v krajevnih gospodarskih krogih naletel na odobravanje, z njim pa se je strinja la tudi deželna uprava.

Hitra cesta kot vrela kaša

Trzaska hitra cesta je postala nekakšna vre la kaša, ki se je izogibajo vse javne uprave. To velja najprej za ze zgrajen odsek, ki pelje od 7. pomola do Katinare. Cez nekaj dni, in sicer 15. t. m., bo zapadla konvencija, na osnovi katere ga zdaj vzdržuje trzaska občinska uprava. Vendar slednja bi se rada cim prej resila te odgovornosti, saj je cesta, kot znano, nevarna, pa tudi slabo zgrajena, in je včeraj prek tiskovnega poročila potrdila, da bi njeno vzdrževanje morala zdaj prevzeti deželna uprava ali pa cestno podjetje ANAS. Tema dvema ustanovama pa ni do tega, tako da bi se znalo zgoditi, da bodo cesto celo zaprli. Povsem odprto pa ostaja se vprašanje gradnje avtocestnega odseka med Katinaro in Padricami oziroma Drasco. Deželne oblasti so zavrnile ze dva načrta, ki sta predvidevala nevaren ovinek, in nič ne kaže, da bi bila čaka rešitev pri roki. Deželni svetovalec zelenih Gheršina je včeraj v tiskovnem poročilu dejal, da bi morala gradnja tega odseka neposredno prevzeti deželna uprava.

Ameriške ladje spet v Trstu

Ameriške ladje in mornarji, ki plujejo na njih, se bodo v kratkem vrnili v trzasko pristanišče. Tako je včeraj zagotovil ameriški generalni konzul v Milanu Sharon Mercurio. Ameriške vojne ladje so »zapustile« Trst pred meseci, ker so ameriške vojske oblasti smatrale, da so v Trstu placevali prevelike tarife za odvajanje odpadkov in odpadkov. Odtlej se se preusmerile v Benetke. Vse kaže, da je bil za »miroljubno pobotanje« Americanov s Trstom odločen postanek raketne krizanke Turner v preteklih dneh v trzaskem pristanišču. Med obiskom so se namreč predstavniki ameriških vojskih oblasti in trzasko Pristaniske ustanove domenili za ceno, ki naj bi zadovoljila oboje. Ob tem bodo gotovo zadovoljni tudi trzaski trgovci in gostinci, ki so jim v preteklih mesecih ameriški mornarji med postankom v našem mestu puscali masne dolarje.

Primorski dnevnik

Lastnik: ZIT d.d. Založništvo trzaskega tiska - Trst
Izdajatelj: DZP - P.R.A.E. d.d. - Družba za založniške pobude
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-779669 - fax 040-773715

Fotostavek: ZIT, Trst

Tisk: VITA, Videm

Odgovorni urednik: BOJAN BREZIGAR

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-779660, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-533382, fax 0481-532958
Dopisništva: Cedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432-731190, fax 0432-730462
Ljubljana, NIA, Slovenska 54, tel. 061-113121, fax 061-322468
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463-318510, fax 0463-318506

Prodajno naročninska služba

Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-535723 fax 0481-532958

Ekonomska propaganda: Trst in Gorica: Publist

tel. 040-7796611, fax 040-768697

Italija: podružnice SPI

Slovenija: Studio Vista - Ljubljana

tel. 061-153244 int. 38, fax 061-224943

Cene oglasov

Italija: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, visina 42 mm) 80.000 LIT,

finančni in legalni 120.000 LIT, ob prazniških povikih 20%; mali oglasi

850 LIT beseda; osmrtnice, zahvale in sozolja po formatu, IVA 19%

Cena: 1.300 LIT - 45 SIT

Naročnina za Italijo: letna 315.000 LIT

za Slovenijo: mesečna 1.300 SIT, plačljiva preko DISTRIEST,

Partizanska 75, Sezana, tel. 067-73373

Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948

Clan italijanske zveze casopisnih založnikov FIEG

POLETNI CENTRI / V ZGONIKU IN NA COLU

Na Krasu rasteta dve mestni središči... za otroke

Poleg velike zabave z gradnjo tudi vrsta drugih zanimivih pobud

Na trzaskem Krasu je v polnem zagonu gradbena realizacija dveh novih mestnih središč, namenjenih otrokom. Projektant in izvajalec tega urbanistično tako pomembnega gradbenega posega je 75-članska delovna brigada otrok, ki od ponedeljka obiskuje dvotedenska poletna centra v Zgoniku oz. na Colu.

V zgoniski center, s sedežem v solskem poslopju »1. maj 1945«, ki ga že več let prireja občinska uprava, zahaja 42 otrok, v poslopju in na dvorišču osnovne sole »Alojz Gradnik« pa se zbira 33 otrok, ki so se odzvali pobudi repentabske občine in KD Kraski dom. Vsebinska usmeritev obeh centrov sloni na istem konceptu dela in Darja Samar, v vlogi pedagoško-organizativne koordinatorke dveh otroških »delovisc«, usklajuje dejavnost obeh skupin, kar pa je vse prej kot lahka naloga, saj je veliko odvisno od pristopa in odzivnosti udeležencev. Tudi dejstvo, da je sorazmerno visok odstotek najmlajših, ki se obiskujejo otroški vrtec, ne omogoča razvijanja zelo zahtevnih programov. Na Colu opravljajo pedagoško-varstvene in animator-

ke zadolžitve dve Katji, Lorena in Omar, v zgoniskem centru bdijo nad udeleženci poleg že omenjene koordinatorke Darje se Tanja, Dinora, Agata in Erika. Gospa Silvana oziroma gospe Marija in Suzi skuhajo in postrežejo otroke z obilnim in okusnim kosilom, tako da si kar »obliznejo prste«.

Pa povrnimo se k novogradnji dveh urbanih središč. V Zgoniku so pripravili tloris mesta z eksotičnim imenom »Zakljaj«, ki predvideva lokacijo in razmestitev vseh javnih stavb, storitvenih struktur in pozabili niso seveda na zelenice. Podobna je konfiguracija mesta tudi na Colu. Iz lepence, papirja, plastilne in drugih »gradbenih« materialov ustvarjajo hiše, tovarne, delavnice, trgovine, posto in seveda banko, na kateri nalozijo svoje papirnatne prihranke. Otroci so poleg hranilnih in delovnih knjižic oblikovali tudi osebno izkaznico z vsemi anagrafskimi podatki, brez katere ni vstopa v mesto otrok.

Med obiskom na Colu smo naleteli na privlačne deklice, ki so v otroški krojačnici spretno pripravljale ad hoc izdelane papirnate

Madi delavci so se z zagonom lotili »ambicioznega gradbenega projekta« (f. KROMA)

poletno nošo, fantici pa so dajali duska svojim zobobrarskim strastem. Repentabski otroci so v sredo pršli na obisk v Zgonik, kjer so se na prireditvenem prostoru udeležili »sage« in pri stojnicah z lastnorčno oblikovanimi denarčki kupovali cokoladne kroglice, mini-sendvice in piskote, te dobrote pa so obilno zalivali s čajem in malinovcem. V obeh centrih je dogajanje zelo dinamično in ustvarjalno nastrojeno, v popol-

danskih urah pa pridejo na vrsto bolj lahkotna opravila z zelo cislanim kopanjem v gumijastih bazenčkih, igranjem na gugalnicah in toboganu, na peskovniku pa je vselej dovolj »delavcev«. Otroci se dobro počutijo, so sproščeni, radi sodelujejo in so igrivo razpoloženi.

Do prihodnjega petka, ko bosta oba poletna centra zaprla duri, pa čaka graditelje mesta otrok se veliko dela, obenem pa bo tudi več

skupnih pobud. Danes zjutraj si bodo otroci v knjižnici v Salezu ogledali lutkovno predstavo Gledališke skupine iz Maribora, popoldne se bodo repentabski otroci podali v Brisice na kamnoseško ustvarjanje v delavnico Pavla Hrovatina, ki oblikuje kamnite predmete. Nacrtujejo pa tudi obisk v poletnem centru v Sesslanu in se marsikatera pobuda po zagledala luz sveta... O tem pa prihodnjic! (B)

DEVIN - NABREŽINA

Pričevanja ob 50-letnici v zapisih dijakov

V preteklih dneh je prišla iz tiskarne lična knjiga z naslovom Pričevanja ob petdesetletnici - Testimonianze nel cinquantenario. Izdala jo je Občina Devin-Nabrežina, uredila pa njena odbornica za solstvo, kulturo in sport prof. Vera Tuta Ban. V njej so zbrani raziskovalni prispevki o od pomistvu v tej občini v letih 1941-45, ki so jih pripravili otroci srednje sole Igo Gruđen iz Nabrežine v solskem letu 1991-92 pod mentorstvom prof. Dusan Krizmana, pa še drugi zapisi in gradivo o tej pomembni dobi v nasi polpreteklosti, ki jih je prispeval zgodovinar Milan Pahor. Knjiga je srednjega formata, obsega pa 128 strani.

Kot pravi prof. Tuta Ban v svoji uvodni besedi, je pobuda za raziskavo in potem za knjigo dala občinska uprava. Sama odbornica je leta 1991 predlagala nižjim srednjim solam v občini, da bi izvedle raziskavo o odporniškem gibanju med domaćim prebivalstvom. Na vabilo se je odzvala le slovenska nižja srednja sola Igo Gruđen, točneje njeni tretjesolci v solskem letu 1991-92, ki so pod mentorstvom prof. Dusan Krizmana poiskali se žive priče oziroma udeležence antifasističnega gibanja v občini.

In tako so nastali krajsi intervjuji z Ljubom Percičem in Rudijem Zidaricem iz Sempolaja, Sreckom Coljo iz Sesslana, Jožtom Petelinom in Jolan-

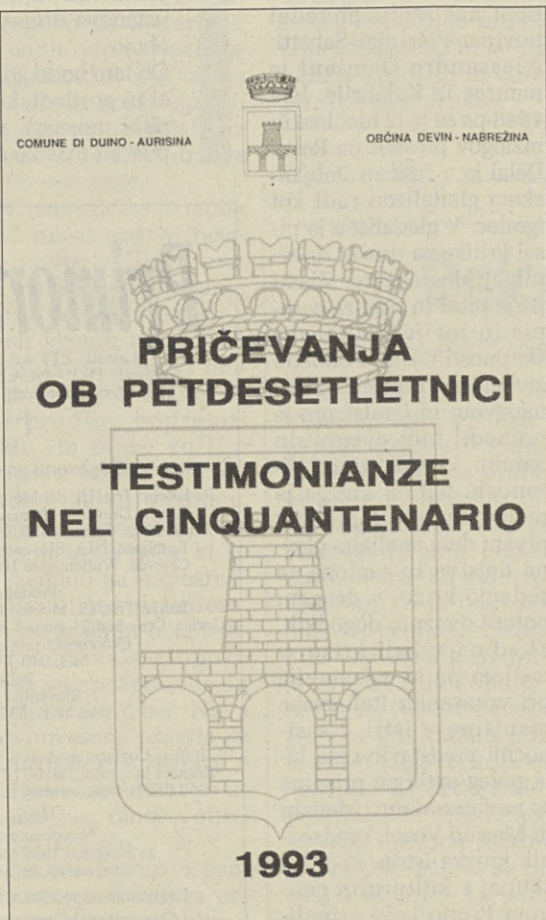
do Furlan iz Mavhinj, Milkom Legišo iz Vizovlj, Alojzom Paulino iz Precnika, Adom Vizintinom iz Nabrežine, Ludvikom Mokoletom iz Precnika, Josipom Pernarčičem iz Medje vasi, Zoro Mervic iz Devina in Olgo Furlan iz Mavhinj. K temu so mladi raziskovalci dodali še seznam oziroma kratek opis vseh 12 spomenikov v spomin na žrtve 2. svetovne vojne v devinsko-nabrežinski občini. Naj navedemo tudi imena madih avtorjev: Alan Cosma, Bernard Hrovatin, Crotmir Kobau, Ivan Kuk, Christian Leghissa, Marko Leghissa, Aljosa Paulina, Vasilij Pipan, Albert Rebula, Vanja Saksida, Jan Umek, Petra Kobau, Kristina Pe-

trici, Maja Radetič, Valentina Tinta in Barbara Ursič.

ric, Maja Radetič, Valentina Tinta in Barbara Ursič.

K temu prvotnemu delu, ki je bil pred letom dni ze objavljen v ciklostilirani obliki, pa je v sedanjih knjigi dodan še drugi del s prispevki Milana Pahorja, ki nekoliko dopolnjujejo podobo devinsko-nabrežinske občine za časa fasizma in druge vojne. Tako najdemo zapis o delavkem gibanju v nabrežinskih kamnolomih v tridesetih letih, izjave nekaterih udeležencev protifasističnega boja, in sicer Viktorja Vrabca, Ferda Rukina, Alberta Grudna-Bliska, Srečka Colje in Ferruccia Grattona, ter še sklepno misel o odporniškem gibanju v naših krajih.

Knjigo pestrijo razne ilustracije, v glavnem slike spomenikov oziroma spominskih obeležij po posameznih vaseh devinsko-nabrežinske občine, v drugem delu pa je italijanski prevod vseh slovenskih izvirnih prispevkov. Za to se je devinsko-nabrežinska občinska uprava odločila, da bi omogočila občanom, ki ne poznajo slovensčine, da bi vsaj nekoliko spoznali polpreteklost svoje občine, ko je v njej se bila velika večina prebivalstva slovenske narodnosti. Medsebojno poznavanje je pač predpogoj za medsebojno razumevanje in s tem za tvorno sožitje, ki je prav v devinsko-nabrežinski občini zlasti v zadnjih casih postalo dokaj problematično.

Godbeno društvo Viktor Parma - Trebče 1913 - 1993

vabi na jubilejne prireditve ob 80 - letnici

SLAVNOSTNI KONCERT

danes, 9. t. m., ob 20.30 - vrt Ljudskega doma v Trebcah

PROMENADNI KONCERT

pihalne godbe GORJE pri Bledu
jutri, 10. t. m., ob 19. uri - Sportni park Griza - Trebče

POVORKA IN POZDRAVNI KONCERT GOSTUJOČIH GODB

iz Doberdoba, Nabrežine, Proseka, Doline, Trsta in trebenschkih jubilaritov

v nedeljo, 11. t. m., ob 17. uri - Sportni park Griza - Trebče
v ponedeljek, 12. t. m., ob 17. uri - odprtje kioskov

Vsak večer ples z ansamblom Kraski kvintet

OBCINA REPENTABOR

10. in 11. julija 1993 v Repnu

21. RAZSTAVA TERANA in pokušnja domačih belih vin

Program: Jutri, 10. t. m.: ob 18.30 otvoritev vinske razstave; nagrajevanje najboljših razstavljenih vin; otvoritev razstave skikarja Eugena Gustina; odprtje kioskov na Mouzarju
ob 20. uri nastop folklorne skupine »Nagelj« iz Toronta - Kanada
ob 21. do 0.1 ples z ansamblom Zvezde

Nedelja, 11. t. m.

ob 8. uri mednarodni balinarski turnir v organizaciji balinarske sekcije Kraski dom in pod pokroviteljstvom občine
ob 9. uri ex tempore za otroke iz vrtca in za osnovno ter srednjesolsko mladino
ob 17. uri odprtje kioskov
od 20.30 do 0.30 ure ples z ansamblom Lojze Furlan

Vabimo Vas na gledališko predstavo

SREČANJE

Igrata Miranda Caharija in Livij Bogatec
Režija Mario Ursič

Danes, 9. t. m., ob 21. uri na dvorišču Partizanskega kluba v Boljuncu.

Ponovitev: v četrtek, 15. t. m. v Bazovici
v petek, 16. t. m. v Ricmanjih

SD SOKOL

in SKD I. GRUDEN

obvesčata, da

PRAZNIK PIVA ODPADE

iz tehničnih razlogov

SD ZARJA - Bazovica vabi na tradicionalni SPORTNI PRAZNIK jutri, 10. in v nedeljo, 11. t. m. na vrtu Gospodarske zadruge v Bazovici. Oba večera ples. Igrala bosta ansambla Pomlad in Happy day. Delovali bodo dobro založeni kioski.

OBVESTILA

Zdravstvena dežurna služba
Nočna služba ob 20. do 8. ure, tel. 118, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.
Hitra pomoč tel. 118.
Telefonska centrala KZE-USL: 399-1111.

KINO

ARISTON - Poletno predvajanje filmov - 21.30 »Il grande cocomero«.

EXCELSIOR - 18.30, 20.20, 22.15 »Bagliori nel buio«.

EXCELSIOR AZZURRA - 18.40, 20.20, 22.00 »Ballroom«.

NAZIONALE 1 - Zaprto zaradi dopusta.

NAZIONALE 2 - Zaprto zaradi dopusta.

NAZIONALE 3 - Zaprto zaradi dopusta.

NAZIONALE 4 - Zaprto zaradi dopusta.

GRATTACIELO - 17.30, 19.05, 20.40, 22.15 »Un piedipiatti e mezzo«.

MIGNON - Zaprto zaradi počitnic.

LJUDSKI VRT - Poletno predvajanje filmov - 21.15 »I nuovi eroi«.

EDEN - Zaprto zaradi dopusta.

CAPITOL - 18.00, 20.00, 22.00 »Lezioni di piano«.

ALCIONE - 20.15, 22.00 »Il cattivo tenente«, i. Harvey Keitel.

LUMIERE - 20.10, 22.15 »Stefano quante storie«.

GRAD SV. JUSTA - Poletno predvajanje filmov: 21.15 »Gli spietati«.

RADIO - 15.30, 21.30 »Gocce«, porn., prepovedan mladini pod 18. letom.

PIREIDITVE

KROZEK 1991 vabi danes, 9. t. m., ob 21. uri v Nabrežino na dvorišče Petre in Richarda (stara vas st. 16) na prireditvi ZELVA NA OKENSKI POLICI. Sodelujeta Andrej Merkū in Paolo Pascutti.

GODBENO DRUŠTVO PROSEK priredi danes, 9. t. m., ob 20.30 CELOVEČNI KONCERT pred cerkvijo sv. Martina na Proseku. Vabljeni.

SK BRDINA organizira vsako sredo razvedrilni sportni popoldan za otroke od 3. do 11. leta. Zbirališče na Opcinah na Brdini, ob 17. uri.

SK BRDINA obvesča vse atlete, da so suhi treningi vsak petek ob 17. uri z zbirališčem na Brdini.

SKLAD »M. Cuk« prireja poletne lekije za popravne izpite. Informacije dobite vsak dan od 10. do 12. ure (razen sobote in nedelje) do 9. julija v uradih Sklada.

Narodna ul. 126 - Opcine (tel. 212289).

SKLAD »M. Cuk« prireja KROZEK LATINSKINE za srednjesolce, ki nameravajo na klasični, znanstveni in pedagoški licej. Informacije dobite vsak dan od 13. do 15. ure od 12. do 23. julija (razen sobote in nedelje) v uradih Sklada - Narodna ul. 126 - Opcine (tel. 212289).

ZVEZA CERKVENIH PEVSKIH ZBOROV je začela nabiralno akcijo za postavitev nagrobnega spomenika skladatelju U. Vrabcu. Prosimo, da morebitne zadevne prispevke nakazete na t.r. št. 01/7401/22 pri TKB in na t.r. št. 11385 pri HPO.

V nedeljo, 18. t. m., ob 9. in 11. uri bo v Domu na Brdini na Opcinah predavanje o masazi in japonskemu naravnemu zdravljenju reyki s praktičnimi prikazi masaze.

IZLET

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV obvesča, da je se nekaj mest za izlet na Sviščake. Vpisovanje je možno v dopoldanskih urah v ul. Cicerone 8, tel. št. 360324.

ŠOLSKE VESTI

GLASBENA MATICA TRST - sola M. Kogoj sprejema potrditve vpisov svojih gojencev za solsko leto 1993/94 do 30. t. m. vsak dan razen sobote od 9. do 11. ure na sedežu ul. R. Manna 29.

DTTZ Ziga Zois obvesča, da so na razpolago diplome od solskega leta 1973/74 do solskega leta 1988/89 za

knjigovodnje in od solskega leta 1989/90 za geometre.

SINDIKAT SLOVENSKE SOLE - Tajništvo Trst sporoča, da je v teku vpisovanje na tečaj »150 ur« za delavce in odrasle za dosego diplome srednje sole.

Tecajev se lahko udeležijo osebe, ki so dopolnile ali do 31. decembra 1993 dopolnijo 16 let starosti (za tiste, ki niso se dopolnili 23 let je obvezna diploma osnovne sole); tečaji so brezplačni, trajajo eno solsko leto, od oktobra 1993 do maja 1994 za skupno več kot 350 učnih ur.; tečaji z italijanskim oz. slovenskim učnim jezikom bodo potekali na italijanskih oz. slovenskih srednjih solah; tečaj lahko obiskujejo tuji državljani iz držav, ki niso članice EGS, ki imajo dovoljenje za bivanje. Rok za vpis zapade 15. julija oz. konec septembra. Prošnje sprejemajo vse državne srednje sole s slovenskim učnim jezikom na Trzaskem.

SLOVENSKE DEŽELNE ZAVOD ZA POKLICNO IZOBRAŽEVANJE prireja v solskem letu 1993/94 v Trstu naslednje tečaje: za delovne uradnike delu 1. letnik (1.200 ur), za uradnike uvožno-izvoznega podjetja - 2. letnik (1.200 ur), za kuharje - 1. in 2. letnik (1.200 ur letno), osnovne informatike - MS DOS 5, WINDOWS 3 (40 ur), elektronske razpredelnice (60 ur), urejanje besedil (60 ur), urejanje datotek (60 ur), začetniški tečaj rusine (70 ur), izpopolnevalni tečaj za gostince (30 ur), strojepis z videotipkanjem (150 ur), osnovna informatika za prizadete (50 ur), gledališka sola (150 ur), splošno kmetijstvo (150 ur) in za animatorje (40 ur).

Vpisovanje in podrobnejše informacije do 30. t. m. na začasnem sedežu Zavoda, Ul. Revoltella 37, tel. št. 394515, vsak dan (razen sobote) od 9. do 13. ure. Za tečaj iz kmetijstva je vpisovanje tudi na Kmečki zvezi v Trstu, Ul. Cicerone 8, tel. št. 362941.

MALI OGLASI

OSMICA ima Boris Pangerc - Dolina 116. Toči prstno belo in črno domaco kapljico.

OSMICA je odprta v Prebenu št. 18 pri Jožetu Rapotcu. Ob belem in črnem vinu tudi prigrizke.

OSMICA ima odprto Ladi Rebula (Bajta).

OSMICA je v Dolini pri Marju Zerjalu.

NUDIM LEKCIJE iz slovensčine in tujih jezikov. Tel. št. 225267.

NUDIM LEKCIJE iz matematike, fizike, elektronike in informatike. Tel. št. 417689 ob uri kosila.

NA VASI, okolici Trsta, ali Krasu kupim majhno staro hišo ali stanovanje potrebno popravil oz. podrtijo za dostopno ceno. Tel. št. 828251.

LJUBITELJU ZIVALI oddajamo srčkane mucke: dva črnobela mucka in črnorjava mucko. Tel. št. 911442 od 19. do 20. ure.

PRODAM star lesen kmečki voz. Tel. št. 226408.

PRISPEVKI

V spomin na preljubega Borisa Tavcarja darujejo mama Ondina, oče Davorin ter brat Aleksij 150.000 lir za Glasbeno matico (oddelek za harmoniko), 150.000 lir za SKD S. Skamperle, 150.000 lir za SZ Bor in 150.000 lir za Mladinski odsek SPDT.

V spomin na Alda Straina daruje prijatelj Zorko Petaros z družino 50.000 lir za PD Slovenec Borst-Zabrežec.

Milka in Sergij darujeta 50.000 lir za spomenik Ubaldu Vrabcu.

V spomin na prijatelja Glavka Turka darujeta Nora in Miriano 100.000 lir za SKD Barkovlje.

Namesto cvetja na grob drage Marcele darujeta Mario in Rino Mosetti z družinoma 100.000 lir za Kardioloski oddelek glasbene bolnišnice (dr. Scardi).

Ob 10. obletnici smrti Kristine Krizmančič daruje družina Krizmančič 20.000 lir za Skupnost družina Opcine.

Namesto cvetja na grob Iztoka Grgica daruje Franca Kalc 15.000 lir za Skupnost družina Opcine.

Ob 25-letnici poroke daruje N.N. 50.000 lir za CPZ Sv. Jernej in 50.000 lir za Sklad za popravilo orgel na Opcinah.

V spomin na Karla Kalca darujejo družine Kalc-Baldisin-Corsucci 50.000 lir za SKD Skala.

V spomin na dragega Serafina Hrovatina daruje žena Lucija 100.000 lir za Glasbeno matico, 100.000 lir za Dijasko matico, 100.000 lir za SD Polet, 100.000 lir za SKD Tabor, 100.000 lir za Sklad Mitja Cuk, 100.000 lir za Skupnost družina Opcine.

V spomin na Karla Kalca daruje Zorka Gojca (Gropada 9) 20.000 lir in Aurelija Kralj (Gropada 20) 20.000 lir za SKD Skala - Gropada.

V drag spomin na brata Karla Kalca daruje sestra Zorka z družino 100.000 lir za SKD Skala - Gropada.

V drag spomin na sina Karla Kalca daruje mama Kristina 100.000 lir za SKD Skala - Gropada.

V spomin na Karla Starca darujeta Anica in Drago Stoka 30.000 lir za popravilo kontovelske cerkve.

Namesto cvetja na grob Glauka Turka darujejo Alessia, Davorin in Lara 75.000 lir za Sklad Mitja Cuk.

Za vedno je zaspala naša draga mama in nona

Marija Sturm

vd. Gregori
(Nendetova)

Pogreb bo jutri, 10. t. m., ob 12.15 iz mrtvašnice glavne bolnišnice v cerkev v Bazovici

Zalostno vest sporočajo sinovi Ivan z Ivanko, Silvester z Zofko, Karlo z Lidijo ter vnuki Boris, Neva, Dejan, Irena in Danjel

Bazovica, 9. julija 1993

Nona!

Tvoja dobrota in tvoj nasmeš nas bo spremljal za vedno

Boris, Neva, Dejan, Irena in Danjel

Ob smrti mame Marije Grgič izreka Trzaski partizanski pevski zbor globoko sožalje svojima članoma Ivanu in Karlu.

Eno leto je že minilo, odkar nas je zapustil naš dragi oče in nono

Angel Lavriha

Z vsi ljubeznijo se ga spominjajo žena Elka, sin Ivan, hči Bozi z možem, vnuka Fedra in Stefano, svakinja Marija, sestra Nada z družino in drugo sorodstvo

Dolina, 9. julija 1993

Pet let je minilo, odkar si nas zapustil dragi

Roberto Perosa

Z ljubeznijo se te spominjata

mama in oče

Ferlugi, 9. julija 1993

POLITIKA / TEŽAVNO ISKANJE IZHODA IZ KRIZE

Občinski svet spet v sredo 14. t.m.

Bo Tuzzi tokrat zares odstopil? Zappalà začenja danes poizvedovalno misijo

Bo goriski zupan dr. Erminio Tuzzi na seji 14. t.m. občinskemu svetu sporočil, da odstopa in s tem dejansko odpira možnost za sestavo novega odbora in nove, programske koalicije? Resnici na ljubo, odgovora v tem trenutku ne ve nihče. Menda niti zupan Tuzzi ne, kajti načelnik svetovalske skupine KD Zappalà je sele za danes popoldne sklical srečanje predstavnikov vseh v občinskem svetu prisotnih skupin, da bi jih seznanil s predlogom, kako iz politično-upravne krize. Slo naj bi torej v prvi vrsti za nekakšno preizkušanje pripravljenosti in razpoložljivosti posameznih svetovalskih skupin na predlog KD in

zupana, da bi se (zal ni povsem jasno kako) nekako prebili do konca mandata. To je do spomladi leta 1995. Cilj je zelo jasan, pot do njega pa zelo zapletena in po mnenju mnogih težko dosegljiva. Vsaka vlada mora imeti pač dovolj trdno vecino, če hoče kolikor toliko uspešno upravljati. Vecina pa se lahko ustvari le okrog jasnega programa in prav ob tem se začenejo težave, ki so se že do zdaj pokazale v občinskem svetu. Brez kompromisa o nekaterih ključnih zadevah bo težko sestaviti trdno vecino.

Zupan Tuzzi pa, kot kaže, trmasto vztraja pri poskusu iskanja izhoda, čeprav so možnosti iz

dneva v dan manjše. Se bo našla resitev v teh nekaj dnevih pred napovedano sejo 14. t.m.?

Tudi največji optimisti dvomijo v tako možnost, čeprav je slišati tudi vesti o določenih premikih in poskusih. Tako bo skupina Cittadini per Gorizia v ponedeljek, v Palace hotelu, na javnem srečanju, povedala svoje stališče in predloge do krize na Obcini, pa tudi v odnosu do nove uprave na Pokrajini. Danes ob 18. uri se na umestitveni seji sestane pokrajinski svet in na njem bo predsednica tudi uradno predstavila članice odbora ter programske smernice. Poleg že znanih imen odbornikov, se bo skupini pridružil še Aldo Scuro iz Foljana.

ustanovo. Obzaloževanje je utemeljeno tudi sprico dejstva, da opravlja konzorcijsko pomembno nalogo na področju skrbstva v korist najbolj izpostavljenih skupin ljudi.

V tiskovnem poročilu predsednica pokrajine navaja, da ne želi odločitve o odstopu razumeti kot dejanje zapiranja do "nove" uprave, ampak kot prehodno dogajanje za začetek dogajanja z novimi upravitelji na pokrajini.

Poudarja tudi, da "novi" način delovanja v politiki in administraciji, ki ga zagovarja in predstavlja gibanje Severna liga, še ne pomeni takojšnje odprave vsega, kar je bilo storjenega do zdaj. Taka ugotovitev velja posebej za uspešnost in strokovnost uslužbencev in vodstva konzorcija, ki deluje na tako zelo specifičnem področju.

Pokrajinska uprava bo zato poskrbela za imenovanje svojih novih predstavnikov. Tudi zato, da se ne prekine dejavnost Konzorcija.

GORICA

Dela za prenovo Verdija zastala

Pred dnevi smo objavili poziv Igorja Komela, da bi politiki in upravitelji ter predstavniki različnih državnih služb združili napore in Gorici pomagali iz "kulturne izolacije". Kaksnega posebnega odmeva se ni bilo, pač pa je te dni, kakor strela z jasnega, prisla vest, da se je podjetje Cogeco iz Rima, ki je decembra lani ponudilo najvišji popust za izvedbo del za preureditev dvorane Verdi, odpovedalo delu in to samo nekaj dni pred napovedanim odprtjem gradbišča.

Taka odločitev je seveda spravila v hudo zagon občinsko upravo, ki je že ob odprtju ponudb izrazila pomisleke glede višine popusta (26, 65 odstotkov), ki ga je ponudilo podjetje. Osnovna cena za izvedbo del je znašala 3.480 milijonov. Ponudbe drugih izvajalcev so bile znatno nižje, kar je pri upraviteljih, kot je slišati, spodbudilo dvome o tem, če bo rimsko podjetje kos obveznostim.

Kaj zdaj. Resitev ni najbolj enostavna. Prvic ker je slo mimo sedem mesecev in ker se je verjetno celoten izracun spremenil (povisal). Drugic ker bo najbrž treba ponoviti licitacijo. Dvorana torej še lep čas ne bo uporabna.

Na tekmovalcu C.A. Seghizzi so znani prvi zmagovalci in sicer v kategoriji za mešane zborove. Prvo mesto, 90.74 točk, je osvojil švedski zbor Mats Nilsson vocal ensemble, na drugo mesto so se uvrstili ljubljanski madrigalisti pod vodstvom Matjaža Scka z 88.83 točke in tako samo za 14 desetink prehiteli tretjevrstenci zbor iz Norveške, Norges Ungdomskor, cetrti je bil mestni zbor iz Parme, peti češki zbor Amicitia Foerster itd.

Tekmovalstvo se seveda nadaljuje in danes bodo

SEGHIZZI / PRVI REZULTATI TEKMOVANJA

Najboljši Švedi Na drugem mestu zbor iz Ljubljane

Zbor Slovenskih madrigalistov med nastopom v Gorici - foto Studio Reportage

Na tekmovalcu C.A. Seghizzi so znani prvi zmagovalci in sicer v kategoriji za mešane zborove. Prvo mesto, 90.74 točk, je osvojil švedski zbor Mats Nilsson vocal ensemble, na drugo mesto so se uvrstili ljubljanski madrigalisti pod vodstvom Matjaža Scka z 88.83 točke in tako samo za 14 desetink prehiteli tretjevrstenci zbor iz Norveške, Norges Ungdomskor, cetrti je bil mestni zbor iz Parme, peti češki zbor Amicitia Foerster itd.

Tekmovalstvo se seveda nadaljuje in danes bodo

spet razglasili nagrajene zborove v drugi kategoriji, se pravi v kategoriji za samo ženske in moske zborove, jutri pa bodo razglasili absolutnega zmagovalca. Danasnji koncertni spored ob 15. uri predvideva nastop zbora Amicitia Foerster iz Brna, nastopil bo tudi italijanski pevski zbor Tavolara Polifonica Estense iz mesta Este, Camerata Silesia je zbor, ki prihaja iz poljskih Katowic, za njimi bodo nastopili Madrigalisti iz Osla na Norveškem, takoj nato ženski pevski zbor univerze Janus Pannonius iz

madzarskega mesta Pecs, koncert pa bodo zaključili pevci zbora Honey Consort iz Varšave na Poljskem. Včeraj jutraj pa so imeli udeleženci letosnjega tekmovalstva družabno srečanje v prostorih tekmovalstva, kjer so, kot vsako leto, imeli prijateljsko zakusko, na kateri so vsi skupaj zapeli znano pesem "Cum canto populum urum".

Zatem je bil sprejem na goriskem zupanstvu.

NOVICE

Umetnost in kultura za Evropo

Pred dnevi je bil v Gradcu na avstrijskem Stajerskem simpozij na temo Umetnost in kultura za Evropo, ki se ga je kot soorganizator udeležila tudi Evropske akademija Furlanije Julijske krajine, ki ima sedež v Gorici. Ob simpoziju je v Gradcu priredil razstavo tudi likovni umetnik Stello Kovic, na razstavi mladih pa sta sodelovala tudi dijaka Liana Fontana in Vasja Drascic z Zavoda za umetnost iz Gorice ter Mirella Suttora in Chiara Segatti iz srednje šole Ascoli, prav tako iz Gorice. Na simpoziju je sodelovalo več kot sto mladih umetnikov iz Italije, Slovenije, Avstrije, Nemčije, Francije, Belgije, Madzarske, Hrvaske in Poljske. Simpozij je bil sad sodelovanja med Evropsko akademijo iz Gorice in Evropskim centrom iz Gradca, ki imata podobne namene, se pravi, da skušata čim bolj osvetliti nujnost evropskega združevanja in prijateljstva med narodi.

V Krminu nov dom za ostarele

Danes bodo v Krminu izročili namenu prvi del dom za ostarele. Slovesnost bo ob 18.30. Gre za uredništvo prvega dela načrta ureditve novega centra za starejše občane, ki naj bi tu imeli zagotovljeno, tako zdravstveno, kakor socialno oskrbo. Gre v bistvu za nekaj novega, eksperimentalnega, vsaj kar zadeva Gorisko. Na to tematiko pa bo se bo danes, ob 9. uri na goriskem sejmišču začel seminar, ki ga organizira Krajevna zdravstvena ustanova. Na seminarju bodo govorili o novih oblikah domov za ostarele in onemogle ljudi in o eksperimentalnih novih oblikah takih rezidenc, kjer naj bi se človek ne počutil več odtujenega in nepotrebnega, kot se to dogaja v sedanjih domovih za ostarele. Seminar bo uvedel deželni odbornik za zdravstvo Mario Brancati. V prvem delu bodo govorili o poteku eksperimentiranja novega tipa doma za starejše ljudi, ki so ga opravili v Krminu, v drugem delu pa bodo razpravljali o novih možnostih in metodah za skrb za ostarele.

Stavka poštne uslužbenecv

Postno ravnateljstvo obvesča, da sta sindikata FAILP in CISAL oklicala stavko, ki bo trajala do 21. ure. Sprico tega je pričakovati težave v delu poštne uradov. Posiljke bodo dostavljali z zamudo.

Nadaljuje se praznik lista Unità

Danes se nadaljuje praznik časopisa Unità na trgu Caterini. Praznik se bo končal v nedeljo, do takrat pa bodo igrali plesno glasbo člani skupine Croma. Jutri zvečer pa bo tudi tombola z nagradami vrednimi milijon in pol lir, v nedeljo bodo nastopili plesalci skupine Club Diamante ob 20. uri.

GABRJE/ DO NEDELJE

Razstava vin Tekme koscev

Finale nogometnega turnirja

V Gabrju, na kar sicer že nekaj dni opozarjajo domiselno pripravljeni lepaki ob glavnih cestah, začenejo nocoj tradicionalni vaski praznik, ki se bo sklenil v nedeljo popoldne s tekmovalcem v kosnji. Sicer pa tečejo priprave na poletni praznik, ki bo nekaj tednov, predvsem v znamenju sportnih prirediteljev. Pripravili so namreč turnir v nogometu in sinoci je bila na sporedu polfinalna tekma, medtem ko bo danes, ob 16. uri, finalno srečanje. Drveni bodo, v sklopu prireditve, podelili tudi nagrade in priznanja udeležencem zares množične manifestacije.

Nocojsnji program v okviru poletnega praznika predvideva tudi tek-

movanje v briskoli. Jutri bodo za dobro voljo poskrbeli člani novogoriškega ansambla Vrtnica (dosledno po prvo mesto na nedeljskem festivalu v Steverjanu).

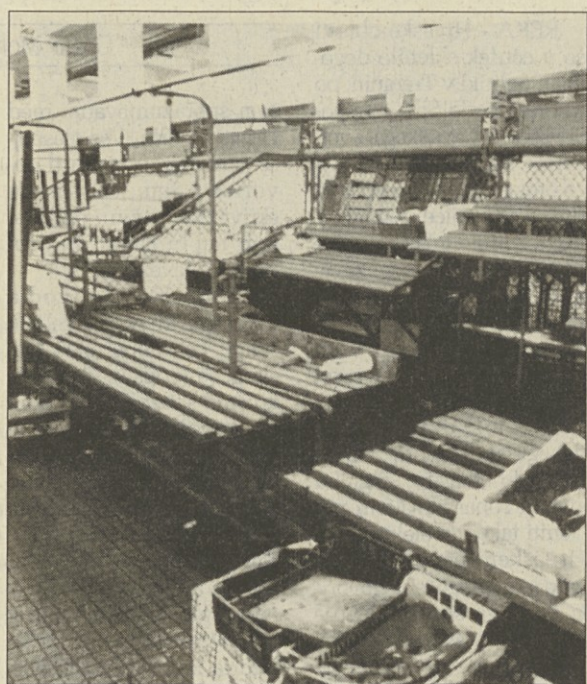
Glavna točka poletnega praznika bo nedeljsko tekmovalstvo v kosnji - ob 18. uri. Prireditelji računajo, da bo tekmovalcev precej več kakor lani, predvsem kar zadeva kosice. Tudi tokrat pričakujejo med tekmovalci goste iz pobratene občine Sloga Loka.

Naj povemo še, za ljubitelje dobre domače kapljice, da bodo v okviru praznika v Gabrju točili vino domačih vinogradnikov, ki so svoj pridelek poslali za vinsko razstavo, oziroma pokušno.

GORICA / PONUDBA ŽUPANSTVA

Na pokriti tržnici je kar precej prodajnih prostorov prostih

Zanimanje upada zaradi vse večjega davčnega pritiska in drugih birokratskih težav - Razmeroma majhna poraba zelenjave

Utrinek s pokrite tržnice - foto Studio Reportage

Županstvo obvesča, da je na pokriti tržnici nekaj prostih stojnic, ki jih nameravajo oddati v najem. Interesenti morajo najprej zaprositi za dovoljenje za opravljanje tovrstne dejavnosti in dokazati, da izpolnjujejo pogoje, ki jih predvideva zakon. Na pokriti tržnici je prostor namenjen prodaji cvetja, sadja in zelenjave, rib in tudi nekaterih prehrabnih izdelkov. Največ stojnic je rezerviranih za neposredne pridelovalce. Trenutno je na tržnici nezaseljenih kar 27 stojnic.

V skladu z dejavnostjo in statusom prodajalcev so opredeljene tudi najemnine za stojnice. Tako plačajo neposredni obdelovalci za stojnico

mesečno po 74 tisoč lir, 156 tisoč lir znaša mesečna najemнина za prodajalce sadja in zelenjave, 171 tisoč lir plačajo prodajalci rib in 197 tisoč lir prodajalci cvetja. Slednji sicer razpolagajo z večjim in drugače urejenim prostorom. Ze dalj casa se dejavnost na pokriti tržnici močno krči. Razlogov za to je več. Med glavnimi je, kot je slišati, vse večji davčni pritisk in razne birokratske obveznosti. Ne gre pa podcenjevati tudi drugega aspekta, ki izhaja iz strukture goriskega prebivalstva. Veliko družin namreč razpolaga z lastnim vrtom, kar seveda zmanjšuje obseg nakupov.

KRONIKA

Silovito trčenje na avtocesti pri Fari

Tri osebe so bile ranjene v prometni nesreči, v sredo zvečer, na avtocestnem odseku pri Fari. Trideset dni se bo zdravil 53-letni Elviro Jerman iz Ronk, ul. Garibaldi 72, prav toliko 24-letni Ezio Mogagnin iz Trevisa, sedem dni pa 27-letni Marco Genero iz Codroipa. Zadnja dva sta se peljala v golfu, Jerman pa v mercedesu. Obe vozili sta peljali v smeri proti Vilešu in sta, v bližini Fare, silovito trčili.

Vzroke nesreče, za katero so v prvem trenutku menili, da gre za nesrečo z zelo težkimi posledicami in so na kraj poklicali celo helikopter, raziskuje prometna policija.

GRADEŽ

Kritje med množico

Nobenih novosti, oziroma podrobnosti ni glede zelo splošne informacije o aretaciji pomembne osebnosti, vpletene v mednarodno mrežo prekupevalcev z mamili. Osumljenca, ki je menda že dalj casa na spisku iskanih oseb, so prijeli v nekem stanovanju v Gradezu, v okviru široke akcije, med katero so v različnih krajih države priprili 27 oseb, zaporne naloge izročili kakim tridesetim osebami, ki so se v priporu, enajst oseb pa se isčejo. Oseba, ki so jo prijeli je menda prispela pred kaksnim mesecem.

PRISTANIŠČE / PROMET V STALNEM PORASTU

Spodbudni junijski podatki

Do konca leta bodo predvidoma presegli tri milijone ton

V trziškem pristanišču Portoroža so tudi v juniju zabeležili znaten porast blagovne prometa. V primerjavi z istim mesecem lani, znaša porast 38 odstotkov. Tako so ti podatki v velikem navzkrižju z namerami pristojnega ministrstva, ki pravi, da bodo v trziškem pristanišču ukiniteli glavni carinski urad in močno skrbili osebje tega urada. Uprava trziškega pristanišča poudarja, da se na tak način samo škoduje poslovanju v pristanišču, ki postaja iz dneva v dan pomemb-

nejše. V mesecu juniju so namreč pretovorili 228.277 ton blaga, kar je za 38 odstotkov več kot lani. V skupnem obsegu je vključeno tudi gorivo za termocentralo ENEL. Po količini, je bila v juniju na prvem mestu celuloza (61.317 ton), od lanskega junija je to za 83 odstotkov več. Kaolin je tudi dobro tovarjeno blago, saj so ga imeli v prometu za 47 odstotkov več kot lani, proizvodi jeklarskih industrij zavzemajo 39.105 ton tovarov.

V prvih šestih mesecih letos so pretovorili

za 1.454.884 ton blaga, kar je nepremerno več kot lanskim 884.478 ton, promet se je povečal za 64 odstotkov, brez goriva pa za termocentralo pa za 47 odstotkov. V trziškem pristanišču upajo, da bodo letos presegli tri milijone tovarov.

V prvih šestih mesecih letos so recimo v Trzinu imeli za 6.734 ton prometa v železu, raztovorili so 473.900 ton premoaga, 74.501 ton lesa, 265.397 ton celuloze, 44.350 ton žit in kmetijskih izdelkov, 5.236 avtomobilov, 16.175 ton cementa itd.

PEČ / BIL JE PREDSEDNIK SEKCIJE VZPI/ANPI

V Gorici je bil v ponedeljek pogreb partizanskega borca Oskarja Maliča

V ponedeljek so na goriskem pokopališču pokopali Oskarja Maliča s Peči. Rodil se je v tem kraju 14. maja 1926. Prpadal je generaciji, mladih in najmlajših partizanskih borcev. V partizane je odšel julija leta 1943 v Južnoprimerški odred, kjer je ostal do konca vojne. Zatem se je odločil za služenje v takratni JLA. V Zagrebu je služboval do leta 1949, zatem se je preselil v Celje in si ustvaril družino.

Leta 1951 se je odločil za vrnitev v rojstni kraj. Tu se je začel ukvarjati s

kmetijstvom in živinorejstvu in to dejavnost vodil dokler ga ni zapustilo zdravje. Bil je med ustanovitelji krajevne sekcije VZPI/ANPI (leta 1973) in dobrih deset let tudi njen predsednik. V tem času so na Peči postavili spomenik NOB. Bil je preprost, a zato toliko bolj delaven. Bil je med pobudniki in graditelji prve plošče na prirediteljskem prostoru na Peči, kjer je v letih nastalo lepo sportno in rekreacijsko središče. V zadnjih letih je živel precej odmaknjen. (Na sliki Malič, mlad podoficer JLA).

ŠOLSKÉ VESTI

SGZ GORICA sporoča podjetnikom, ki izdajajo davčna potrdila (ricevuta fiscale), da lahko uporabljajo stara potrdila do popolne izkoriščenosti zaloga. Informacije nudijo v uradnih združenjih od 8. do 13. ure ali na tel. 32844 - fax 536667.

SPD GORICA priredi v nedeljo, 11. julija izlet v Val Cimoliana, na območje naravnega parka Prealpi Carniche. Vodi Zorko Cotar. Skupne hoje bo od 5 do 6 ur. Prevoz z lastnimi sredstvi. Informacije po tel. 30995.

DSU GORICA priredi v nedeljo, 8. avgusta, izlet in piknik v Mašunu pri Ilirski Bistrici. Ob pikniku in oddihu na visoki planoti bo prosta zabava. Vpisovanje samo v sredo, 21. julija, od 10. do 11. ure na sedežu (na voljo je le en avtobus).

ZSKD - Gorica sporoča, da uradi zveze v poletnem obdobju poslujejo od 8. do 14. ure.

ZSSDI Gorica sporoča, da je vstopil v veljavo poletni urnik. Urad bo čez poletje odprt vsak dan od 8. do 14. ure, razen ob sobotah, ko bo urad zaprt.

SZ OLYMPIA sklicuje danes, v petek, 9. t.m., ob 18. uri 16. redni občni zbor. Zasedanje bo v mali dvorani Katoliškega doma ob 20. uri v drugem sklicanju.

OBCINSKA KNJIZNICA V SOVODNJAH je zaprta do 12. julija. Od 14. julija bo zopet odprta po naslednjem urniku: ponedeljek, sredo in petek od 15. do 18. ure.

LJUDSKA KNJIZNICA DAMIR FEIGEL v Gorici obvesča, da bo do 23. julija poslovala po poletnem urniku in sicer od ponedeljka do petka od 8. do 13. ure.

OBCINSKA KNJIZNICA V DOBERDOBU je v poletnem času odprta v ponedeljek in sredo od 15. do 18. ure in v torek in petek od 10. do 13. ure.

SDZPI prireja v solskem letu 1993/94 v Gorici naslednje tečaje: strojepris z videotipkanjem (150 ur), začetniški tečaj angleščine (120 ur), začetniški tečaj italijansčine (50 ur), gledališka sola (150 ur), enologija (20 ur), vodenje knjigovodstva v podjetju (80 ur), osnovna informatika - MS DOS 5 (30 ur - dva tečaja), urejevanje besedil WORD 5 (60 ur), elektronske razpredelnice - LOTUS 1 2 3 (60 ur), urejevanje datotek - DATA BASE III (60 ur). Vpisovanje in podrobnejše informacije do 30. julija t.l. na sedežu Zavoda v Gorici, ul. della Croce 3, tel. 81826 vsak dan (razen sobote) od 10. do 14. ure.

KINO

GORICA VITTORIA 20.00-22.00»Proposta indecente«. Prep. pod 14. letom. CORSO 18.00-20.00-22.00»Qualcuno da amare».

GRADEZ CRISTALLO 20.30-22.30»Un giorno di ordinaria follia»

LEKARNE

DEZURNA LEKARNA V GORICI OBCINSKA 2 pri Sv. Ani, Ul. Garzarolli 154, tel. 522032.

DEZURNA LEKARNA V TRZICU OBCINSKA 1, Ul. Terenziana 26, tel. 482787.

POGREBI

Danes, ob 11. uri, Giovanni Poberaj, iz splošne bolnišnice ob 12.30, Marina Principi poročena Medelin, iz splošne bolnišnice v cerkev sv. Ignaca in na glavno pokopališče ter ob 13.15, Narciso Balaben, iz splošne bolnišnice v cerkev in na pokopališče v Fari.

NOVICE

Nesreča v romunski JE

BUKARESTA - Pozar, ki je včeraj izbruhnil na dveh od sedmih ohlajevalnih sistemov jedrskega reaktorja v Pitestiju, so pogasili. Zrtev ni bilo. Strokovnjaki zagotavljajo, da bo reaktor deloval »po vseh pravilih jedrske varnosti«, kakor hitro bodo okvaro odpravili. V torek je prislo tudi do eksplozije v tovarni težke vode v Turnu Severinu, 300 kilometrov jugozahodno od Bukareste, v kateri so življenje izgubile tri osebe, četrta pa je hudo ranjena. Jedrski reaktor v Pitestiju in tovarna težke vode v Turnu Severinu delata za edino romunsko nuklearno v Cemavodi, katere gradnja se ni končala. (AFP)

Neonacistična obritoglavca zapri

POTSDAM - Dva neonacistična obritoglavca, stara 17 in 18 let, ki sta skrajno surovo pobila nekega kleteza, so v četrtek obsodili na devet oziroma sedem let strogega zapora, kot so sporočili pri sodišču v Potsdamu. Novembra 1992 sta mladoletnika odvela 52-letnega klosarja k nekemu jezeru v potsdamskem okrožju, ga potolkla s plinsko jeklenko in utopila, nato pa se zažgala. Nasilje desničarskih skrajnežev je zahtevalo leta 1992 v Nemčiji 17 smrtnih žrtev, letos pa že devet. (AFP)

Policija na sedežu HSP odkrila strelivo in orožje

ZAGREB - Zagrebska policija, ki je v sredo vdrla na sedež Hrvške stranke prava (HSP) Dobroslava Paraga, je potrdila vest o odkritju streliva, orožja in razstreliva. Policija že od srede oblega sedež HSP, je priprla enajst oseb zaradi nezakonitega posedovanja orožja in nasilnega vdora v poslopje. Predsedniku HSP Paragu skupaj s tremi njegovimi sodelavci sodijo zaradi »subverzivne dejavnosti na Hrvaskem ter v BiH«. Obtožnica ga bremeni tudi ustanavljanja oboroženih oddelkov HSP, HOS in hranjenja velikih količin razstreliva v kleti poslopja, kjer je sedež stranke. Sojenje proti Paragu in njegovim sodelavcem so v četrtek na zahtevo njihovega advokata Zorana Hodaka prekinili za dva dni. (AFP)

Začasna vlada v Nigeriji

LAGOS - Razmere v Nigeriji so se umirile. Socialnodemokratska stranka in Nacionalna republikanska konvencija sta se dogovorili, da bosta oblikovali časno vlado, s čimer bi koncali politično krizo v državi. Oblast bo nova vlada od sedanjega predsednika generala Babandiga prevzela 27. avgusta. V neredih, ki so izbruhnili v ponedeljek, je umrlo najmanj 24 oseb, medtem ko je neki neodvisni časnik sporočil, da je bilo ubitih 75 ljudi in veliko ranjenih. Uradnih podatkov ni, vojska, ki je s pomočjo policije poskušala vzpostaviti mir in razgnati demonstrante, pa je znikala poročilo, da je v neki akciji ubila deset demonstrantov. (Reuters)

Časi »modrosti in realizma«

Čeprav obalni stražarji streljajo na ubežnike, ki plavajo v oporišče Guantanamo, Kubanci upajo, da jih bodo »gringos« spet vzeli v svoje naročje

TONE HOCEVAR

sti in realizma« kar malo zmedeni. Ze plaha misel, da bodo lahko imeli pravico nositi v zepu zelene dolarje in z njimi kupiti, kar je zdaj namenjeno samo redkim tujcem, jih navdaja z neznanskim upanjem. S pravico do dolarjev bodo na otok morda spet prišli Američani s severa, ki so jih morali desetletja po ukazu vrhovnega poveljnika sovražiti, se boriti proti njim in umirati, tudi v Afriki.

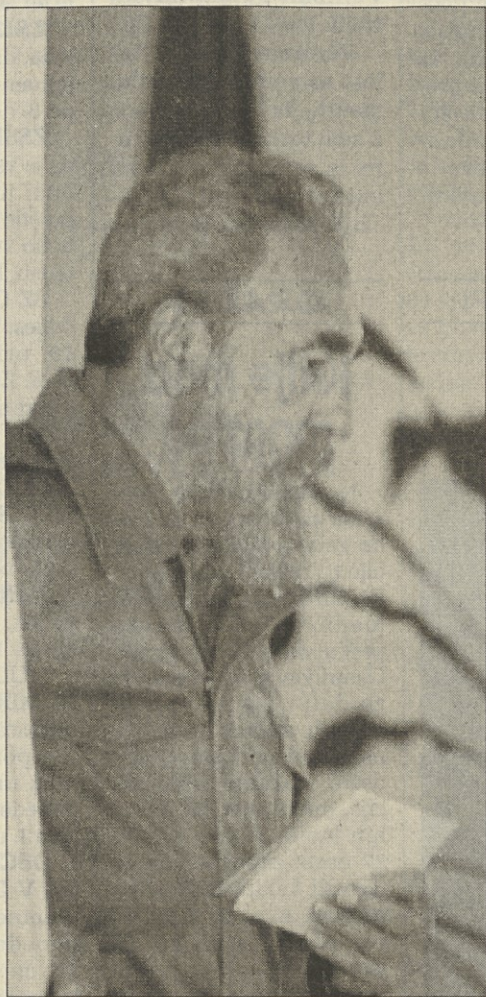
Po Havani so se »iz krogov, ki so blizu državnemu in partijskemu vrhu« razsirile govorice, da so zdaj nekdanji ruski zavojevalci (zadnji ruski vojaki so odpotovali iz

Havane prejsnjo soboto) tisti, ki pričujejo Američane, naj prekličejo zaporo Kube in ponudijo roko svojim ubozanim južnim sosedom. Kubanci upajo, da morebitnega zblizevanja z Washingtonom ne bo skalilo streljanje obalnih stražarjev na prebežnike, ki so plavali proti ameriskemu oporišču Guantanamo; samo ta teden so ubili stiri obupance, ki niso mogli več čakati novih časov.

Rusi bi si, če se jim prepricevanje Washingtona posreči, oprali duso in roke in se resili Kubancev, ki sta jih razpad Sovjetske zveze in konec hladne vojne spravila na kolena. Kubanska delegacija se prav te dni v Moskvi pogaja o prihodnjih cenah kubanskega sladkorja in ruske nafte, surovinah, ki sta desetletja pomenili temelj kubanskega vsaj relativnega blagostanja. Za to, da so zanje po svetu opravljali umazane posle, so Rusi obračunavali kubanski sladkor deset ali večkrat dražje, kot je veleval svetovni trg, placevali pa so jim ga z nafto, ki je bila veliko cenejša od tiste na svetovnem trgu. Vsa Kuba je delala in živela za sladkorni trs, ki so ga 85 odstotkov izvažali v Sovjetsko zvezo in njene tedanje evropske satelitske države. Vreči del sovjetske nafte nikoli ni prišel na otok, ampak so jo Kubanci po tržnih cenah prodajali drugim in s tem zaslužili dolarje za uvoz zahodnih proizvodov, predvsem zdravil, ki jih zdaj tako zelo primanjkuje.

Lani so na Kubi z rdecimi številkami zapisali, da je od velikih vsot, ki so se vsaj na papirju pretakale med Havano in Moskvo, ostalo borih sedem odstotkov. Jedrsko centralo so nehali graditi, velikansko rafinerijo so zaprli, avtomobile in traktorje so zamenjali kolesa in volje. Včeraj so Rusi odobrili Kubancem 380 milijonov dolarjev posojila, kar se sicer zdi veliko, v resnici pa je samo obliž na rane hudega pomanjkanja.

Praznični julij, mesec spominov na leta, ko se je pri jezuitih solani bogatas Fidel Castro naveličal čakati na svoj prevzem oblasti po normalni poti in se je odločil za državni udar, na Kubi se nikoli ni bil tako temačen, napet in poln nezadovoljstva, hkrati pa bržčas tudi nikoli tako poln upanja, da bodo »revolucija, neodvisnost in nacela« vendarle kmalu pozabljeni okoli in da bo prehod s pomočjo »modrosti in realizma« minil mirno, brez krvi, ki so je Kubanci dovolj prelili že v Somaliji, Angoli, v Nikaragvi, Salvadorju in se kje.

Kubanski vrhovni poveljnik Fidel Castro

Trenutek za posvet (Telefoto: AP)

KUBA

DEVETNAJSTO VRHUNSKO SREČANJE NAJBOGATEJŠE SEDMERICE

Carinski preboj pod povečavo

Francoski politiki, ki zavzeto ščitijo svoje kmete, že nasprotujejo liberalizaciji za kmetijstvo
Tudi gospodarski strokovnjaki opozarjajo, da je lahko sporazum o carinah samo dober začetek

TOKIO - Cetrkova medijska zvezda srečanja najbolj razvitih držav sveta je bil voditelj države, ki z veliko sedmerico na svojo veliko žalost nima veliko skupnega. Ruski predsednik Boris Jelcin je prišel v japonsko prestolnico s pogumno napovedjo, da si bo tudi Rusija v prihodnosti prislužila mesto med državami, ki odločajo o usodi planeta - toda za zdaj se lahko ponasa samo z iztegnjenim klobukom za nekaj podarjenih zahodnih milijard dolarjev. Tudi odstavki v zaključni deklaraciji o drugih težavnih ali celo kriznih območjih sveta so samo obrobje tokijskega vrha najbogatejše sedmerice. Pomembni so predvsem za prebivalce Bosne in Hercegovine, ki so spet izvedeli, da napadalcij najverjetneje ne bodo kaznovani, za severne Korejce, ki jim grozi s kazni zaradi skrivnih jedrskih nactrov, za teroriste, južnoafričane in druge, ki so omenjeni v politični deklaraciji tokijskega vrha.

Najbolj vroče vprašanje včerajšnjega dne v Tokiu niso bila krizna žarišča, ampak odmevi na gospodarske nactre najbogatejših držav sveta in na sporazum o zmanjšanju carin na osemnajstih področjih industrije. »Zgodovinskost« sporazuma, ki bo - če bodo pogajanja o njem tudi uspela - v farmacevtski industriji, medicinski, kme-

tijski in konstrukcijski opremi, pri jeklu, alkoholnih pijačah ter pohistvu odpravil vse carine in jih prepopolvil za izdelke iz keramike, stekla in tekstila, so že naslednji dan po predstavitvi postavili pod vprašaj predvsem Francozi. »Seveda si tudi mi želimo dogovora o zmanjšanju carin, toda to bi moral biti dober sporazum,« je izjavil zunanji minister države, ki že v okviru Evropske skupnosti velikokrat nasprotuje liberalizaciji trgovine in zaradi svojih politično vplivnih kmetov predvsem svobodnejšemu pretoku kmetijskih izdelkov prek državnih meja. »Črno na belem piše, da o kmetijstvu se ni nič sklenjenega,« je s hladnim tušem oprhal navdušenje drugih udeležencev tokijskega vrha Alain Juppe in zagrozil z nagajanjem pri tako imenovanem Blair House sporazumu med Združenimi državami Amerike in Evropsko skupnostjo o zmanjšanju kmetijskih nadomestil. Francija je sporazumu nasprotovala že ob sklenitvi lanskega novembra. Francoski zunanji minister je hladnokrvno zavrnil navdušene besede ameriskega trgovinskega predstavnika Mickeya Kantorja o prelomnem carinskem sporazumu: »To se ne sklada z našimi analizami niti z resničnostjo.«

Ekonomski strokovnjaki, ki so se o sporazumu na dolgo in široko razpisali že

dan po njegovi predstavitvi, ga ne zavračajo tako odločno kot na primer Francozi, kljub temu pa so polni dvomov. »Voditelji so predstavili veliko simbolizma in smisla za odnose z javnostjo, a malo resničnih gospodarskih sprememb,« je za Reuter povedal Stephen Cohen z Ameriske univerze v Washingtonu. Zmanjševanje carin je po njegovem mnenju najlažja stvar, saj jih razvite države znižujejo vsa leta po drugi svetovni vojni, odkar obstaja posebej carinam namenjena ustanova z imenom Gatt. Za prave spremembe v slabo stojećem mednarodnem gospodarstvu bi potrebovali dogovore o liberalizaciji kmetijstva, uslug in intelektualne lastnine. Profesor Cohen tudi ne pričakuje preveč otipljivih sprememb v denarnicah ameriskih potrošnikov, ki bodo ceneje kupovali kvečjemu uvožena oblačila. Namesto poldruga milijona novih delovnih mest, ki jih po uresničitvi carinskega sporazuma napoveduje ameriški trgovinski pogajalec kantor, pa Stephen Cohen pričakuje samo nekaj tisoč novih zaposlenih. Dennis Unkovic, odvetnik za mednarodno trgovinsko pravo iz Pittsburgha, pa je Reuterjeve novinarje opozoril: »Vsa teza va urugavljega kroga Gattaja je v tem, da se o načelih vsi strinjajo, pri podrobnostih pa se neusmiljeno spo-

padejo za svoje interese.« Zato je trgovinska svetovalka prejšnjega ameriskega predsednika Carla Hills cetrkove razprave o »zgodovinskosti« najnovejšega sporazuma o zmanjšanju carin med najbogatejšimi državami sveta povzela z besedami: »Zaslužijo si aplavz za ta korak, toda za praznovanje je še prezgodaj.« Tudi hudi ameriški pritiski na Japonsko, ki bi ji radi s številkami predpisali odpiranje trgov in zmanjšanje trgovinskega presežka, se očitno niso posrečili. Zato v osnutku zaključne deklaracije deželo vzhajajočega se enkrat prosijo, naj uvede ustrezne davčne in monetarne ukrepe za rast vsega svetovnega gospodarstva in zmanjšanje velikanske nezaposlenosti. Japonski voditelji se v cetrkovih izjavah seveda vpljudno strinjajo, hkrati pa opozarjajo, da bi prehitri ukrepi svetovno gospodarstvo prej vrgli iz ravnotežja kot mu pomagali.

Tokio pa se je že začel dogovarjati z Nemčijo o pomembnejši vlogi obeh nekdanjih napadalck druge svetovne vojne v mednarodnih ustanovah, predvsem o stalnih sedežih v varnostnem svetu Združenih narodov. Medtem se v Tokiu razrašča se en velikanski korupcijski skandal, v katerem so bili vpleteni politiki vladajoče stranke, ki se brez tega upravičeno bojijo bližnjih volitev. (agencije)

HRVAŠKA / SPORNI DOGOVORI S SRBIJO

Vse glasnejše govorice o hrvaško-srbskem zavezništvu

Javnost odločno zahteva spremembo uradne politike

GORAN MORAVCEK / REKA

sem sporažumevanju med Hrvati in Srbi. Vse glasnejše postajajo v javnosti govorice o tem, da obstaja skrivni sporazum, po katerem naj bi Hrvati in Srbi postali - zavezniki!

Goran Hadžić, vodja kninskih Srbov, je v četrtek izjavil, da so uporniki »Maslenico prepustili Hrvatoma, ko smo spoznali, da nikoli ne bo prišlo do mira, če jo bomo razcepili na dva dela«. Takšne izjave si se do včeraj ni bilo niti zamisliti. V sredo ozno zvečer je Tudman napovedal lordu Ownu in Thorvaldu Stoltenbergu, ki se mudita v Zagrebu, da bo Hrvaska odprla za promet pontonski most čez Maslenico in letališče v Zemuniku 17.

Ali je o vsem tem sklenjen dogovor tudi s Hadžićem, bomo tako kmalu izvedeli.

Opozicija nikakor ne podpira dogovora s Srbi, zlasti ne, kadar gre za delitev BiH. Zdravko Tomac, eden najuglednejših Hrvatov, meni, da se je Tudman zapletel v zanko, ki sta jo nastavila Milošević in Karadžić. Oba na vsa usta hvalita Hrvate in pojasnjujeta, da je treba sprejeti srbsko-hrvaški predlog o razdelitvi BiH. Celo zelo strogo nadzorovana hrvaška televizija je v oddaji Slika na sliko objavila sporočilo, da se v srednji Bosni Hrvati in Srbi baje skupaj borijo proti muslimanskim silam. Nekateri zatrjujejo, da Srbi

enotam HVO, ki jih oblegajo muslimanske sile, dobavljajo orožje.

Hrvaska javnost je zaradi takšnih napovedi o zavezništvu med Hrvati in Srbi zaskrbljena, saj velika večina ljudi doživlja Miloševića, Karadžića ali Hadžića kot večne sovražnike. Zaradi tega prihaja, kot opozarja dr. Tomac, do razpiranja »tretje fronte« oziroma do sporov med samimi Hrvati o tem, kakšno politiko je treba voditi, da bi se vojna končala. Tudman je na trnih, saj Srbi, v nasprotju z njegovimi ocenami, niso izgubili vojne, Hrvaska pa v njej ni zmagala. Zato so vse glasnejši tisti, ki zahtevajo spremembo uradne politike, vendar ne v smer zavezništva s Srbi, temveč v smislu dogovora z Muslimami.

EGIPT / VLADA V BOJU PROTI POLITIČNEMU NASILJU

Usmrtili sedem muslimanskih skrajnežev

Arabska organizacija za človekove pravice obsoja odločitev vojaškega sodišča

EGIPT - Kairsko vojaško sodišče je včeraj usmrtilo sedem muslimanskih militantnežev, ki so bili 22. aprila obtoženi šestih napadov na skupine turistov v drugi polovici preteklega leta. Obtožence so drugega za drugim usmrtili med 7. in 10. uro zjutraj po lokalnem času.

Egiptovski predsednik Mubarak je tako napovedal resen boj proti militantnim skupinam, ki napadajo varnostne sile in skupine turistov ter tako skušajo poslabšati razmere v državi. Včeraj so usmrtili največjo sku-

pino oseb po letu 1982, ko so ubili peterico vpletenih v uboj nekdanjega egiptovskega predsednika Anvarja Sadata.

Sedmerica skrajnežev je novembra lani med drugim iz zasede napadla avtobus s turisti. V napadu je umrlo šest nemških turistov. Oktobra je v podobnem napadu umrla britanska turistka. Napadi so močno poslabšali razmere v egiptovskem turizmu. Leta 1991 je Egipt obiskalo tri milijone turistov, država je zaslužila blizu tri milijarde dolarjev. Lani se je turistični izkupicek več kot prepopolvil.

V stirinajstih mesecih nasilja v Egiptu je bilo ubitih 130 oseb, ranjenih pa je bilo vsaj 300. Egiptovska vlada je že decembra lani napovedala pravo vojno islamski organizaciji Gama, ki jo vodi duhovni vodja Omar Abdel Rahman, ko je izvedla vrsto aretacij in akcij proti skrajnežem. Dvaindvajset oseb je obsodila na smrt, dvanajst privrženec Omarja Abdela Rahmana je bilo obtoženih vpletenosti v februarški napad na Svetovni trgovinski center v New Yorku, ko je umrlo šest

ljudi, tisoč pa je bilo ranjenih.

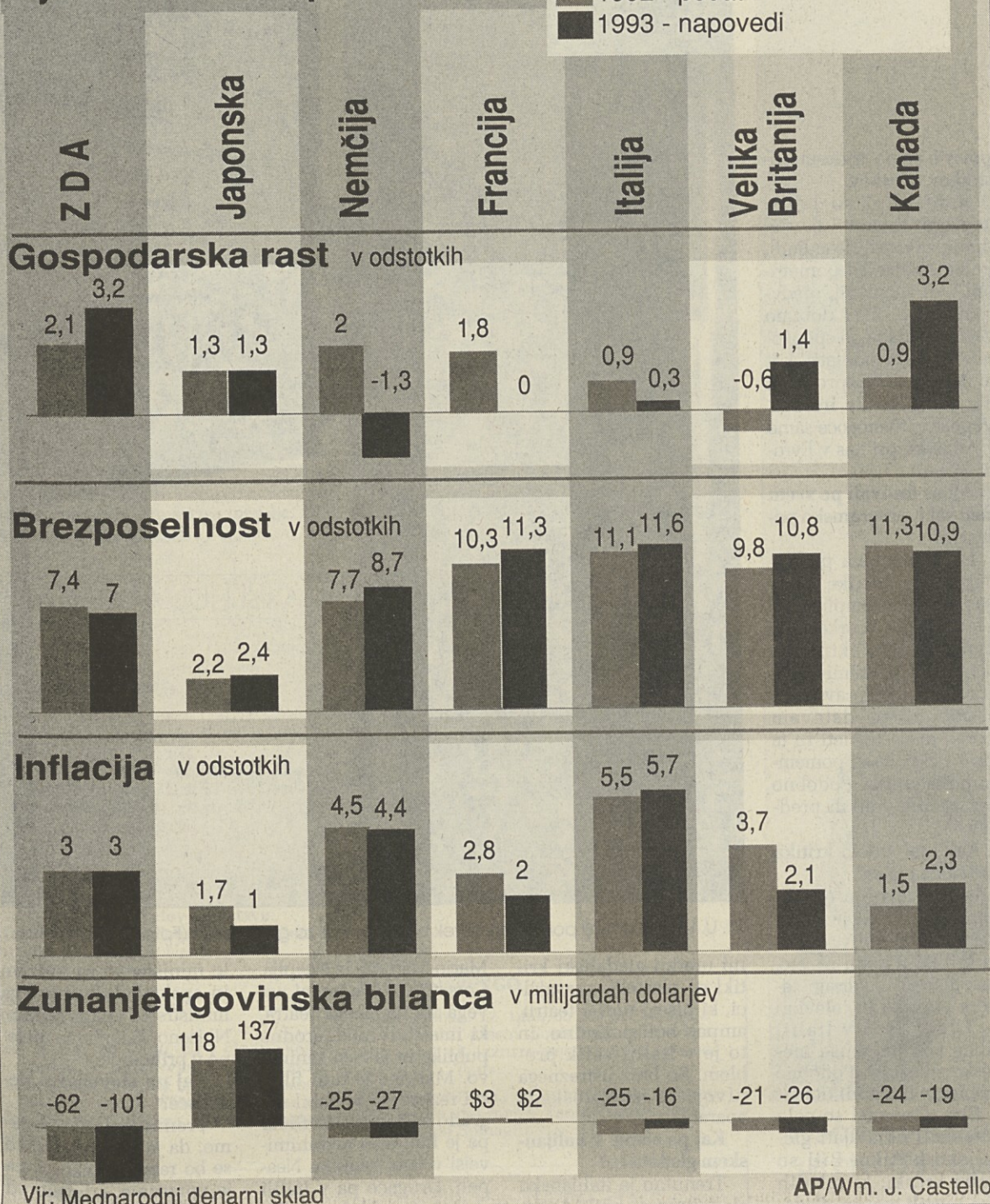
Vendar pa se nasilje v Egiptu kljub vsemu prizadevanju vlade ni zaustavilo. Stiri podtaknjene bombe v Kairu maja in junija sta zahtevali 16 življenj, 63 ljudi pa je bilo ranjenih. Arabska organizacija za človekove pravice s sedežem v Kairu je že ostro protestirala proti odločitvam vojaškega sodišča, o kršenju človekovih pravic pa je poročala tudi mednarodna organizacija za človekove pravice Amnesty International o poročilu za leto 1992. (Reuters)

Gospodarsko stanje v državah G7

Ključni statistični podatki

»Somrak bogov« v cesarski palači

Še najbolj sproščen je bil cesar Akihito

TOKIO - Japonski cesar Akihito in cesarica Miciko sta sinoči gostovala na banketu v cesarski palači dravniki sedmerice z njihovimi soprogami. Večerje sta se udeležila tudi ruski predsednik Boris Jelcin s soprogo Nino ter predstavniki diplomacije in politike za skupno 150 gostov.

Prisotnost vseh »velikih« in bivšega boga, cesarja dežele vzhajajočega sonca, ki je bil se pred 50 leti eden od bogov japonskega neba, je sprejemu dajala neverjeten pečat »somraka bogov«. Se najbolj pristen in sproščen je bil Akihito, ki je morda zamenjal družbo dolgočasnih bogov za bolj problematične, a vsekakor bolj zabavne ljudi. Na obrazih nekaterih od sedmih velikih se je ob zadovoljstvu, da so na istem nivoju kot bivši bog, zrcalila grenkoba, da na tem vrhu niso uspeli popeljati v večje višave danes in jutrisnje smrti.

Prvi je v cesarsko palačo prispel francoski predsednik Mitterrand, dekan G 7, sledil mu je Boris Jelcin, nato vsi ostali po starostnem vrstnem redu in s posledkom ene minute: predsednik italijanske vlade Ciampi, nemški kancler Kohl, britanski premier Major, ameriški predsednik Clinton..., kot zadnja pa predsednica kandaske vlade Kim Campbell.

Prizor tradicionalne glase »gagaku« z nastopom igralcev v zlatih nosah tibetanskega izvora je za kakih 15 minut pozabaval goste. Ciampi je sedel med princaso Kiko, zeno drugorojenega princa Ajonomio, in tretjerojeno princeso Sajonomio. Sledil je »mednarodni koktejl«, kjer so za vsako državo ponudili po eno specialiteto. Prav tako mednarodni je bil banket: »consomme royal«, morski list s sicilskimi kaprovci, ovnov kotlet s česnjami, sezonska solata in bavarska

torta. Od vin so servirali japonski rizev sake, belo rensko vino, rdeča francoska vina in seveda obvezni champagne.

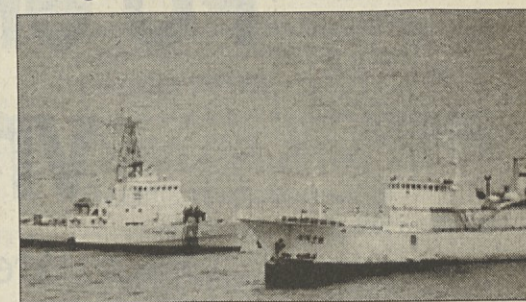
Vrhunska je bila tudi razporeditev mest. V središču je bil cesar Akihito, na njegovi desni Mitterrand, nato cesarica Miciko, med njo in lepo Masako, ki brezhibno govori rusino, je sedel Jelcin. Na Akihitovi levi je sedela Jelcinova žena Nina, ki je občasno zaskrbljeno vrgla pogled na svojega Borisa, v upanju, da ne bo kake uscipil.

Prestolonaslednik Naruhito je sprejemal goste (AP)

NOVICE

Pri Kaliforniji prestregli 3 ladje z ilegalnimi priseljenci

NEW YORK - Ameriška obalna straža je pred obalo Kalifornije prestregla tri ladje, na katerih je bilo 650 kitajskih potnikov. Ameriške oblasti so prepričani, da so Kitajci nameravali ilegalno v ZDA. Vsi so bili brez dokumentov, a v dobrem zdravstvenem stanju. Prvo ladjo so prestregli 150 milj južno od San Diega, na krovu je imela 236 Kitajcev, na drugi ladji pa jih je bilo 160. Tretjo ladjo so prestregli 450 milj bolj proti jugu, na njej pa je bilo 254 Kitajcev. Glasnik ameriške obalne straže Brandy Jan je navedel, da skušajo sedaj njegovi agenti ugotoviti, kje so bile ladje registrirane. (Telefoto AP)

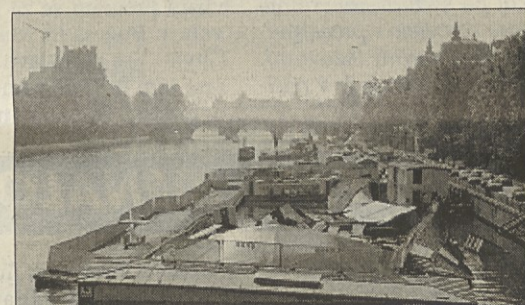
Kaos v moskovskem prometu zaradi zaprtja središča

MOSKVA - »Rad bi dobil v roke tistega idiota, ki se je tega spomnil«, je bil le eden od tolkih bolj blagih komentarjev moskovskih avtomobilistov, ki so se znašli pred novimi prometnimi omejitvami. Moskovska občina namerava postopno prepovedati za osebni promet zgodovinsko središče. Po vsemu sodeč, se avtomobilisti niso znašli kljub izrednim informacijskim naporom, saj je zavladal nepopolni kaos, ker so se kolone valile proti prepovedanim ulicam.

Premiera obsodili, ker je prodajal vino

SYDNEY - Predsednika konservativne vlade avstralske zvezne države Victoria Jeffa Kennetta (liberalna stranka) so obsodili na 150 tisoč lir globe in na plačilo sodnih stroškov, ker je med volilno kampanjo brez dovoljenja prodajal »liberalno vino«, da je svoji stranki prikrbel prepotrebna finančna sredstva.

Sena pogoltnila Delignyev bazen

PARIZ - Znameniti Delignyev bazen, ki ga je plavalški mojster dal zgraditi leta 1840 ob pregovih Sene pri mostu Concorde je včeraj ob zori delno pogoltnila reka. Kompleks je obsegal osrednji 50-metrski bazen, ki so ga obdajale kabine in slatnice v dveh nadstropjih, nad njimi pa je bil solarium in bar. Struktura je slonela na 12 betonskih splavih, ki so bili zasidrani na Senni. (Telefoto AP)

»Odpravnina« za Diano 10 milijonov funtov

LONDON - Na tajnem senstanku s svojo svakinjo Sarah Ferguson naj bi princesa Diana sklenila od svojega bivšega moža Charlesa zahtevati kar 10 milijonov funtov »odpravnine«. To je ogromna vsota v primerjavi z 2 milijonoma funtov, ki jih je »iztržila« rdečelasa Fergie. Po pisanju londonskega The Sun ima Diana več stroškov kot Fergie, ker mora med drugim vzdrževati pravi »minidvor« v Palacu Kensington.

Izsiljevala denar z obtožbo posilstva

LONDON - Neka avtostoparka je dvakrat poskusila izsiliti denar od avtomobilistov, preden so jo izsledili in aretirali. 25-letna Jacqueline Padmore je imela smolo, saj je prvi avtomobilist ob njeni zahtevi zbežal iz avtomobila in zadevo prijavil policiji. Aretirali pa so jo sele po drugem spodletelu poskusu.

SOMALIJA / IZKRCANJE 2.000 MARINCEV

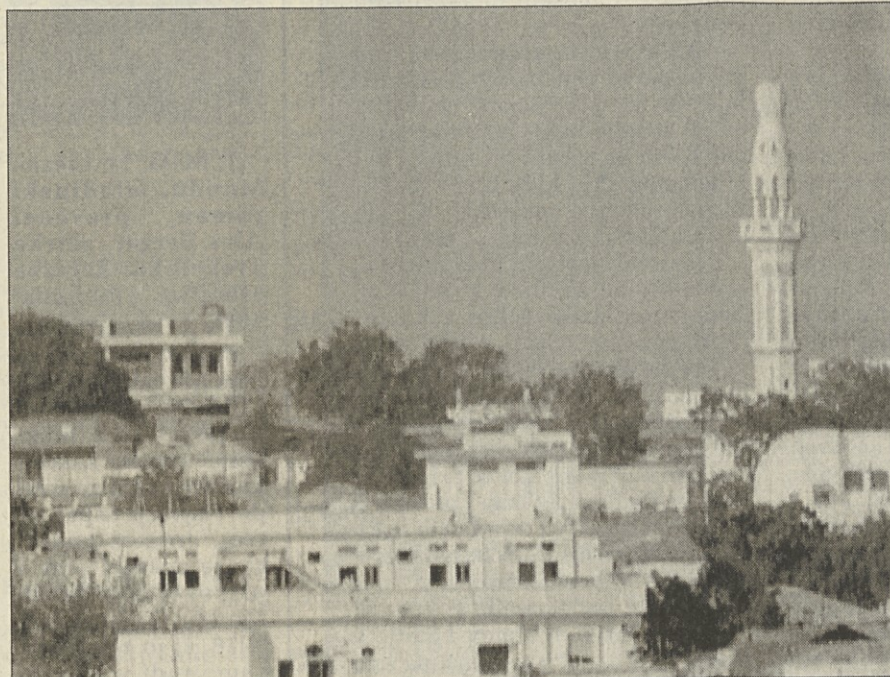
Diplomatska raca

Vest je baje posredoval član delegacije ZDA na tokiskem vrhu

MOGADIS - Ves svet je včeraj obkrožila vest, da se je kakih 2.000 pripadnikov ameriške pehote izkrcalo v Somaliji. Nekaj ur so dopisništva vseh svetovnih agencij poskušala zmanj preveriti resničnost te vesti, ki jo je po vsemu sodeč posredoval neki funkcionar ameriške delegacije na tokiškem vrhu. Vojaški glasnik OZN za Somalijo major Leann Swieczkowski je vest takoj ocenil kot lažno, kasneje pa se je spomnil, da se je pred tremi dnevi izkrcalo z ameriške nosilke helikopterjev Wasp kakih 350 mož, ki popravljajo pristaniške naprave v severno somaliskem mestecu Bosaso. Te vesti je potrdilo tudi italijansko poveljstvo, v Somaliji prisotni novinarji pa

so dokončno potrdili, da je slo za novinarsko raco, ali bolje rečeno za diplomatsko raco.

Ta humanitarna operacija, med katero poskušajo Američani obnoviti policijsko strukturo v tem mestu, ima zveneče ime »odprte roke« in je prva tovrstna operacija v somaliskem severovzhodu, ki so ga do sedaj obsle mirovne sile OZN. Američani so ob enem poskrbeli za zdravstveno oskrbo in na novo zgradili pot do bližnjega zasilnega letališča. Vecinsko pleme Mizurtinov je ameriško akcijo pozitivno ocenilo, njihova Somalska demokratska fronta resitve je pripravljen izročiti vse svoje orožje, ce jih bodo Američani zascitili pred napadi islamskih integralistov iz Somalilanda.

V Mogadišu je bil včeraj »normalen dan«, ki ga ni zmotila niti tokiška raca (Telefoto AP)

ZDA / UNIVERZA J. HOPKINS

Dobri rezultati cepiva proti virusu aidsa

LONDON - V ZDA so zabeležili uspeh pri preizkušanju novega cepiva proti aidsu. Vest objavlja v svoji včerajšnji številki britanska zdravniška revija Lancet. Novo cepivo so pripravili znanstveniki Univerze John Hopkins iz Baltimore, ki se bavijo z imunološkimi raziskavami. Uspelo jim je nevtalizirati virus HIV-1 s cepivom, ki je sestavljeno z beljakovno GP-120. Leta je sicer prisotna v zunanjem ovoju virusa aidsa.

Novo cepivo proti aidsu ima znanstveno oznako 111B-RGP120/HIV-1. Njegovi izumitelji trdijo, da preprečuje tvorbo sincicija, se pravi snovi, ki je značilna za infekcijo

aidsa in ki učinkuje na celice imunizacijskega sistema tako, da jih med sabo lepi in s tem onemogoči. Cepivo so najprej preizkusili na simpacijah, potem pa tudi na ljudeh. Ugotovili so, da so se v njihovih organizmih dva tedna po vbrizganju cepiva pojavila protitelesa proti virusu aidsa. Pri ljudeh so se ta protitelesa pojavila v 9 od 10 primerov, v katerih so vbrizgali večje doze cepiva, a le v 5 od 9 primerov, v katerih so vbrizgali majhne doze cepiva.

Novo cepivo je poleg tega pospeševalo tvorbo celic T, ki so bistvenega pomena za imunizacijski sistem, kar je po pisanju revije Lancet tudi spodbuden rezultat.

FELJTON

Nove države - stare pregrade (5)

Na latvijski meji sodi Slovenija v »tretji svet«

Tudi letos smo ogledu Litve posvetili največ pozornosti, saj je največja država tega območja. V program ekskurzije pa smo vključili tudi ogled Kaliningradske oblasti, to je ruske enklave, ki leži na območju nekdanje Vzhodne Prusije. Kaliningrad je bil namreč do leta 1991 za tujce zaprt, od tedaj pa vanj hodijo predvsem nemški turisti.

Med njimi je precej tistih, ki so bili na tem nekoč nemškem ozemlju rojeni. Tukaj pa so se naši litovski »koordinatori« skušali pokazati kot zvesti na-

sledniki nekdanjih sovjetskih turistov delavcev. Ti so bili znani po tem, da so radi začeli ob kakšni malenkosti nerazumljivo komplicirati. Izmišljali so si najbolj neverjetne zgodbe, da bi turista odvrgli od kakega želje, ki ni bila po njihovem planu.

Kljub temu, da smo dali ogled Kaliningrada v načrt nase poti, so nam to skušali z različnimi obrazložitvami »prihraniti«. Po dvehurnem prepričevanju in po tem, ko je ves avtobus na glas potrjeval, da se v želji po ogledu Kaliningrada odpovemo celo kosilu, smo le uspeli. Inercija nekdanjega sistema? Očitno, vendar

smo z vztrajnostjo dosegli svoje. Stvari se torej le premikajo. Seveda pa je nesmiselno, da se je bilo treba o vsem sploh se pogajati. Načrtovalci in naročniki ekskurzije smo bili le mi.

Najbolj priljubljeno baltsko blago je jantar

V Kaliningrad smo se peljali preko 100 kilometrov dolge Kurseske kose, sredi katere je meja med Litvo in Rusijo. Čeprav tega mejnega prehoda tudi na najnovejših domaćih in tujih avtokarjih ni, pa je prehod meje nadvse prijeten. Litovci so nas spustili naprej brez komplikacij. Rusi so potem za par minut pobrali

nase potne liste, vtisnili zige in nas ravno tako spustili naprej.

V Kaliningradu se ustavimo samo ob razvalinah katedrale, kjer je grob Imanuela Kanta. Pred katedralo skupina mladih Rusov na stojnicah prodaja najbolj cenjeno baltsko blago - jantar. Vse cene so seveda v dolarjih ali markah. Fantje obvladajo nekaj osnovnih stavkov v angleščini ali nemščini, kar v Rusiji ni ravno pravilo. Z enim od njih, ki se zanima za razmere v nekdanji Jugoslaviji, začneva politizirati o njihovih razmerah. Ravno ta dan so prihajali na dan prvi rezultati ruskega referenduma. Ti prodajalci so vsi navdu-

seni nad Jelcinom, saj jim po njihovem omogoča »tržno gospodarstvo«. Po drugi strani pa mi fantje potožijo, da morajo devize, ki jih takole zaslužijo, cuvati doma »v nogavici«. Ruski državljani deviz se ne morejo nesti v banke.

Kdorkoli danes potuje v Priobaltik, mora biti opremljen z bankovci za en dolar ali pa vsaj s kovanci za eno marko. Tu namreč vse male stvari stanejo en dolar. Najpreprostejša oblika »biznisa« je ta, da kupiš v državni knjigarni komplet razglednic za petino dolarja ali pa se manj in ga potem prodajaš tujcem za en dolar.

Piše:
Jure
Senegačnik

V Priobaltiku policiji se kar nosijo ruske uniforme (Foto: Jure Senegačnik)

GLEDALIŠČE / POGOVOR Z MARIOM URSINIJEM URSICEM

Po eksploziji vizualnega vračanje k besedi

Gledališče ni nikjer biznis in tudi ne bo, ker ne more biti

JANA PAVLIC

Mario Ursini Ursic je tudi odgovorni urednik revije za gledališče Teatro in Europa, katere glavni urednik je Giorgio Strehler in ki izhaja v italijanski in francoski in kot glasilo združenja evropskih gledaliških teatrov d'Europa, Theatres d'Europe (Evropska gledališča). Združenje je nastalo na pobudo Jacka Langa, ko je bil Giorgio Strehler umetniški vodja pariskega Odeona. Danes to združenje šteje za dvanajst članov: pariski Odeon, Piccolo Teatro iz Milana, gledališče Lliure iz Barcelone, Deutsches Theater iz Berlina, gledališče Kungliga iz Svedske, Düsseldorfer Schauspielhaus, gledališče Katona iz Budimpeste, Royal Shakespeare Company, Royal National Theatre, Berliner ensemble, Mali Teatr iz Leningrada in gledališče Bulandra iz Bukareste. Med dejavnimi člani združenja so poleg Strehlerja se Ingmar Bergman, Lew Dodin, Thomas Langhoff, Heiner Müller in številni drugi gledališki umetniki. Ustanovili so tudi svoj festival, ki bo vsako leto v drugi državi, poletne sole za svoje ciane, prireditelj razstave v pariskem centru Georges Pompidou. Zal pa se tudi oni zadnje čase srečujejo s precejšnjimi finančnimi težavami. Sedež združenja je v pariskem Odeonu.

Mario Ursini Ursic - umetniški vodja festivala Milano Oltre, kodirektor gledališkega festivala v Caracasu, Venezuela, direktor gledališkega festivala v Mexico Cityju, dolgoletni tajnik društva italijanskih gledaliških kritikov, teoretik in kritik.

Kakšna je vaša izkušnja direktorja številnih gledaliških festivalov?

Za ta odgovor moram malo pobrskati po svoji biografiji. Zacet sem pred triindvajsetimi leti z gledališkim bienalom v Benetkah. Nato sem deset let delal v Firencih na festivalu Rassegna Internazionale del Teatro Stabile. To je bila velika prireditev, na kateri so sodelovala pomembna gledališča z vsega sveta. Tu smo Italiji prvič predstavili Bergmana, Steina, Chereauja, Krejco, skratka, velika imena, ki v Italiji pred tem niso dosti pomenila. Potem sem se začel ukvarjati z Latinsko Ameriko. S Carlosom Gimenesom sem bil osemnajst let kodirektor festivala v Caracasu. Carlos je lansko leto umrl, tako da sem sedaj ostal sam kot umetniški direktor festivala. Letos sem prvič tudi umetniški direktor festivala Milano Oltre. Poleg tega pa sestavljam program se za festivala v Bogoti in Mexico Cityju. Vse predstave izbiram sam in si jih sam tudi ogledam. Seveda imam

tudi sodelavce, ki mi pomagajo in mi svetujejo, predvsem za Latinsko Ameriko. Evropo in Azijo pa pokrivam sam.

Kakšna je vaša metoda odkrivanja novih gledaliških imen, vam pri tem pomaga kritika? Ali je kakšno ime, ki je trenutno v preboju?

Lahko rečem, da je novih odkritij zelo malo. V glavnem se vsa ta leta po festivalu krožijo bolj ali manj ista imena. Danes bi težko govorili o tem, da je kaj popolnoma novega, Romuni krožijo že nekaj časa, v glavnem je vse že videno.

Ali se vam zdi, da je gledališče v ustvarjalni krizi in kako je s plesnim teatrom?

Mislím, da je plesni teater dosegel zelo visok ustvarjalni nivo v zelo kratkem času. Ne bi mogli reči, da je v krizi, temveč da ostaja na nekem določenem nivoju, ki ga je dosegel in ki ga je kvalitativno zelo težko preseči, kar je povsem normalno. V umetnosti je vedno tako.

Ali se vam zdi, da se vrača dramaturško gledališče besede?

Da, po tej eksploziji vizualnega se vsi vračajo k besedi. Celó sam Bob Wilson. Mislím, da je danes zelo težko videti zelo lepo gledališko predstavo.

Pred desetimi leti je bilo dosti več možnosti. Vendar se mi zdi, da stvar ni preveč tragična. Razvoj si predstavljám v nekakšnih ciklusih sinusnih krivulj z nenehnimi višji in padci. Mislím, da so najlepše stvari, ki sem jih v zadnjem času videl, ruske. Predvsem dva režiserja sta zelo obetavna: Nekrosus iz Litve in Lev Dodin iz Leningrada. Zal sedanjí politični moment, v katerem se odvijajo velike spremembe tako na vzhodu kot za zahodu, ni dober čas za gledališče. Tudi Južna Amerika, ki je imela zelo močno gledališče, je zaslá v krizo. Njihova poetika, ki smo jo imenovali »creation collective«, potem ko je dosegla svoj vrhunec, trenutno ne ve, kaj bi sama s sabo. V ZDA se že dolgo nič ne dela, je pa zelo zanimiva Kanada tako gledališko kot plesno; razvila je povsem svojo estetiko, s katero je povedala nekaj novega. O gledališki krizi v ZDA precej pove tudi to, da so vsi veliki gledališki ustvarjalci od tam prišli delat v Evropo.

Ali lahko recete, da so gledališki festivali biznis, kulturni turizem?

Gledališče ni nikjer biznis in tudi ne bo, ker ne more biti. Kvalitetno gledališče dosti stane. Vsi ti festivali, kot na primer Spoletto, Avignon, Edinburgh, ki pritegnejo ogromno publike, so predvsem vaba, od katere živijo hoteli, restavracije ipd. Celotna turistična industrija. Sam festival pa se, če nima podpore države ali mesta ali regije, ne more preživeti. Spoletto organizacijsko stane deset milijard lir, ki se nikoli ne povrnejo z inkasom, vendar je za mesto vseeno dobro, če tak festival financira, ker se mu stroški povrnejo drugje.

Vzemiva za primer festival v Caracasu, ki je največji gledališki festival na svetu. Lansko leto smo imeli 123 gledaliških predstav v štirinajstih dneh. Najetih imamo dvajset gledališč, ki delajo vsak dan. Prišla je Renate Klett z nemško TV, da bi delala dokumentarec o festivalu, na koncu pa je naredila dokumentarec o publiku, ker preprosto ni mogla verjeti, da imamo tako številno in navdušeno publiko. Imamo enkratno publiko. Festival se vedno odvija v času velikonočnih praznikov, ki je v Venezueli eden največjih dogodkov. Dogaja se, da kljub pocitnicam mnogo ljudi ostane v mestu samo zaradi festivala. Program teče od desetih zjutraj do dveh ponoči. Zmeraj so vse predstave polne, a kljub temu se nam z inkasom

povrne samo trideset odstotkov stroškov. Rentabilni so lahko koncerti; Pavarotti na stadionu za deset tisoč ljudi. Poleg države so pomembni tudi sponzorji, predvsem v Venezueli dobimo večino denarja od sponzorjev, velikih podjetij, kot je American Express, ki jim je veliko do imidža. Vendar je to mogoče samo v Ameriki, pri nas v Evropi tega ni.

Ali so festivali po svetu med sabo programsko povezani?

Da, v glavnem prevladujejo iste poetike. Tipičen primer je skupina Dar a luz iz New Yorka, ki je trenutno zelo aktualna, ekspresivna, zanimiva, čeprav je pravzaprav dosti podobna predstavam izpred dvajsetih leti in ta hip kroži po vseh pomembnih festivalih. Podobno je z večino velikih predstav.

Kako po vašem kritika vpliva na teater?

Lahko govorim o italijanski kritiki, ki je imela včasih velik vpliv, danes pa kritike v Italiji ni več. Casopisi se ukvarjajo samo s politiko in televizijo. Gledališča v Italiji nihče več ne skuša medijsko plasirati. Podobne probleme ima tudi domači film. Casopisi so celo prenehali objavljati gledališko kritiko. Bili so veliki kritiki, ki mladih niso pustili zraven. Seda-

nji uradni gledališki kritiki so pisatelji, prevajalci, ki pišejo tudi o teatru, ampak bolj poljudno, in to je v Italiji velik problem. So brez ustreznega nivoja in teatroloskega aparata.

Kaj pa stanje v italijanskem gledališču?

Trenutno je italijansko gledališče v veliki krizi. Mario Martone iz Neaplja, Corsetti sta dve imeni novega italijanskega teatra, ki ima tudi mednarodno publiko in je zelo zanimivo. Martone je tudi filmski režiser, ki je dobil nagrado v Benetkah. Sicer pa je kulturno najzanimivejši v tem trenutku Neapelj. Drugače pa v Italiji slabo kaze, ukinjeno je bi-

M. U. Ursic: »Zdajšnji politični trenutek ni dober čas za gledališče« (Foto: Simona Furlan)

lo ministrstvo za turizem in spektakel, kulturnega ministrstva sploh ni bilo. Ni jasno, kako bo to urejeno v prihodnje.

Kaj pa slovensko gledališče?

Trenutno lahko rečemo, da je zanimivo, kako se bo razvijalo naprej, pa je vprašanje, odvisno od številnih dejavnikov.

lo ministrstvo za turizem in spektakel, kulturnega ministrstva sploh ni bilo. Ni jasno, kako bo to urejeno v prihodnje.

Kaj pa slovensko gledališče?

Trenutno lahko rečemo, da je zanimivo, kako se bo razvijalo naprej, pa je vprašanje, odvisno od številnih dejavnikov.

LA VREATI BIENALOV (6)

Velika premija 1965:

Victor Vasarely

Sesti ljubljanski grafični bienale leta 1965 je jasno pokazal tisto, kar je bilo dve leti poprej v Ljubljani le slutiti - preboj nove ustvarjalnosti, vsebinski premik sodobne umetnosti, ki je do neke mere pomenil tudi izmenjavo generacij. Prevlado in prvenstvo so zdaj izbojevala nekatera nova hotenja. Na eni strani sta bili to optična umetnost in nova abstrakcija, ki sta izhajali iz konstruktivistične umetnosti in sta temeljili na principu »vizualne percepcije«, na drugi strani pa je bila umetnost tako imenovane socialne reportaze. Njen razpon je segal od angloameriskega poparta do evropske nove figuralki. Zelo so prisle do izraza uspele realizacije opartovskih prizadevanj. Velika premija mednarodne žirije

Victorju Vasarelyju jim je dala vse priznanje. Vasarelyjevo delo sodi v kategorijo tistega, kar lahko imenujemo permutacijska umetnost, pri kateri produkti nastajajo s pomočjo kombinacij preprostih, po raznovrstnosti omejenih prvin, sestavljenih po umetnikovem vnaprejšnjem postavljenem zbiralnem principu. Opart je z njegovimi deli verjetno dobil najpomembnejšega predstavnika. Vasarelyjeva teorija je, da je neločljiva povezava oblike in barve, ki jo on imenuje »plastična enotnost«, osnova za neskončno stevilo kompozicij in njihovih ponovitev. V svojih grafikah postavlja elemente kompozicije tako, da ustvarja kontraste oblik in barv in tako doseže optični občutek prostorskega gibanja. Po svoje Vasarely napoveduje mehansko umetnost, čeravno je njegovo delo romantično. Vsi elementi njegovega dela in

globoka racionalnost postopka, navsezadnje pa tudi nakazani odmik umetnika od njegovega dela - tega lahko izdela tudi močanik - napovedujejo operacijo, ki jo je mogoče mehanizirati.

Vasarelyjeva umetnost je v osnovi družbena umetnost. Umetnik se trudi s svojimi deli vnašati v tehnološko družbo, ki je porabniška in zahteva od umetnosti pomnožitev umetniških del, estetske elemente. Da s svojo umetnostjo lahko posamezniku ponudi dela, ki so različna in enakovredna hkrati, Vasarely uporablja kombinirano. V tovrstnem načinu razmišljanja in dela pa ze v osnovi tici velika past, ki je v Vasarelyjevem primeru, ko je umetnik hudobolán, njegova dela pa se vedno izhajajo v visokih nakladah, zal postala resničnost. (Victor Vasarely: Brez naslova, sitotisk)

Breda Skrjanec

VPRAŠANJA MINISTRSTVU IN JAVNOSTI

Poletje v školjki - da ali ne?

Ustvarjalci slovenskih filmov Poletje v školjki I. in II. del se obračamo na slovensko javnost, zlasti mladino, na kulturne delavce, pedagoške, na politike, na organizatorje promocije Slovenije v tujini in vse, ki niso ravnodušni do naših uspehov doma in v svetu z naslednjim vprašanjem:

- V preteklih letih sta nastala prvi in drugi del Poletja v školjki. Filma sta doživela izreden uspeh pri domačih gledalcih, saj je imel prvi film v prvem letu predvajanja preko 116.500 gledalcev samo doma v Sloveniji, od takrat pa se je stevilo gledalcev več kot podvojilo. Poletje v školjki je prodano v Francijo, Nemčijo, Kanado, Sovjetsko zvezo (Skupnost neodvisnih držav), Madžarsko, Avstralijo, Italijo, Kubo, Romunijo, Bolgarijo, Poljsko, Dansko, Nizozemsko, Finsko in nazadnje na satelitsko televizijo SAT 1. Oba filma, tako prvi kot drugi del, sta sodelovala na festivalih mladinskih filmov in sta bila nagrajena z najvišjo nagrado, Grand Prix, na festivalih Giffoni Valle Piana v Italiji in Saint Malou v Franciji. Po nagradi v Italiji je film prikazala italijanska državna televizija RAI. Za promocijo Slovenije smo v zadnjih letih storili največ od vseh slovenskih filmov. Nerazumljivo nam je, da s povsem dodelanim tretjim sklepnim delom te mladinske trilogije, ki spremlja generacijo mladih od osnovnošolskih let do mature, že dve leti zaman poskušamo pri Ministrstvu za kulturo dobiti le del sredstev in možnosti za realizacijo. Ne prosimo za financiranje celotnega filma, pač pa le za del sredstev, s katerimi bi bila Slovenija soudeležena v finančni konstrukciji realizacije projekta. Ko želimo s filmom, ki je dosegel prodajne in festivalske uspehe, ki je promoviral našo Obalo in Ljubljano, ki je tudi nekaj storil za promocijo Slovenije, zaključiti trilogijo in celoto posredovati ponovno v svet za znanim in zainteresiranim distributerjem in televizijam, smo iz nam nerazumljivih razlogov ostali celo brez odgovora Ministrstva za kulturo, kaj sele dela sredstev za realizacijo sklepnega tretjega dela, ki je bil odobren že pred dvema leti, a zaradi krize Viba filma ne tudi realiziran.

Ker program slovenske kulture na republiški ravni za leto 1993 še ni objavljen, vsaj v sredstvih javnega obveščanja ga nismo zasledili, sprašujemo Ministrstvo za kulturo, njegove

»ekspertne skupine« in oblikovalce slovenske programske filmske politike:

- Ali je Slovenija zainteresirna, da je prisotna z gledljivim, popularnim filmom v domačem in evropskem prostoru?

- Ali je v njenem kulturnem, programskem in nenazadnje poslovnem interesu, da ustvarjamo filme za mlade? V zadnjih nekaj letih ni pri nas nastal niti en mladinski film in to v kinematografiji, ki je bila v Evropi znana kot konstantna ustvarjalna mladinskih filmov v zadnjih 40 letih?

- Ali so slovenski filmski programi zainteresirani za filme, ki imajo zajamčeno prisotnost na domačih in tujih trgih?

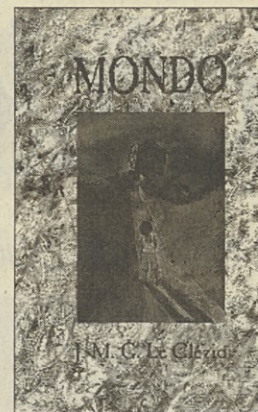
- Če je verjeti sredstvom javnega obveščanja, je politika slovenske vlade na ekonomskem področju tržno usmerjena. Taki usmeritvi naj bi sledila tudi kultura kjerkoli je to mogoče. In ko se trudimo realizirati projekt, ki ima na podlagi vseh dosedanjih pokazateljev zagotovljeno občinstvo kot tudi plasma v svetu, ostajamo žal brez odgovora in brez pojasnil.

- Soustvarjalci filmov Poletje v školjki I. in II. del izjavljamo, da smo z našim preteklimi in sedanjimi producenti in poslovnimi partnerji uredili odprta in z zakoni določena vprašanja avtorskih pravic in da razpolagamo z vso potrebo dokumentacijo, ki smo jo od leta 1990 do leta 1992 za program 1993 redno dostavljali Ministrstvu za kulturo Republike Slovenije.

Hvalezni bomo Ministrstvu za kulturo, slovenski vladi, odboru za kulturo Državnega zbora Skupščine RS, poslancem, vsem, ki se ukvarjajo s promocijo Slovenije in plasiranjem naših filmov v tujino, za kakršnokoli pojasnilo o usodi tega projekta. Ali obstojajo kulturni, poslovni, politični ali kakšni drugi vzroki, da tega projekta ne moremo izpeljati do konca? Slovenska javnost tega namreč ni zavrnila, tuji so oba prva dela kupili in prikazali, zato smo prepričani, da so nasa prizadevanja in usmeritve zaključiti trilogijo in ustvariti pogoj za plasma gledljivega slovenskega mladinskega glasbeno-plesnega filma pravilna. Ali se motimo mi ali pa se motijo oblikovalci slovenske programske politike na področju filma?

Režiser Tugo Stiglic in enajst sodelavcev

IZŠLO JE... / KNJIGE

J. M. G. Le Clézio: Mondo, mladinski roman, prevedel Ales Berger, zbirka Trepetlika, Založba Mladika, Ljubljana, 1993, 1995 tolarjev

Francoski pisatelj Jean Marie-Gustav Le Clézio si v domovini ustvarja tako z "odraslimi" romani kakor s književnostjo za mlade. Največji uspeh na tem, drugem področju je dosegel prav s pripovedjo o dečku Mondu, izšla je leta 1978, ki jo zdaj dobivamo tudi v slovenskem prevodu. Mondo je skrivnostni dvanajstletni fant, ki iz neznanih krajev pride v obmorsko mesto. Je molcec in samotarski, rad bi imel družino in zato sprašuje ljudi, če bi ga posvojili. A v tej dejavnosti ni nasilen in botorjujoč: zadovoljujeta ga jutranji sončni vzhod in kopanje, rad posedla na kamnih in pomaga branjevsem na trznici. Redki prijatelji, predvsem ima rad take, ki ne govorijo tjavendan, Mondu govorijo o svetu, najljepši pa so trenutki z vietnamsko gospo Ti Cin. Ob koncu povesti deček, ki bi ga ljudje vendarle radi socializirali, za vedno izgine, za njim pa ostane spomin. (T. D. V.)

Polonca Kovac: Težave in sporočila psička Pafija, zbirka Trepetlika, trda vezava, Založba Mladika, Ljubljana, 1993, 1100 tolarjev

Pafi je pes, ki po brezskrbni mladosti pri gospe Rozinki pride na kmete, v vas Orehovica pri Škofji Loki.

Tam kurja bederca in banane zamenja bolj asketsko življenje, to pa je tudi pogoj odrasčanja, ki ga Pufi v različnih prilogah bolj ali manj boleče in razmišljujoče doživlja. Prijateljstvo z domačimi in gozdnimi živalmi sproža celo vrsto problemov, ki so presenetljivo podobni tistim v svetu ljudi, in tudi sola ni nič manj trda.

Knjiga se konča z "maturo", ko Pafi uporabi vso pridobljeno modrost in neglede na mamljivo past reši svoja prijatelja telčka in gosparjarjevo družino pred tatovom.

Tako je Polonca Kovac z dogodivščinami Pufija in njegovih prijateljev napisala pravcati priročnik moralne vzgoje za mlade bralce, ki se utegne "prijeti" prav zaradi navidez pravilne ne-realnosti in prijazne neobveznosti.

Knjigo je zelo skladno s pisavo ilustriral Marjan Manček. (T. D. V.)

Neža Maurer: Koruzni punčki, zbirka Trepetlika, trda vezava, Založba Mladika, Ljubljana, 1993, 2250 tolarjev

Prijatelj Lenka in Miha postavita drobno hišico in jo naselita s sesticama Miko in Moko, dvema lepima koruznima storžema, ki nemudoma postavita svoj domek na noge in si dobita vrsto prijateljev. Ob znamenitih jezevih orglah deklci-koruzici naletita na koruzna dečka Tinka in Tonka, ki sta ju minulo jesen naredila sosedova otroka. V pomanjšanem svetu se štirje koruzi storžki imenitno zabavajo ter nabirajo izkušnje in prijatelje, pred poletjem pa so že toliko odrasli, da se eden koruznih parkov odpravi po svetu, Moka pa začuti, da prihaja njen čas in pozne ob jezeru koreninice, ki jo bodo spojile z zemljo. Tonko obljudi, da jo bo obiskoval vsak dan, in se naseli v hiški doline Vinica. Lenka in Mihec s skrbjo spremljata odhod svojih igrack, a vesta, da gre življenje pac svojo pot.

Knjigo Neze Maurer je ilustrirala in opremila Marjanca Jemec Božic. (T. D. V.)

GLEDALIŠČA SLOVENIJA

LJUBLJANA

KRIZANKE

Andrej Anabaptist Rozman: TARTIF, režija Vito Taufer. Igrajo: Milos Battelino, Ivan Gonic, Zeljko Hrs, Dario Varga, Jozef Roposa, Uros Macek, Robert Prebil, Andrej Rozman, Janez Skof, Niko Gorsic, Ivan Sikora, Stefan Marcec, Sandi Mikluz, Franci Plestenjak, Daniela Pietrasanta (torek, 24. 8. ob 20.30, 900 SIT).

MARIBOR

DRAMA

M. Vezovisek: JERMANOVO SEME, Rock'n'-roll drama, režija: Marko Vezovisek, scenografija: Mirjana Kosen, nastopajo: Davor Herga, Jure Ivanušic, Vlado Kreslin, Alenka Tetikovic, Marko Vezovisek. (danes, 9. 7. ob 21. uri v Minoritski cerkvi na Lentu).

MLADINSKI KULTURNI CENTER, Oroznova 2

Predstavitve gledališkega projekta v izvedbi kulturnega društva DPZ Franc Jamnik iz Ljubljane. Promocija pesniške zbirke z naslovom KRI, MALODUSJE, LJUBEZEN, ZIVLJENJE, s pesmimi dijakov Francija Vodopivca, Gorana Zavrznika in Martina Zupancica (nedelja, 18. 7. ob 21. uri v Klubu MKC).

LAŠKO

GRAJSKE POLETNE PRIREDITVE:

Bernard Slade: OB LETU OSOREJ, Polona Vetric (Doris) in Ivo Ban (George), režiser: Boris Kobal. Doris in George sta ljubimca, ki se srečata enkrat na leto za en vikend. Tako se srečujeta že dvajset let. V vseh teh letih se zgodi veliko stvari - veselih in žalostnih (danes, 9. 7.).

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

DVORANA TRIPCOVICH Festival Operete

Jutri, 10. julija, ob 21. uri koncert »Illusions« pevke UTE LEMPER. Pri blagajni dvorane Tripicovich je v teku predprodaja vstopnic. Urnik: 9-12, 16-19 (zaprt ob ponedeljkih), ob predstavah: 9-12, 18-21.

BOLJUNEC

DVORIŠČE PARTIZANSKEGA KLUBA

Nocoj ob 21. uri ponovitev predstave SRECANJE z Mirando Caharijo in Livijem Bogatcem. Režija Mario Uršic.

GLEDALISCE CRISTALLO LA CONTRADA

Danes, 9. t.m. ob 17.00, bo v okviru Festivala operete, v sodelovanju z občinskim gledališčem G. Verdi na sporedu predstava »L'amore è un treno« z Danielo Mazzucato in Max Renee. Cosottijem. Režija Francesco Macedonio.

KOROŠKA

ZELEZNA KAPLA

Jutri, 10. t.m., ob 20. uri bo pred občinskim kopališčem - »21. Poletna noc« . Igral bo znani ansambel Melos, polnočni vložek Villacher Rock'n Roll Club.

RAZNE PRIREDITVE

SLOVENIJA

LJUBLJANA

KRIZANKE

Bojan Adamic: SNEGULJICA, musical, ORKESTER SLOVENSKE POLICIJE (ponedeljek, 19. 7., torek, 20. 7., sobota, 24. 7., in nedelja 25. 7. ob 21. uri, premiera: 1800, 1200 SIT, ponovitve 1500, 1000 SIT). NEW SWING QUARTET in ALENKA GODEC (sreda, 21. 7. ob 21. uri, 1000 SIT).

MENGES

Na terasi kluba bo danes, 9. 7. ob 19. uri izbor MISS ORANŽERIJA '93 (vstop prost). Program: radio HIT iz Domzal v živo, skupina EUPHORIA, promocija kasete ansambla RUSKA KOZAKA in gost M. K. Michael.

GORNJI GRAD

Letos bo že 24. Gornjegrajski praznik, ki bo trajal dober teden dni, in sicer od 10. do 18. julija. V teh dneh se bodo vrstile številne kulturne, sportne in zabavne prireditve.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

AVDITORIJ MUZEJA REVOLTELLA

Danes ob 18. uri bo v dvorani Muzeja Revoltella predvajanje filma »La contessa Mariza«

ZA NAJMLAJŠE

SLOVENIJA

MARIBOR

LUTKOVNO GLEDALIŠČE MARIBOR, Rotovski trg 1

Lutkovna skupina FRU FRU iz Ljubljane: DVA POTEPUHA (petek, 9. 7. ob 15. uri pred Kreditno banko v Tyrsevi ulici).

Lutkovna skupina FRU FRU iz Ljubljane: TOBIJA (petek, 9. 7. ob 19. uri v atriju gradu).

Lutkovna skupina FRU FRU iz Ljubljane: KAM PA KAM, RDEČA KAPICA (sobota, 10. 7. ob 15. uri pred PRO Banko v Gosposki ulici).

Lutkovna skupina FRU FRU iz Ljubljane: RDEČA KAPICA (sobota, 10. 7. ob 19. uri v atriju gradu).

Lutkovna skupina US iz Ljubljane: CRVIVA ZGODBA (nedelja, 11. 7. ob 19. uri v atriju gradu).

Lutkovno gledališče BAVASTEL iz Avstrije: KASPERL in CAROVNIK (ponedeljek, 12. 7. ob 19. uri v atriju gradu).

RADISE

Kulturni dom V nedeljo, 11. t.m., ob 11. uri: Prireditve ob zaključku delovne sezone in piknik. Prireditelj SPD Radise.

KAMNIK

Slovesnost ob stoletnici prvega zasebnega muzeja v Sloveniji, zbirke JOSIPA NIKOLAJA SADNIKARJA. Program: otvoritev razstave slik NIKICE SADNIKAR-PLETERSKE, razstavo bo odprl Aleksander Bassin, slavnostni govor: akademik dr. EMILIJAN CEVC, glasbeni program: DUO TUMMERS, STEFANIE KELLERMANN - oboa, JAN TUMMERS - klarinet, skupni ogled zbirke (danes, 9. 7. ob 20. uri Sadnikarjevi hiši, Kidriceva 33).

KOPER

16. FESTIVAL MELODIJE MORJA IN SONCA '93. Prizorišče letosnjega festivala, ki bo potekal v dveh večerih, bo osrednji trg pred Loggjo. Tekmovalni večer slovenskih popevk bo v soboto, 10. 7., v petek, 16. 7. sledi Mladi MMS, nova pridobitev festivala, v obliki večera, namenjenega izvajalcem, mlajšim od 19 let, v soboto, 17. 7 pa bo na sporedu že uveljavljeni mednarodni del festivala.

z Renéjem Kollo, Kagmar Koller, Ljubo Wellitsch. Do 31. decembra so na voljo vsako soboto ob 10.30 brezplačni vodeni obiski v Muzej Revoltella.

LIKOVNO-LUTKOVNE DELAVNICE:

Lutkovna delavnica s skupino FRU FRU: SANJSKO GLEDALIŠČE (sobota, 10. 7. ob 11. uri v atriju gradu).

Lutkovna delavnica s Slavkom Rakusem: USTVARJAMO Z LESOM (sreda, 25. 8. ob 11. uri v atriju gradu)

Lutkovna delavnica z Bredo Varl: PLOSKA LUTKA (četrtak, 26. 8. ob 11. uri v atriju gradu).

Lutkovna delavnica s Slavkom Rakusem: USTVARJAMO Z LESOM (petek, 27. 8 ob 11. uri v atriju gradu).

Lutkovna delavnica s kamniskimi lutkami (sobota, 28. 8. ob 11. uri v atriju gradu).

Lutkovna delavnica z Branetom in Majo Solce: LUTKE IZ PAPIRJA (nedelja, 29. 8. ob 11. uri v atriju gradu).

Vse predstave, ki bodo v atriju mariborskega gradu, Grajska ulica 2, se v primeru dežja izvajajo v dvorani Lutkovnega gledališča Maribor, Rotovski trg 2, in v Minoritski cerkvi na Vojašniškem tgu.

V Galeriji v Prešernovi hiši v Kranju je danes, 9. 7. ob 19. uri otvoritev razstave objektov in slik KARLA KUCHARJA

GLASBA

SLOVENIJA

LJUBLJANA

Društvo za oživljanje kulturne podobe starega mestnega jedra iz Ljubljane bo uradno svojo letošnjo sezono odprlo to soboto, 10. 7. ob 21. uri na Pogacarjevem trgu s koncertom orkestra Slovenske filharmonije, dirigent Zoltan Pesko, program: P. I. Čajkovski, S. Prokofjev.

KRIZANKE

OTVORITEV 41. MEDNARODNEGA POLETNEGA FESTIVALA: SIMFONICNI ORKESTER RTL LUKSEMBURG, dirigent: Leopold Hager (sobota, 17. 7. ob 21. uri, 1800 SIT). Joseph Haydn: L'INFEDELTA DELUSA SALIRJEV KOMORNI ORKESTER (četrtak, 22. 7. ob 21. uri, 1800, 1200 SIT).

STOLNICA

ANSAMBEL MUSICA ANTIQUA LABACENSIS (petek, 23. 7. ob 21. uri, vstop prost).

BLED

Promenadni koncert v Zdraviliskem parku v izvedbi Pihalnega orkestra JESENISKIH ZELENARJEV (nedelja, 11. 7. ob 17.30).

Večer komorne glasbe v gradu GRIMSCE. Duet DUMA - kitara in vokal (ponedeljek, 12. 7. ob 20. uri, vstopnine ni).

BOHINJ

Dobrodelni koncert POKLICI ME NOCOJ, nastopili bodo: Pop Design, Čuki, Helena Blagne, godba Gorje... Program bo povezoval Saso Hribar (četrtak, 15. 7. ob 19. uri, Pod Skalco).

CELJE

V torek, 20. 7. ob 20. uri bo na Kocenovi ulici (vodni stolp) jazz koncert skupine MILKO BAND. Milko Band sestavljajo mladi slovenski glasbeniki (Milko Lazar, Ales Rendla, Promoz Grasic, Ziga Golob), vsi člani Big Banda RTV Slovenija. Igrajo svoje lastne skladbe, kmalu pa bo izšla tudi njihova nova CD plošča.

POSTOJNA

IMMENSUM AD ANTRUM ADITUS

CIKLUS KLAVIJSKIH RECITALOV SLOVEN-

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

GLEDALISCE ROSSETTI

Danes, 9. t. m., ob 20.30 bo v okviru Poletnih koncertov, ki ga organizira Gledališče Verdi v sodelovanju z »Assicurazioni Generali«, na sporedu koncert orkestra gledališča Verdi pod vodstvom Lü Jia.Nastopili bodo: sopranistki Gemma Bertagnolli in Milena Rudiferia ter tenor Wonjun Lee.Koncert

Vstopnice v blagajni dvorane Tripicovich, v gledališču Rossetti eno uro pred pričetkom programa.

S. DANIELE (Videm)

FOLKEST '93 - Danes, 9. t.m., ob 21. bo nastopila skupina Ditherum iz Irske .

SKI PIANISTI: Koncert: TATJANE OGNJANOVIC, PROGRAM: Franz Liszt (četrtak, 22. 7. ob 20.30).

Tatjana Ognjanovic se je začela učiti klavir s štirimi leti pri Darinki Bernetic, nato je nadaljevala studij na Akademiji za glasbo v Ljubljani pri Dubravki Tomšic-Srebotnjak. Diplomirala je leta 1986, podiplomski studij pa je končala leta 1990. Izpopolnjevala se je na Dunaju pri Hansu Petermandlu in Viktorju Meržanovu. Je docentka na Akademiji za glasbo v Ljubljani. Ognjanoviceva je koncertirala v domovini, v Avstriji, Italiji, Nemčiji, Grčiji, Rusiji, na Nizozemskem in na Českem. Pri zalozbi Helidon je izšla njena prva gramofonska plošča, za RTV pa je posnela številna dela iz klasičnega in sodobnega repertoarja.

PORTOROŽ

AVDITORIJ

PIRANSKI GLASBENI VEČERI 1993: OBALNI KOMORNI ORKESTER, dirigent: Borut Logar, solisti: Peter Filipcic - violončelo, Tanja Petrej - oboa, Sidonija Lebar - violina, program: Sorkocevic, Vivaldi, Marcello, Bach, Tartini (danes, 9. 7. ob 21. uri, Krizni hodnik Piran).

KONCERT ZA MLADE IN STARE: ANDREJ SIFRER, priljubljeni slovenski kantavtor, vsakoletni gost portoroškega odra (sobota, 10. 7. ob 19.30).

IRENA GRAFENAUER - flavta, ELIOT FISK - kitara, program: Haendel, Scarlatti, Bach, Haydn, Giuliani, Rodrigo, Piazzolla (petek, 16. 7. ob 21. uri).

TRZIC

STEFAN KORDES, Nemcija, program: F. M. Bartholdy, O. Lindberg, J. Brahms, (sobota, 10. 7. ob 18.30 v farni cerkvi v Trzicu).

MATJAZ MEGLIC, program: J. S. Bach, J. Pachelbel (sobota, 17. 7. ob 18.30 v farni cerkvi v Trzicu).

ANGELA TOMANIC, program: J. Trost, F. W. Zachau, T. Dubois, J. Trost (sobota, 24. 7. ob 18.30 v farni cervi v Trzicu).

S. GIOVANNI AL NATISONE

FOLKEST '93 - Danes, 9. t.m., ob 21. uri bosta nastopili skupini Umami (Južna Amerika - Italia) in Ed Schnabl (Avstrija).

LIGNANO

V nedeljo, 11. julija, ob 21.30 (Arena spetacoli) koncert Francesca De Gregorija.

VIDEM

Trg 1. Maggio

Jutri, 10. t.m., ob 21. uri bo na sporedu arabska glasba s skupino Gil Gilala iz Maroka. Do 24. t.m. bodo vsak večer nastopili razni ansambli arabske glasbe.

RAZSTAVE

SLOVENIJA

LJUBLJANA

CANKARJEV DOM

Razstava SLOVENSKI MITI IN LEGENDE je ciklus skulptur in risb, ki jih je STOJAN BATIC ustvaril v preteklem letu. Zamisli za triindvajset predstavljenih junakov je črpal iz zakladnice slovenskih mitov in legend. Razstava bo na ogled do 18. julija.

Dokumentarna razstava 40 LET GRAFIČNEGA BIENALA LJUBLJANA (Mala galerija, do 18. julija).

KRIZANKE

Razstava MALE PLASTIKE BOSTJANA PUTRIHA od 12. do 25. julija.

MUZEJ NOVEJŠE ZGODOVINE - CEKINOV GRAD, Celovska 23

Na ogled so tri razstave: ponovna otvoritev razstave slik JANINA KLEMENCICA: POPOTNA FOTOGRAFIJA (do konca avgusta), Resevanje zavezniskih letalcev med NOB na Slovenskem in Plakati in razglasi 1914-1918.

MESTNA GALERIJA

Do nedelje, 11. 7. je na ogled mednarodna grafična razstava Konstruktivistične in kinetične tendence v grafiki. Z mapami in grafičnimi listi se predstavljajo znani evropski umetniki: ALBERS, ARP, BILL, HERBIN, KELLER, LE PARC, LOHSE, MUNARI, PICELJ, PIENE, SEUPHOR, MONDRIAN, SOTO, VASARELY in drugi.

GALERIJA ZDSLU, Komenskega 8

Razstava grafik BOGE DIMOVSKI. Ciklus iz obdobja 1991-92 v tehnikah globokega tiska - jedkanca, akvatinta, suha igra (do 14. julija).

MODERNA GALERIJA

Razstava 20. MEDNARODNI GRAFIČNI BIENALE. Mednarodni grafični likovni center bo v soboto, 10. 7. in nedeljo, 11. 7. ob 11. uri, organiziral javno vodstvo po grafičnem bienalu v Moderni galeriji. Po razstavi bo vodil kustos Pavel Toplak.

KULTURNI DOM SPANSKI BORCI, Zaloska 61

Razstava kiparja IVA GOISNIKERJA - OBLIKOVANJE SOLNIC. Avtor se predstavlja s 50 posodicami za sol iz lipovega lesa.

GALERIJA COMMERCE, Einspielerjeva 6

Razstava slik, unikatnega stekla in nakita UMETNIKOV IZ UKRAJINE bo na ogled do 3. septembra.

GALERIJA KOMPAS

Do septembra prodajna razstava slik TRI PODOBE SLOVENSKE DEZELE, slikarjev Zvesta Apollonija, Crta Freliha in Jožeta Marinca.

BEZIGRAJSKA GALERIJA, Dumajska 31

Razstava slik FRANCETA GRUDNA.

GALERIJA LALA, Zidovska 5

Razstava slik trzaskega slikarja in grafika ALDA FAMAJA

GALERIJA LEK

Do 18. julija je na ogled razstava POLDRAGI KAMNI Duske in Andreja HOVNKA.

GALERIJA KRKA, Dumajska 65

Razstava bosanske akademske slikarke JASMINE KODZAGA.

GALERIJA SKUC, Stari trg 21

V galeriji si lahko ogledate skupinsko razstavo de-figure. Na njej bodo zbrana dela desetih avtorjev različnih generacij, ki jim je skupno ra-

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

TK GALERIJA

Na ogled je razstava lesorezov umetnikov, ki so bila realizirana na Mednarodni soli za grafiko v Benetkah v letu 1992-93 in na seminarjih, ki jih je vodil Franco Vecchiet.

TKB - AGENCIJA MITNICA

V razstavnih prostorih razstavlja najnovejša matericna dela Deziderij Svara.

GALERIJA CARTESIUS

Na ogled je razstava slikarke Marie Terese De Zorzi.

ART GALLERY

Do 20. julija je na ogled je razstava ArtEstate '93 - 1. Deželna razstava slikarstva, skulpture in grafike. Razstavljali bodo Franca Batich, Luciana Costa, Bogomila Doljak, Mina Germek, Flavio Girolomini, Barbara Ius, Adriano Janecic, Flavio Riz, Rossdear, Lusa Sguazzi, Diego Valentinuuzzi.

MUZEJ ZIDOVSKÉ SKUPNOSTI CARLO IN VERA WAGNER

Na ogled je razstava Srebrnine in sakralne opreme židovske liturgije. Urnik ob nedeljah od 17. do 20. ure, ob torkih od 16. do 18. ure, ob četrtkih od 10. do 13. ure.

MUZEJ REVOLTELLA

Na ogled je stalna razstava »Da Canova a Burri«. V organizaciji Trzaské letovišcarске ustanove se vsako soboto ob 10.30 vršijo vodeni brezplačni ogledi Muzeja Revoltella.

REPNIC

V občinski galeriji je vsak dan od 18. do 21. ure odprta razstava 2. slikarskega ex tempore »Poletni solsticij«. Jutri, 10. julija, bo javna razprodaja slik, katerih izkupicek bo namenjen Karitas - za pomoč BiH.

KOROŠKA

CELOVEC

ARS TEMPORIS (Herreng. 14)

Na ogled je razstava Stuhlobjekte.

GALERIJA FREUND

Se jutri, 10.t.m., je na ogled razstava Franza Motschniga.

BELJAK

GALERIJA UNART

Do 31. t.m. bo na ogled razstava slikarke Ingrid Cerny.

zmisljanje o prisotnosti/odsotnosti figure v polju umetniškega diskurza.

GALERIJA TIVOLI

Razstava nagajencev 19. mednarodnega grafičnega bienala (DAVID SALLE, JANEZ BERNIK, A. R. PENOK, DIMCE NIKOLOV).

GALERIJA POLJE, Studenec 48

Razstava ASEMBLAŽI FANTASTICNIH ŽIVALI ANE SFILIGOJ.

GALERIJA VODNIKOVA DOMACIJA, Vodnikova 65

Razstava slik slikarja SEADA CERKEZA bo na ogled do 15. julija.

KUD FRANCE PRESEREN

Razstava kseroksnega kopiranja fotoelektrografi- je 1979-1993, ki pregledno prikazuje ukvarjanje različnih umetnikov s fotokopirnim tiskanjem.

SLOVENSKI GLEDALISKI IN FILMSKI MUZEJ, Mestni trg 17

Razstava slik igralka METE VRANIC.

ZEMLJEPISNI MUZEJ SLOVENIJE, Trg francoske revolucije 7

Do 31. avgusta razstava KARTA SVETA V OTROSKIH OCEH.

CELJE

LIKOVNI SALON CELJE

Razstava kiparskih del DRAGICE CADEZ (do 25. julija).

KOSTANJEVICA NA KRKI

GALERIJA BOZIDAR JAKAC

Razstava TONETA LAPAJNETA v Kostanjevici na Krki, ZEMLJA NA JUTI 1991-1993.

LAMUTOV LIKOVNI SALON

Razstava izbranih slik ob 35-letnici Lamutovega likovnega salona: IVANA KOBILCA in FERDO VESEL (do 31. 8.). Izbor je pripravil kustos Narodne galerije Ljubljana dr. Ferdinand Serbelj.

VLADA PRIPRAVILA PRECEJ NOVIH ZAKONOV

Enakomerneje naj bi razporedili davke

Na julijski seji naj bi državni zbor obravnaval nov kazenski zakon

LJUBLJANA - S 1. avgustom bodo začele veljati višje cene PTT storitev, hkrati pa bodo na ta račun cene telefonskih priključkov nižje. Tako bo lahko najvišja cena novega telefonskega priključka za 18 odstotkov nižja od tiste, ki je veljala 1. julija. Po novem bosta na primer standardizirano pismo in dopisnica veljala po osem tolarjev, telefonski impulz za naročnike bo stal 1, 30 tolarja, impulz v telefonski govornici pa 1, 50 tolarja (od obojega bo slo po 0, 18 tolarja pri impulzu za nižje cene novih priključkov).

Vlada je na včerajšnji seji sprejela se osnutek novega zakona o dohodnini, ki naj bi začel veljati (če bo sprejet, seveda) s 1. januarjem 1994, kar pomeni, da bomo pisali napoved po novem pravzaprav sele v začetku leta 1995. Novi zakon prinaša, kot je povedala predstavnica finančnega ministrstva Marija Ferlež, precej novosti in ugodnosti za zavezanca s podpopovprečnimi prejemki, hkrati pa precejšnjo luknjo v državnem in občinskih proračunih. Predvidevajo, da se bodo prihodki od dohodnine po novem zakonu zmanjšali za 15 odstotkov oziroma za okoli 12 milijard tolarjev na leto, zato bo treba luknjo zapolniti z novimi davčnimi viri, o katerih

ANDREJA REDNAK IN MAJDA VUKELIČ

pa Ferleževa se ni zelela govoriti. Novost v zakonu bo uvedba neobdavčljivega dela dohodkov v vrednosti 10 odstotkov povprečne plače v Sloveniji, znižanje davčne stopnje za zavezanca s podpopovprečnimi dohodki z 19 na 17 odstotkov, hkrati pa uvedba novega davčnega razreda za tiste z najvišjimi dohodki, ki bodo obdavčeni 50-odstotno. Osnovo za dohodnino smo lahko doslej z zbiranjem računov znižali do 10 odstotkov, po novem bo to mogoče le za tri odstotke, in sicer za nakup dolgoročnih državnih vrednostnih papirjev, za nakup stanovanja, za prispevke za prostovoljno

zavarovanje in za samopriskupke. Višje bodo tudi olajšave za vzdrževane družinske članke: doslej je olajšava za enega otroka znašala 8, po novem bo 10 odstotkov, za vsakega naslednjega otroka doslej dva, po novem pa tri odstotke. Po novem bo obdavčeno tudi delo prek študentskih servisov, dohodek od dela po pogodbi pa bo namesto z 20 obdavčen s 25 odstotki.

Državni sekretar za privatizacijo Tone Rop je povedal, da je vlada sprejela se zadnje izvedbene akte za izvajanje zakona o lastninjenju, med njimi Uredbo o izdaji, razdelitvi in uporabi lastniških certifikatov, ki določa ne-

materialno delitev certifikatov vsakemu državljanu prek računov, ki bodo odprti pri SDK. Na ta račun bo državljan dobil vrednost certifikata, ki mu pripada glede na starost. Za uporabo certifikatov bodo do srede avgusta izdali nakaznice, ki jih bo tiskalo podjetje Cetis. Rop je poudaril, da se vrednost certifikatov ne bo zmanjševala zaradi inflacije, zato tudi ni potrebe, da bi državljan hiteli pri zamenjevanju certifikatov za deleže v podjetjih ali skladih. Poleg tega pa morajo podjetja najprej sprejeti programe lastninjenja, kar bo se trajalo, saj je Agencija za privatizacijo, kot je povedala direktorica Mira Puc, doslej dobila le sedem programov, od teh pa so potrdili le enega.

Minister za gospodarske dejavnosti Maks Tajnikar je povedal, da je vlada sprejela poročilo, poslovno politiko in statut Sklada RS za razvoj, ki določa, da ima vlada prek upravnega odbora večji vpliv na delovanje in odločitve Sklada.

Ministrstvo bo do 30. septembra pripravilo tudi koncesijski akt, na podlagi katerega bodo objavili javni razpis za izvajalce gradnje hidroelektrarn na spodnji Savi. Septembra letos bi lahko začela poskusno obratovati tudi hidroelektrarna Vrhovno.

Poleg tega je vlada sprejela se tri pomembne zakone s pravnega področja, in sicer predlog za izdajo kazenskega zakonika Slovenije in zakona o kazenskem postopku ter osnutek zakona o delovnih in socialnih sodiščih, o katerih naj bi se državni zbor izrekal na julijski seji. Pravosodni minister Miha Kozinc je dejal, naj bi z zakonom o delovnih in socialnih sodiščih napravili več reda pri varstvu pravic delavcev, saj sedanja sodišča združenega dela niso več kos spremenjenim razmeram. Kazenski zakonik Slovenije temelji na načelih legitimnosti in omejenosti kazenske represije, zakonitosti, individualni kazenski odgovornosti, sorazmernosti med kaznivim dejanjem in kazensko sankcijo, humanosti in spoštovanju mednarodnih obveznosti države. Zakon o kazenskem postopku pa predstavlja uskladitev pravil kazenskega postopka z novo ustavo.

PREISKOVALNA KOMISIJA

Naslednji je na vrsti za preiskavo Elan

Širše, Makuc in Luin niso prišli na zaslišanje - Obtožbe na rovaš državnega zbora in Ivana Kristana

LJUBLJANA - Janez Širše ni prišel na včerajšnjo sejo preiskovalne komisije, na katero je bil vabilen kot prvi preiskovanec v aferi Hit, kar pa je že pred dnevi javno napovedal njegov odvetnik Peter Ceferin. Člani komisije se ob tem niso pretirano vznemirjali; menijo namreč, da lahko kljub temu pripravijo poročilo oziroma sklep, da je Širše v času, ko je bil še minister za turizem, »zlorabil pooblastila«. Dokazuje za to imajo v poročilu SDK in v drugih gradivih, so povedali, zato bodo svoje ugotovitve predložili državnemu zboru že na julijski seji.

Z drugega razlčico - da bi zahtevali prisilno privedbo preiskovanca - se sploh niso ukvarjali, saj so ugotovili, da bi to »povzročilo preveč nepotrebnih težav«.

Na zaslišanje ni bilo niti obeh prič - Darka Makuca in Dušana Luina. Prvi povabila sploh ni prejel (komisiji so vrnilni povratnico), v imenu

drugega pa sta odvetnika Stojan Zdolesk in Andrej Stanovnik sporočila, da »komisija dela v nasprotju z ustavo«. Pri tem se sklicujeta na grožnjo s prisilno privedbo, ki je - po njunem mnenju - povsem v nasprotju z 19. členom ustave.

Stevilo povabljenih prič, ki niso prišle na zaslišanje, tako od seje do seje narašča. Tudi zato je komisija soglasno sprejela predlog, da bo na naslednjo sejo povabila Pavla Kodra in Petra Lampiča, ki sta javno povedala, da bosta sodelovala s preiskovalci. Oba bosta - na predlog Marjana Podobnika - pricala v zvezi z afero Elan, skupaj z Urošem Aljancicem, ki bo (kot je dejal Jože Jagodnik) »zastopal drugo stran«. Kljub temu, da je Ciril Pucko večkrat izrazil Marjana Podobnika, naj pove, katerega politika, ki naj bi zlorabil pooblastila v primeru Elan, pravzaprav iščejo, konkretnih imen včeraj nismo sli-

sali. Omenili so le, da gre predvsem za funkcionarje iz casa Peterletove vlade.

Precej polemik je sprožilo poročilo republiškega javnega tožilca Antona Drobnič, v katerem je navedeno, da se kljub pozivom javnih tožilcev državni svet še vedno ni odločil, ali priznava imuniteto Danilu Kovacici. V skladu z zakonom o kazenskem postopku zato tožilstva ne morejo sprožiti postopka zoper generalnega direktorja Hita. Predlog, naj mandatno - imunitetna komisija državnega sveta obravnava možnost odvzema imunitete Danilu Kovacici, je pred časom sprejela tudi preiskovalna komisija. Zato so na predsednika sveta Ivana Kristana naslovili vrsto očitkov. Na koncu so se odločili za »mildejšo« razlčico in so državni svet še enkrat opozorili, da prihaja zaradi njegove »pocasnosti« do »zavlečavanja preiskovalnih postopkov«. (T. S.)

VLADA

Direktorja Sove še niso imenovali

LJUBLJANA - Ze včeraj jutraj je bilo jasno, da vlada se ne bo imenovala novega direktorja Sove, čeprav so dan pred tem (sicer neuradno) krožile informacije, da je kandidatura Iztoke Simonitija »dokoščna«. Po nekaterih informacijah naj bi se imenovanje vendarle zgodilo danes na nadaljevanju seje vlade, čeprav predlog uradno ni na dnevnem redu, drugi viri pa navajajo, da se je zapletlo pri dogovarjanju med koalicijskimi partnerji in je zato vprašljivo, če bo »najresnejši kandidat« dobil zeleno luč. Po naših informacijah Iztoke Simoniti včeraj ni zanimal, da v vladi resno razmišljajo o njegovi kandidaturi, vendar ni dajal uradnih izjav. Povedal je le, da bo v nekaj dneh prišel v Slovenijo. (T. S.)

NADALJEVANJE JUNIJSKE SEJE DRŽAVNEGA ZBORA

Legitimno prisluškovanje

Ivan Oman: »Tudi meni so prisluškovali!«

Igor Bavčar: »Prisluškovali nismo nobenemu članu predsedstva.«

LJUBLJANA - Prisluškovalna afeta je bila - kot je bilo mogoče pričakovati - sporna tema včerajšnje osmege nadaljevanja zasedanja državnega zbora. Uradno sporočilo komisije za nadzor nad delom VIS, ki ga je podpisal predsednik France Bučar in ki navaja, da je »bilo ravnanje Vis v času osamosvojitve v skladu z legitimnimi interesi države v času osamosvojitve«, je sprožilo vrsto nasprotovanj, predvsem med poslanci LDS, Združene liste in SNS. Pr-

MAJDA VUKELIČ IN TANJA STARIC

vi se je oglasil Janez Kojancic (ZL), ki je menil, da v poročilu manjka bistven dodatek - da je namreč prisluškovanje v času osamosvojitve sicer bilo upravičeno, da pa danes za to ni nikakršnih razlogov in opravil. Jasja Zlobec (LDS) je za tem povedal, da se je komisija strinjala samo z upravičenostjo prisluškovanja tujim predstavništvom v času osamosvojitve, ne pa z

vsem, kar je Vis počela. Da je torej predsednik Bučar poročilo prikril po svoje. Zmago Jelencic (SNS) je opozoril na Bučarjevo izjavo, da osamosvojitve se ni končala. Ali to pomeni, da je prisluškovanje brez sodnih nalogov se vedno legitimno, čeprav je nezakonito, je vprašal Jelencic.

Po skoraj enourni razpravi poslancev vladnih strank in nacionalne stranke se je oglasil France Bu-

car, ki je menil, da gre za »prezvekovanje« starih zgodb zaradi političnih interesov. Po njegovem mnenju s tem vedno znova sramotijo državo, tako kot v aferi orožje. »Ce niso kupovali orožja v času osamosvojitve, bi jih bilo treba zapreti.« je dejal Bučar in pri tem požel aplavz na desni strani dvorane. Bučar meni, da bi morali zoper Janšo - ce ga sumijo zlorabe podatkov - sprožiti

preiskavo, ne pa kar naprej obnavljati razprav o nezakonitosti prisluškovanja. S tem, da se mora afeta končati, se je strinjal tudi Ivan Oman, ki je poslance sicer presenetil z izjavo, da ve, da so mu prisluškovali. Za njim se je prvič in zadnjič oglasil Igor Bavčar, ki je zanikal, da bi v času njegovega mandata prisluškovali kateremukoli članu predsedstva države.

Kljub dolgotrajnim polemikam, je parlament z večino glasov sprejel sklep, da je bilo ravnanje Vis legitimno. Tokrat je očitno »odpovedala« znamenita premoč velike koalicije in prisluškovalna afeta je s tem očitno zares končana.

V dopoldanskem delu seje so poslanci razpravljali o poročilu tožilcev o delu v lanskem letu. Poročilo so zavrnili, saj so v njem pogresali analizo negativnih pojavov, kot sta denimo divje lastninjenje in silen porast mladinske kriminalitete. Ker pa je republiški javni tožilec Anton Drobnič v svojem uvodnem govoru dejal, da afere Hit oziroma njegovega glavnega protagonista Danila Kovacica ne morejo preganjati, saj ga varuje imuniteta, ki jo ima kot državni svetnik, so poslanci sprejeli dodaten sklep, ki ga je predlagal Janez Podobnik. Tako naj državni svet pojasni, zakaj vprašanja imunitete svetnika Danila Kovacica se ni uvrstil na dnevni red.

Ob razpravi o prisluškovalni aferi se je spet razvila živahna razprava (Foto: TRIO)

LOKALNA SAMOUPRAVA

Zakon o upravi in lokalnih volitvah

Reformo bodo najverjetneje zaznamovali strankarski boji - Kakšna bo cena?

MAJDA VUKELIČ

LJUBLJANA - Dobršen del julijske seje državnega zbora bo namenjen lokalni samoupravi, to je preobrazbi sedanjih občin v nove. Parlamentarna komisija za lokalno samoupravo je že predložila predlog za izdajo zakona o lokalni samoupravi, vlada pa je na včerajšnji seji dala zeleno luč se za predlog za izdajo zakona o upravi in o lokalnih volitvah. O vseh treh zakonih so na včerajšnji tiskovni konferenci govorili predstavniki komisije za lokalno samoupravo Ciril Ribičic, član komisije Janez Podobnik in vodja strokovne skupine Stane Vlač. S strokovnega stališča so vsi trije zakoni tak oblikovani, da so zreli za parlamentarno razpravo; zdaj so na vrsti poslanci. Ker gre za najpomembnejši globalni politični projekt, ki

bo bistveno zaznamoval bodoči utrip slovenske države, je iskanje strankarskega soglasja izjemno pomembno. Toda ce se spomnimo le stališč o lokalni samoupravi, o katerih je pred časom razpravljali državni zbor, potem je jasno, da bo reforma sedanjega komunalnega sistema v sistem lokalne samouprave zagotovo zaznamovana z bojem za strankarsko premoč na lokalni ravni. Tudi zato je pomembno, za kakšen volilni sistem v novih občinah se bo državni zbor odločil. Za zdaj so se vse opcije odprte, od večinskega sistema do proporcionalnega in tudi kombinacija obeh sistemov. Katera od možnosti bo sprejeta oziroma ali bo občinam

prepuščeno, da se same izrečejo, kakšen volilni sistem bodo izbrale, je odvisno od stabilizacije slovenskega političnega prostora. Po prepričanju Janeza Podobnika se bo celotna razprava o lokalni samoupravi osredotočila le na eno vprašanje: ali bo lokalna samouprava cenejša do sedanjega sistema. Odgovor je odvisen tudi od tega, ali bomo dopustili, da se birokracija v novih občinah nenadzorovano razbohoti. Več kot šest tisoč zaposlenih v sedajni občinski upravi naj bi v prihodnje sicer prevzela država, saj je smisel lokalne samouprave prav v tem, da se razmejijo državne pristojnosti od lokalnih in da se nove občine prvenstveno ukvarjajo s tem, kar je pomembno za ljudi, ki živijo na njihovem območju.

GLIGOROV ODPOTOVAL

Pritožbe Makedoncev

Gligorov se je v vili Podrožnik sestel s predstavniki sonarodnjakov

MILOŠ EKAR

LJUBLJANA - Makedonski predsednik Kiro Gligorov se je v vili Podrožnik srečal s predstavniki Makedoncev, ki živijo v Sloveniji, in se z njimi zadržal v daljšem soproscnem pogovoru. Pojasnil jim je najnovejše dogajanje v domovini in nekatere ukrepe makedonske vlade, predvsem varnostne in gospodarske, ter poslušal njihove pripombe in mnenja.

V Sloveniji živci Makedonci so se pritožili predvsem zaradi arogantnega obnašanja slovenskih obmejnih organov do njihovih predstavnikov - to so omenjali tudi na sredinem srečanju slovenskih in makedonskih gospodarstvenikov v GZS - in zaradi težav z državljanstvom. Predlog slovenskega zakona o državljanstvu namreč ne predvideva možnosti dvojne državljanstva, za kar se zavzemajo tu živci Makedonci. »O tem se na zalost nisem pogovarjal z gostitelji,« je priznal Kiro Gligorov, »saj za ta problem nisem vedel. Toda zdaj je v Ljubljani makedonsko veleposlanstvo, zato bo tudi ta vprašanja laže reševati.« Tudi ob tej priložnosti je Kiro Gligorov pohvalil slovensko-makedonsko gospodarsko in politično sodelovanje in dodal, da so odprte vse možnosti za se

tesnejše in intenzivnejše stike med državama.

O varnostnih razmerah v Makedoniji je Gligorov menil, da je prihod ameriških vojakov v državo jasen znak vsem tistim, mislil je seveda predvsem na Srbijo, ki se niso pripravljali sprizniti z novo resničnostjo in zato niso pripravljeni priznati obstoja samostojne in neodvisne Makedonije. »Beograd se je zmotil tudi, ko je menil, da se bomo ekonomsko zlomili. Res smo imeli velike težave, toda zdaj je Makedonija po visini povprečnih osebnih dohodkov takoj za Slovenijo,« je dejal Gligorov. »Povprečna plača v Sloveniji je približno 600 nemških mark, v Makedoniji 280 do 300, v Srbiji 50, na Hrvaškem 100 itd. To seveda ni dobro, toda na zalost ne izbiramo časa in okoliščin, v katerih smo si uspeli priboriti samostojnost,« je poudaril makedonski predsednik v pogovoru s sonarodnjaki. Tudi za odnose z drugimi sosedomi je menil, da so dobri. Grčija je bila kljub vsemu med 63 državami, ki so sponzorirale sprejem Makedonije v ZN, zato je makedonski predsednik prepričan, da se bodo tudi odnosi z Atenami kmalu uredili. Obzaloval je incidente na albansko-makedonski meji, v katerih je doslej izgubilo življenje že devet Albancev, in poudaril, da bosta državi storili vse, da se tragični dogodki ne bodo ponavljali.

Gligorov se je potem še enkrat sestel z gostitelji, in proti večeru odpotoval v domovino.

MARIBOR / KAM Z ODPADKI?

V mariborski skupščini bodo v sedanjem sklicu težko našli odgovor na to vprašanje

MARIBOR - Kaze, da so najbolj sporna točka mariborskega političnega življenja postali odpadki. Zaradi različnih projektov o ravnanju z njimi oziroma zavzemanja za različne koncepte, beri investitorje, so poslanci že zaprli sejo DPZ na zahtevo Zorana Kusa, bivšega ministra za okolje. Ta je mahal z dokumenti pogodb, ki jih je v zvezi z odpadki brez vednosti vlade sklenil bivši podpredsednik Milan Petek z zasebnimi podjetji Floreal iz Nizozemske, Dial iz Ljubljane in Marking iz Maribora.

Izvršni svet naj bi po sklepu skupščine pripravil strategijo razreševanja zapleta v zvezi z obveznostmi iz pogodbe, sklenjene 13. novembra 1991 med SO Maribor in podjetjem ECH Group iz Nizozemske, ki se je kasneje preimenovalo v Floreal, katerega predstavnik v Sloveniji je Dial iz Ljubljane. Gospodarski institut naj bi preučil kakovost in koristnost sklenjene pogodbe ter škodljive posledice v primerih, ce bi se veljala in ce bi pogodbo prekinili. Priskrbeli naj bi tudi mnenje Ministrstva za

ekonomske odnose in razvoj, mnenji Ekonomske in Pravne fakultete, mnenje javnega pravobranilca in mnenje Ceroma (Centra za ravnanje z odpadki Maribor).

Predstavnika Diale, direktor Tone Vahen in vodja projekta Jurij Homec, sta ze na skupščini ostala brez možnosti argumentacije oziroma zagovora projekta, za katerega studijo uspešnosti bi morala občina ze placati okoli pol milijona dolarjev. Maribor pa ni za projekt o ravnanju z odpadki do sedaj se nic placal. Kontradiktorno je

tudi to, da naj bi bila stranka prevec zavarovana, mesto pa ne. Po trirni debati, ki je po potekala po odhodu Zorana Kusa, so se predstavniki Diale in Milan Petek odločili, da bodo Zorana Kusa tožili. Ze nekajkrat v svoji dosedanjih »ekokarieri« je namrec narocal razne studije in vlekel odstotke, napravil pa ni nicesar. Omenjali so tudi možnost mednarodnega sodišca.

Kot na dlani pa je, da lahko resijo mariborske politične zdrahe le cimpresnejše občinske volitve. (P. T. D.)

Zadeva HIT se bo, sodeč po današnjem odzivu, vlekla še kar nekaj časa (Foto: TRIO)

KAJAK-KANU NA DIVJIH VODAH V MEZZANI / BLEŠČEČ SLOVENSKI DAN V DOLINI SONCA

Na najvišji stopnički

Kanuistična trojka Jože Vidmar, Boštjan Žitnik in Simon Hočevar pred Britanci in Italijani - Danes moštvena vožnja kajakašev in posamične vožnje kanuistov

ERVIN ČURLIC

MEZZANA - Cetrtek je bil v Dolini sonca italijanske pokrajine Trentino na svetovnem prvenstvu v vožnji s kajaki in kanuji na divjih vodah tako rekoc slovenski. Pozno popoldne je ob deročem Noceju odmevala Zdravljica, na najvišji stopnički pa so stali trije slovenski fantje, ki so prese- netili vse favorizirane trojke v mostvenih voznjah, in ne- pričakovano, a povsem zaslu- ženo osvojili zlato kolaj- no. Kako lepo je bilo v teh trenutkih na prizorišču biti Slovenec! In kar veliko ljubiteljev divjevodnega sporta iz Slovenije, ki so prišli v Mezzano, je to občutilo. Fantje pa so seveda zarečih obrazov odzdravljali in po- zirali fotografom. Zlata odličja se vendar ne osvajajo vsak dan, se manj pa na svetovnih prvenstvih. Sicer pa za nikogar od slovenske trojke to ni bila prva kolaj- na. Izkuseni Jože Vidmar je natanko pred desetimi leti na prvenstvu v sosednjem Meranu kot golobradi mla- denič osvojil bronasto kolaj- no. Simon Hočevar je ob bogati lanskoletni beri odličij v mladinski konkuren- ci že v spustu pred nekaj dnevi »okusil« mostveni bron, Boštjan Žitnik, »ne- srečnik« z lanskimi olimpijskih iger pa je bil član bro- naste trojke ze na SP leta 1989 na reki Savage v ZDA. Ob njem sta bila se Vidmar in Javornik, ki se tu ni uvr- stil med trojico, a ga je od-

lično zamenjal veliki up Si- mon Hočevar.

Slovenskim fantom je ze po prvi vožnji na razpenje- nem Noceju kazalo imenit- no. Bili so zelo hitri, a sta Vidmar in Hočevar zadela po ena vrata. Prav teh 10 kazenskih točk je odločilo, da je naša vrsta pristala na drugem mestu za Italijani, a pred številnimi drugimi ekipami, ki so merile na mesta, ki prinašajo kolajne. Vdrugo so najprej zelo do- bro zapeljali Britanci, ob njih pa so presenetili Spanci, ki so našo vrsto potisnili na nevhvalno četrto mesto. Toda Vidmar, Žitnik in Hočevar (na sliki) so bili v drugi vožnji na progi se bolj zbrani, delovali so kot uig- ran tercet pod taktirko izkušenega trenerja Silvana Poberaja in so ob sumeci melodiji hudournskega po- toka Noceja prišli v cilj kot najhitrejši, brez kazenskih točk. Kolajna se jim je na- smihala, toda počakati so morali se tri ekipe, ki so cakale na startu. Ko so dru- ga za drugo na progi s 25 vratici in kar nekaj nevarni- mi pastmi nabirale kazen- ske točke, je v našem taboru dobesedno zavrelo. Vse skupaj pa je »podkuril« di- rektor reprezentance Bojan Zmavc, ki ni vedel, kam bi se obrnil, komu bi sploh najprej cestital. Upajmo, da ima direktor ob vseh stresih, ki jih doživlja skupaj s fanti, se dovolj močno in zdravo srce. Seveda je bilo

vzdusje v našem taboru v Dolini sonca se kako »sonč- no«. Novinarski kolega Jože Okom pa bo zaradi stave in kolajne Simona Hočevanja imel se brezplačno novo privesko, saj bomladi ka- nuist, ki ga vsi tukaj zaradi napake v računalniku klicejo Saimon, lastnorocno vihtel skarje nad njegovo glavo.

Zacetek slalomskega dela prvenstva je dalec nad pričakovanji, obenem pa je to izziv tudi za kajakaše in prav mogoče je, da se bo Dolina sonca svetila ob slo- venskih nastopih na zares

srečnem Noceju, kjer je bilo nadvse razburljivo že do- poldne, ko se je več ko 90 kajakašev potegovalo za 32 finalnih mest. In če gre skle- pati po tem, kar smo videli, se v nedeljo dopoldne, ko bo slo zares, obeta predsta- va, ki je v slalomu na divjih vodah se ni bilo. V njej pa bodo imeli pomembno vlo- go tudi stiri slovenski »musketirji«, saj so se vsi, Janez Skok, Marjan Strukelj, Jernej Abramc in Albin Cizman, prebili v fi- nale. Najhitrejši je bil stiri- ratni svetovni prvak Ri- chard Fox, najboljša desete-

rica pa se je stisnila znotraj ene sekunde.

Danes dopoldne se bodo v lov na kolajne podali kajakaši v mostveni vožnji; za Slovenijo bodo nastopili Skok, Strukelj in Abramc, popoldne pa bo na sporedu posamična vožnja kanui- stov, med njimi pa bodo tu- di zlati fantje, izkušeni Vid- mar ter mlada Hočevar in Žitnik. Če jih bo spremljal tudi kancek sreče, ni izključeno, da bi se komu posrečil tudi veliki met, to je uvrstitev okoli petega me- sta. Više bo zelo težko, toda brzice znajo biti nepred-

vidljive, tako kot so bile včeraj.

Rezultati - mostvena vožnja: 3 x C-1: 1. Slovenija (Vidmar, Hočevar, Žitnik) 173.88, 2. Velika Britanija 174.39, 3. Italija 175.85, 4. Španija 178.55, 5. Nemcija 186.30; zenske 3 x K-1: 1. Francija 180.78, 2. ZDA 189.25, 3. Velika Britanija 194.55.

Kvalifikacije - moski: K-1: 1. Fox (VB) 139.83, 2. Jones (VB) 139.86, 3. Sins (Niz) 139.98, 15. Skok 141.70, 17. Strukelj 141.96, 25. Abramc 144.56, 26. Cizman (vsi Slo) 144.82.

FORMULA ENA / V NEDELJO VN VEL. BRITANIJE

Hill doma ne bo tako prizanesljiv

Angleški dirkač zavrača očitke, da se je v Franciji podredil Prostu - Kaj meni F. Williams

SILVERSTONE - Damon Hill se vedno upa, da bo prvi v svoji karieri zmagal na dirki formule 1 in na tekmi za veliko nagrado Velike Britanije prepričal svojemu most- venemu kolegu Alainu Prost u petdeseto zmago. Hill je na prejšnji dirki v Magny Coursu zaostal za Prostom samo za tri deseti- tne sekunde in mnogi opazovalci so menja, da se je Anglež podredil uka- zom mostva, da ne sme prehiteti Prosta. Toda An- glež si gotovo ne bo »pri- voscil« tako diplomatskega obnašanja na domačem terenu v nedeljo.

Hillov oče je v svoji bo- gati karieri zmagal v Monte Carlu, Indianapolisu in Le Mansu, vendar ni nikoli okusil slasti zmago- slavlja na dirki v Veliki Britaniji. Na testiranjih prejšnji mesec v Silverstonu je bil Hill hitrejši od Prosta, Williamsovo mostvo je znova dokaza- lo, da je razred zase.

»Dirkalisce v Silversto- nu je fizično zahtevno, saj je največja hitrost več kot 300 km na uro. Po zadnjih testiranjih imam občutek, da poznam pro- go z vseh plati. Mislim, da me s progo veže taka intimnost, ki mi daje občutek, da grem lahko do skrajnih meja, kar je zelo pomembno za dober nastop,« je pred dan- našnjim prvim treningom na 5.226 km dolgi progi v Silverstonu dejal Damon Hill.

Veliko je bilo namigo- vanj, da si ni upal prehi- teti Prosta v Franciji. »Pred veliko mnozico francoskih navijačev ni- sem hotel storiti nic neumnega, vendar bodite prepričani, da se tukaj ne bom zadrževal. V skupni razvrstitvi za svetovno pr- venstvo sem trenutno tretji in rad bi zmanjšal prednost, ki jo imata Ay- rton in Alain,« je povedal 32-letni Anglež. Njegov delodajalec in lastnik

mostva Frank Williams pa meni, da Hill ne bo mogel kar tako opraviti s Franco- zom. »Nima se toliko izkušenj kot Prost. Mi- slim, da celo v Silversto- nu, na dirkaliscu, na kate- rem je na testiranjih pre- vozil na tisoče kilome- trov, v nedeljo ne bo spo- soben premagati Prosta. Niti v kvalifikacijah niti na dirki,« je povedal Frank Williams, kar jasno kaže, da v mostvu pričakujejo Prostovo zgo- dovinsko petdeseto zma- go, kar bi ga v boju z naj- blizjim nasledovalcem Ayrtonom Senno pri- peljalo se blize k cetrtemu naslovu svetovnega pr- vaka.

Senna bo za to dirko prvič dobil nov, močnejši motor Ford Cosworth, kar naj bi mu pomagalo v boju z Williamsovima voznikoma. Sennov most- veni kolega pri McLarnu Michael Andretti bo prav tako nevaren tekmeč, po- tem ko je na zadnji dirki bilo videti, da prihaja v formo. V boju za tocke in morda tudi za vrh razvr- stitve bodo tudi Michael Schumacher in Riccardo Patrese (oba Benetton) ter Ferrarijeva voznika Jean Alesi in Gerhard Berger. Seveda pa ne gre pozabiti mostva Ligier, ki ima enake desetaljne motorje kot Williams, čeprav Mar- tin Brundle in Mark Blun- dell letos se nista vozila v Silverstonu.

TOUR / CIPOLLINI PRAZNIH ROK

Rumeno majico ima spet Belgijec Nelissen

Etapo dobil Danec Skibby - Danes le 158 km

EVREUX - Na vče- rajšnji povsem položni 5. etapi francoskega Toura je Italijan Mario Cipollini kar v dveh vmesnih sprintih pre- magal Belgijca Nelisse- na in med samo dirko povečal svojo prednost na skupnem vrstnem redu s 6 na 10 sekund, toda v končnem sprintu je bil Belgijec dosti bolj spreten in si je z 12 sekundami bonifika- cije, kolikor jih prinaša uvrstitev na drugo me- sto, spet priboril rume- no majico, ki jo je bil slekel po mostveni eta- pi na kronometru. 225 km dolgo etapo do Evreuxa je osvojil Da- nec Jesper Skibby, Ci- pollini, ki je upal, da bo skupno prvo mesto ohranil vsaj do danesnje etape, pa je ostal pov- sem praznih rok. Prav nerazumljivo je, da v bistvu sploh ni sodelo- val v končnem sprintu. Po napadu Sorensena se je 1200 metrov pred ciljem v beg pognal Skibby, ki je spretno izkoristil trenutke nego- tovnosti glavnine, pridob- il nekaj desetini me- trov prednosti, na cilju pa ohranil piclo sekun- do naskoka. Zanimivo je, da je Skibby po pad- cu na dirki od Tiren- skega do Jadranskega morja dober mesec dni oblezal v bolnišnici s sivi na glavi.

Nelissen in Cipollini si na sprintih lastita 1. mesto

leta 1991 dodal se uspeh na Touru, je po- vedal Skibby na cilju.

Danci so sploh bili glavni protagonisti eta- pe. Riis je ze imel 6 mi- nut in 50 sekund pred- nosti, preden so ga 80 km pred ciljem ujeli. Kasneje je pobeg uspel večji skupinici kole- sarjev, med katerimi sta bila tudi Francoz Fi- gnon in American Hampsten, njihovega poskusa pa je bilo ko- nec 20 km pred kon- cem.

Na skupnem vrstnem redu je Francoz Jalabert z bonifikacijami prehi- tel tovarisa v mostvu Once Zülleja.

Danasnja sesta etapa je najkrajša na Touru, po 158 km se bodo namreč kolesarji pri- peljali v Amiens. Pričakovati je nov dvo- boj med Nelissenom in Cipollinijem.

Vrstni red 5. etape: 1. Jesper Skibby (Dan) 5:11:57; 2. Wilfred Nelissen (Bel) +1 sek.; 3. Andrea Ferrigati (Ita); 4. Max Sciandri (Ita); 5.

Stefano Colagè (Ita); 6. Olaf Ludwig (Nem); 7. Mario Cipollini (Ita); 8. Davide Cassani (Ita); 9. Tony Rominger (Svi); 10. Laurent Jalabert (Fra), vsi v Nelissenovem času.

Skupni vrstni red: 1. Wilfred Nelissen (Bel) 22:09:37; 2. Mario Cipollini (Ita) +2 sek.; 3. Laurent Jalabert (Fra) -32; 4. Alex Zülle (Svi) -33; 5. Zenon Jasklue (Pol) +41; 6. Johan Nruyneel (Bel) +51; 7. Eric Breukink (Niz) i.c.; 8. Philippe Louvot (Fra) +1:04; 9. Johan Museeuw (Bel) +1:10; 10. Franco Ballerini (Ita) i.c.; 11. Steve Bauer (Kan) +1:19; 12. Charly Mottet (Fra) +1:21; 13. Andy Ham- psten (ZDA) +1:22; 14. Rolf Sorensen (Dan) +1:25; 15. Lance Arm- strong (ZDA) +1:27; 16. Claudio Chiappucci (Ita) i.c.; 17. Alvaro Mejia (Kol) i.c.; 18. Eddy Bouwmans (Niz) +1:29; 19. Franco Vona (Ita) +1:31; 20. Eilfired Peeters (Bel) i.c.

OBČNI ZBOR / ŠD SOVODNJE

Največ poudarka pobudam za meddruštveno sodelovanje

Marson še predsednik - Škodljiva razdvojenost med odseki

Minuli ponedeljek so se v domačem Kultur- nem domu zbrali na red- nem obcnem zboru ste- vilni člani SD Sovodnje, kjer so ocenili pravkar zaključeno sezono ter si zadali naloge in napotke za bodoče delovanje. Splosna ocena sezone 1992/93 je se kar poziti- vna, pa čeprav so si od prve nogometne ekipe nadejali nekaj več. V pr- vi polovici prvenstva 2. amaterske lige je mostvo dobro igralo in zasedalo precej visoka mesta na lestvici. V povratnem delu pa je prišlo do hude krize in ekipi je komajda uspelo rešiti se pred iz- padom. Precej podobno je bilo tudi z mostvom začetnikov, ki se je zado- voljivo odrezalo in to kljub temu, da so ga se- stavljali igralci, ki so bili v povprečju po eno leto mlajši. Slo pa je za združeno ekipo, h kateri je pristopilo precej igral- cev doberdobske Mlado- sti. Obratno pa je nekaj igralcev iz Sovodenj ok- repilo vrste Doberdobcev in sicer v kategoriji najmlajših in cicibanov. Zato je bilo na obcnem zboru precej poudarjeno sodelovanje z Mladostjo, ki je bilo prav te dni tudi uradno potrjeno s podpi- som. V raznih poročilih, pa tudi v končni debati je bilo izraženo obzalo- vanje, da je iz sporazu- ma izpadla standrezka Juventina, s katero so vsa ta leta vzorno in plodno sodelovali.

Dobro meddruštveno sodelovanje je vzpostavila tudi odbojbarska sek- cija, ki ze več let z uspehom skupno deluje z goriskim Domom, do-

berdobsko Mladostjo in steverjanskim Briskim gricem. V zadnjem letu pa so se okrepili tudi stiki z gorisko Olympijo in sovođensko Soco.

Skupščino so pozdra- vili: predsednik PO ZSS- DI Marko Lutman ter predstavniki društev Mladost, Socu, Val, Vi- pava, Juventina in Dom.

Ob koncu obcnega zbora se je razvila ziva- na in plodna debata, v kateri pa se je zal poka- zala velika razdvojenost med sekcijama. V dru- stvu nekako delujeta dva tabora, nogometni in od- bojbarski, kar pa vseka- kor ne predstavlja nobene izjeme. V nekat- erih drugih društvih je stanje v tem pogledu tu- di slabše in meji ze na paradoks.

Člani pa so si bili edi- ni, da bo moral novi od- bor storiti vse, da bo društvo ponovno enotno vodeno, kajti pretirana razdvojenost ima lahko za društvo usodne posledice.

Sledile so volitve, kjer je bilo v novi odbor iz- voljenih 27 odbornikov. Čez nekaj dni se je novi odbor zbral na društevni seji, kjer so si porazdelili posamezne funkcije. Gianni Marson je potrjen za predsednika, pod- predsednika pa sta Zdravko Kuštrin ter Ivo Rojec, ki sta obenem tu- di načelnika nogometne in odbojbarske sekcije. S tajniškimi posli se bo ukvarjal Lucijan Fajt, z blagajno pa Igor Petejan. Funkcijo gospodarja pa je prevzela Mirica Pe-

tejan-Lovisutti. V odboru so se: Davorin Pelicon, Pierino Krascek, Adriana Petejan, Branko Ferfolja, Robi Ursic, Zdravko Novak, Egon Petejan, Pavel Hmeljak, Severino Cotic, Zlatko Vizintin, Rudi Devetak, Claudio Grillo, Oskar Pahor, Klavdij Ko- vic, Katrin Lovisutti in Rajko Petejan. Nadzorni odbor pa bodo sestavlja- li: Marjan Tomsic, Marjan Devetak in Josko Krascek.

Imenovali so tudi od- bornike, ki so sestavljali skupni odbor za vodenje združenih nogometnih ekip, in sicer: Zdravko Kuštrin, Ljubo Tomsic in Aleksander Suljog. Od- bojbarska sekcija pa bo svoje clane imenovala v kratkem.

(VIP)

NOVICE

V polfinalu SP za veterane Italijo proti Nemčiji

CELOVEC - V polfinalu svetovnega nogometnega prvenstva za veterane (nad 34. letom) se bo Italija jutri v Celovcu pomerila z Nemcijo. Nemci so namreč v zadnji tekmi celovske kvalifikacijske skupine s 5:2 (2:1) premagali Argentino. V drugem polfinalu bosta igrala Brazilija in Avstrija. Končne lestvice kvalifikacijskih skupin: Skupina A - Italija in Brazilija 4, Anglija 3, Nizozemska 1; skupina B - Avstrija 5, Nemcija 4, Urugvaj 2, Ar- gentina 1. Finalni tekmi za 1. in 3. mesto bosta v nedeljo v Trstu.

Lewis 19, 99

LAUSANNE - Na osmem atletskem mitingu za grand prix so atleti in atletinje dosegli kar pet naj- boljših letosnjih rezultatov na svetu. Olimpijska zmagovalka Gail Devers je 100 m pretekla v casu 10.82 sekunde. Carl Lewis, ki je za svoj nastop do- bil 100 tisoč dolarjev, je v teku na 100 m doživel poraz. Za tri stotinke sekunde ga je premagal rojak Andre Cason, vendar pa je osemkratni olimpijski zmagovalac v teku na 200 m ugnal vse tekmece, kar se mu ze lep cas ni posrečilo. Tekel je 19.99 sekunde, za kar je požel ogromen aplavz 25 tisocev gledalcev. »Močnejši sem kot kdaj koli doslej,« je dejal veliki sampion, ki je pred osmimi dnevi dopolnil 32 let.

Najboljše letosnje rezultate so dosegli se America- na Kevin Young v teku na 400 m z ovirami (47.37), Johnny Gray v teku na 800 m (1:44.24) in Kenijec Ismael Kiruii na 5000 m (13:06.71). Med izvrstnimi tekmovalci je nastopila tudi slovenska atletinja Britta Bilac, ki je s 188 cm zasedla sedmo mesto.

Obvestila

SK DEVIN sekcija MTB organizira v nedeljo, 11. t.m. v Ce- rovljah uradno tekmo V. preizkusno za trofejo »Città di Trieste«. Istosocno poteka rekreacijska tekma na krajši progi. Informacije in vpisovanje David Tel. 220423.

SHINKAI KLUB - odsek jogle organizira v soboto, 10. in nedeljo, 11. t. m. tecaj mandala. Tel. st. 327488.

JK CUPA obvesca, da je v teku vpisovanje za jadralne tecaje, ki bodo v naslednjih izmenah: tecaj za op- timiste namenjen otrokom od 8. do 14. leta staro- sti od 19.7 do 30.7 ter 2 tecaja windsurfa in sicer od 12.7 do 16.7 in od 19.7 do 23.7.Vpisovanje na sedezu drustva ob sobotah od 16. do 18. ure, tel. 299858.

SK BRDINA organizira vsako sredo razvedrilni sportni popo- dan za otroke od 3. do 11. leta. Zbirališce na Opci- nah na Brdini, ob 17. uri.

SK BRDINA obvesca vse atlete, da so suhi treningi vsak petek ob 17. uri z zbirališčem na Brdini

Konjske dirke

piše: Giorgio Plettersech-

Niarco Om (2) v Montecatiniju upravičeno sanja o zmagi

1. dirka (Rim): Nemo Profa- ta (X) je kandidat za uspeh. Pričakujemo, da bo Nicobar (2) tokrat pokazal več. Specialist na milji Fiore del Ronco (1) lahko zmaga.

2. dirka (Montecatini): Niar- cos OM (2) upravičeno sanja o zmagi. Učinkoviti in silni Mor- tano (1) se mu bo soidno upi- ral. Omembo si zasluži tudi re- gularni Legaspi (X).

3. dirka (Taranto): ugoden startni položaj in spretna vajeti jamcijo za konja Luca Barba- rossa (2). Omenimo se odlične- ga Magnusa Dei (1), preseneti pa lahko Lagos CR (X).

4. dirka (Treviso): nas favo- rit je Mildomut (X), alternativa je sprinter Nonollun (2). Če ne

bo zagolopiral je nevaren Noto- risu Ami (1).

5. dirka (Follonica): možno- st baze ponuja deklarirani konj Fuggiasco (2). Nevaren je tudi na startu hitri Narinello (1). Omembo zasluži Inmate (X).

6. dirka (Neapelj, galop): Uveljavl se lahko neobtežena Mary Flower (2), konkurenca je namreč povprečna. Pozor na Metaurosa (X), ki ima ustre- zna jahaca.Protagonist bo tudi Daisy Parcher (1).

Dirka tris

V Grossetu bo nastopilo 18 konj: naši favoriti: st. 15 Mills Fino, st. 6 Tuccio, st.13 Antu- nies. Za sistemiste: st.2 Cacao meravigliao, st.7 Snow car- pet, st.11 Imco classic.

Totip

1. — prvi	X
drugi	12
1. — prvi	2X
drugi	1
1. — prvi	2
drugi	1X
1. — prvi	X
drugi	12
1. — prvi	2
drugi	1X
1. — prvi	12
drugi	X

BORZA

Zopet cenejše državne obveznice

LJUBLJANA - Glavna značilnost včerajšnje dražbe vrednostnih papirjev na Ljubljanski Borzi je padeč tečaj državnih obveznic. Tečaj dvojke je zmanjšal za 0,1, enojke pa celo za 0,8 indeksne točke. To je ugodno vplivalo na izkupicek, saj je enojka »kasirala« 1,15 milijona mark, dvojka pa nekaj manj kot 600 tisoč mark ali za polovico več kot pred dvema dneva. Na prostem trgu obveznic se je malo trgovalo, na trgu delnic pa je bila podobna slika kot pred dvema dneva. Povpraševanje in ponudba sta spet razvstili delnice v tri skupine. V prvi so tiste, ki so se podražile (za maksimalno 10 odstotkov). Gre za delnice Dadasa, Mladinske knjige in prednostne delnice Rogaske. V drugi skupini so delnice, ki so dosegle povečanje tečaja, toda ne tako močno kot v prvi skupini. Gre za delnice Probanke iz Maribora, ki je spet največ pridobila. Njen promet je znašal 2,2 milijona mark ali prav toliko kot promet vseh obveznic, ki so sodelovale v trgovanju. V tretji skupini sta delnici banke SKB, ki jima je tečaj zdrsnil navzdol. Skupni promet dražbe je znašal pet milijonov mark; od tega so največ prispevale delnice. (STA)

UPRAVNI ODBOR GZS

Preizkus bodo že julijske plače

Kršenje pogodbe bi zagotovo prineslo državno intervencijo

ANDREJA REDNAK

LJUBLJANA - Upravni odbor GZS je včeraj obravnaval t. i. majsko analizo Zavoda za makroekonomske analize in razvoj o gospodarskih gibanjih v Sloveniji ter predlog splošne kolektivne pogodbe za gospodarstvo, ki naj bi jo GZS in sindikati podpisali danes. Predsednik GZS Dagmar Suster je ugotovil, da so pogledi vlade in GZS na nekatere probleme, kot so nujnost znižanja javne porabe, previsoke plače in previsoka cena kapitala oziroma obresti, podobni, občutnejša razlika v stališčih je po njegovem mnenju le tečajna politika, ki se vedno ne stimulira izvoznikov. Poudaril je, da nikakor ni nujno, da bi visji tečaj takoj vplival na indeksacijo, s čimer se denimo Veljko Bole ni strinjal. Ta je poudaril, da bi bilo usmerjanje vladne politike v nekakšno gospodarsko rast katastrofalno, saj bi podjetja se bolj podkapitalizirala. Po njegovem mnenju je cilj v tem trenutku rekonstrukcija gospodarstva. V razpravi je bilo slišati, da ima vlada privatizacijo le za cilj, ne pa za sredstvo, da v analizi manjkajo elementi za večji izvoz, da je številka o brezposelnosti povsem nerealna, da vlada ne spodbuja vlaganja, da ni konkretnih ukrepov za znižanje javne porabe in da so obremenitve plač s

prispevki se vedno zelo visoke. V zvezi s splošno pogodbo za gospodarstvo so predstavniki delodajalcev opozorili, da je treba bolj zaostri pogoje, pod katerimi so stavke plačane. Po zdaj usklajenem predlogu je tako, da dobijo stavkajoči 70 odstotkov plače, če stavkajo zaradi neizpolnjevanja kolektivne pogodbe, in sicer po stavkovnih pravilih, in če je kršitev pogodbe ugotovljena. Nekateri so menili, da bi bilo treba vzroke bolj natančno ugotoviti ter določiti, koliko dni stavke je plačanih. Vendar je Suster poudaril, da so morali že tako popustiti, zato več do podpisa najbrž ne bo mogoče doseči. Na vprašanje, kaj se bo zgodilo, če vodstvo podjetja pogodbe ne bo spoštovalo (kot da nekateri na to že računajo), je Suster odločno dejal, da bodo že julijske plače dokazale, ali se pogodba spoštuje ali ne. Če bo pogodba glede višine plač kršena, bo to zanesljivo prineslo državno intervencijo, torej nov zakon o omejevanju plač, poleg tega pa bi bili podpisniki pogodbe (tako GZS kot sindikati) popolnoma diskreditirani. Upravni odbor GZS je pooblastil predsednika Susterja, da napiše menedžerjem pismo, naj vendarle kar najbolj spoštujejo kolektivno pogodbo, ki naj bi jo podpisali danes.

PRIVATIZACIJA / SKROMEN ODZIV PODJETIJ

Agencija je prejela le sedem programov

Za dober program je potrebno več časa

LJUBLJANA - Na

Agencijo za prestrukturiranje in privatizacijo podjetij je do zdaj prispelo sedem privatizacijskih programov. En program poslalo ga je podjetje Julon iz Ljubljane - je Agencija že odobrila, enega pa je zavrnila, saj je bil po besedah direktorice Agencije Mire Puc precej pomanjkljiv. Napisan je bil na eni sami strani, pa tudi dokumentacije podjetje ni predložilo. Zavrnitev programa se je izkazala kot dobrodosla, saj so se zaradi nestrinjanja z obliko privatizacije, zapisane v programu, sprli znotraj samega podjetja in se pozneje odločili za drugačen način lastninjenja. Druge programe Agencija se pregleduje in dopolnjuje, pri čemer eden od programov »miruje«, ker pričakujejo, da bo za to podjetje izdan sklep o izvajanju revizije. V času, ko poteka revizija, pa se seveda podjetje ne more lastninsko preoblikovati.

Med prispelimi privatizacijskimi programi je tudi program s prvim notranjim odkupom, ki je bil po besedah Pucove zelo dobro pripravljen, vendar pa so po poglobljenem pregledu na Agenciji ugotovili, da so ocene vrednosti podjetja mnogo prenizke. Podjetje bo tako moralo ponovno izdelati otvoritveno bilanco.

ALENKA L. JAKOMIN

Mira Puc, direktorica agencije za privatizacijo (Foto: TRIO)

Na Agenciji za privatizacijo so pričakovali večje število privatizacijskih programov že sredi meseca junija. Na vprašanje, kje vidi razloge za tako skromno število do zdaj prispelih programov, Mira Puc odgovarja: »Po eni strani je mogoče, da so nasi predpisi težko razumljivi in tako zelo zahtevni, da potrebujejo ljudje v podjetjih za izdelavo dobrega programa dalj časa, po drugi strani pa tudi se nimamo izdelanih

kriterijev za oceno ustreznosti programov lastninskega preoblikovanja. Veliko podjetij je verjetno se v precejšnji zagati in se pravzaprav ne morejo odločiti, na kakšen način bi se lastninsko (možnosti so različne), vsa druga (manj pridna) pa bodo najverjetneje čakala do poteka vseh rokov; vsaj ponavadi je bilo tako.« Nacelno Pucova meni, da bo nekatere z zakonom določene roke zagotovo treba podaljšati, saj se po nje-

nem mnenju privatizacija ne more zaključiti v enem letu.

Vendar pa morajo imeti podjetja, ki stopajo na pota privatizacije, kar precej denarja. Tam, kjer znotraj podjetja nimajo strokovnjaka, ki bi znal oceniti vrednost podjetja in izdelati otvoritveno bilanco, morajo najemati zunanje svetovalce oziroma strokovnjake ali pooblašcene agencije. Ti strokovnjaki pa seveda stanejo; stroški zagotovo znašajo več kot deset tisoč nemških mark, vendar pa Pucova pravi, da je o natančnih zneskih težko govoriti. Ker je pooblaščenih cenilcev v Sloveniji že več kot sto, se cene zaradi konkurenice postopoma že oblikujejo tržno.

Vendar pa v Agenciji pravijo, da bi morali znati v podjetjih sami napisati vsaj privatizacijski program, saj je uredba (o sestavi privatizacijskega programa) dovolj natančna in razumljiva. Pucova preprosto ne more verjeti, da v podjetjih niso sposobni sami sestaviti programa: »Če to trdijo, potem imamo v Sloveniji zelo nesposobne ljudi. Res je, da jim mora nekdo pomagati pri finančnih zadevah, vendar ni nujno, da je to zunanji strokovnjak. Vse drugo pa lahko v program zapišejo sami.«

LJUBLJANSKA BANKA D. D.

Poslovanje z dobičkom

Devizne vloge so povečali z 1,6 na 369 milijonov mark

LJUBLJANA - Od januarja do danes so se v Ljubljanski banki zvrstili številni dogodki, med katerimi so najpomembnejši tisti, ki so bili in so se vedno povezani s sanacijo banke, je na včerajšnji novinarski konferenci dejal predsednik uprave banke Marko Voljc. Znano je, da je Ljubljanska banka po razpadu Jugoslavije prišla v hude težave, za katere ni kriva samo banka in njeno vodstvo, ampak gre za posledice teh sprememb, je poudaril Voljc. Po Voljevi oceni LB težav ne bo sposobna reševati brez obcutne pomoči države, predvsem v primeru slabo plasiranih posojil. Zaradi omenjenih težav je LB lanske leto končala z rdečimi številkami, ki pa jih je na srečo kmalu odpravila. Sanacija je, meni Voljc, prisilila LB, da je za 20 odstotkov zmanjšala lastne stroške ter obrestne mere in tako spet postala banka, ki lahko ponuja kapital po znosni ceni, seveda za dobre komitente. Po njegovem mnenju je slovenskemu gospodarstvu potrebna razmeroma velika banka, taka pa je ta hip LB, čeprav se je zmanjšala. Omenjena pozitivna gibanja so vplivala na to, da je banka začela bolje delati, saj od letosnjega aprila posluje pozitivno. Glede sanacije v LB je njen prvi človek dejal, da je bila do sanacije blokirana ena tretjina bi-

lancne vsote banke, ki do konca lanskega leta ni dajala nobenega dohodka. Prav ta del bančnega kapitala je vzrok, da je banka v sanaciji.

Do aktiviranja tega dela bilance bo prišlo takoj, ko bodo na trgu državne obveznice. Banka bo nato odprla novo otvoritveno bilanco, ki ji bo se bolj utrdila njen ugled doma in v svetu, trdi Voljc. Ljubljanska banka že zapira (ali bo kmalu zaprla) številna predstavništva in svoje banke v tujini, razen tistih, ki so v velikih finančnih centrih. Od januarja 1992 do danes je zmanjšala blokirane devizne vloge občanov od 465 milijonov na 280 milijonov nemških mark. Do konca junija je (na podlagi zakona o poravnavanju obveznosti iz neizplačanih deviznih vlog) omenjeni dolg zmanjšala za naslednjih 115 milijonov mark.

Od konca 1991 do danes je banka povečala devizne vloge občanov od 1,6 milijona mark na 368,8 milijona. Od januarja leta 1991 do konca junija letos se je število zaposlenih v banki zmanjšalo za 872, do konca leta pa se bo še za 336 uslužbencev. Glede usode hčera LB je Voljc dejal, da se je država kot lastnica banke odločila, da jim ponudi dve rešitvi; da se razglasijo za podružnico LB ali pa se popolnoma osamosvojijo. (STA)

FRANCIJA / PRIVATIZACIJA

Veliko domače povpraševanje je pogoj, da pritegnejo tujce

Kakor hitro so se znižale obrestne mere, so varčevalci razgrabili obveznice

ALAN WHEATLEY

PARIZ - Velikanski uspeh »Balladurjevih obveznic« spodbuja visokoletne upe o francoskem privatizacijskem programu, zatrjujejo uradni in bančni predstavniki. Kakor hitro so se spustile obrestne mere, so varčevalci razgrabili obveznice, ki bodo pozneje postale tudi delnice enaindvajsetih podjetij na vladnem seznamu tistih, ki so namenjena privatizaciji. Bančniki so poročali o živahnem povpraševanju in casopis Figaro je namignil, da utegnejo obveznice, ki bodo v prodaji se do konca tega tedna, prinesiti kar dvakratno vrednost prvotnih sedem milijard dolarjev, kolikor je premier Eduard Balladur napovedal, da bi jih morali zbrati.

»Uspeh, s katerim je veliko posojilo že zagotovljeno, kaže, kako so varčevalci zainteresirani za sodelovanje pri privatizaciji,« je izjavil minister za gospodarstvo Edmond Alphandery. Veliko domače povpraševanje je seveda prvi pogoj zato, da bi v nakup delnic pritegnili tudi tuje vlagatelje. Te delnice naj bi bile na borzi vredne skoraj 70 milijard dolarjev. »Če hocete narediti dober posel s tujci, morate najprej začeti prodajati doma,« je izjavil Tristan Hillgarth, operativni vodja pri Invesco Continental Europe. Hillgarth je govoril o tem prejšnji ponedeljek na predstavitvi, ki jo je organiziral

francoski finančni establishment, na kateri so predvsem poudarili, da so privatizacijske delnice preprosto preveč ugodne, da bi si kdorkoli lahko privoščil, da jih ne kupi. Philippe Jaffre, direktor Credit Agricole, je prepričan, da so družbe z vladnega spiska »dobra nalozba«. V nasprotju z nekaterimi britanskimi družbami, ki so bile denacionalizirane, naj bi vse te ohranile »tržno miselnost«. To potrjuje tudi dejstvo, da je neposredno potem, ko se je vlada odločila za prodajo svojega deleža pri Credit Local de France, povpraševanje kar sedemnajstkrat presseglo ponudbo, kar je vsekakor dobro znamenje, je menil Jaffre. Jacques-Henri David, direktor Splošne družbe za vodno gospodarstvo, pa je prepričan, da se privatizacija lahko posreči samo, če je uspeh vseh. Čeprav velikanska količina denarja čaka na svojo sprostitve iz tržnih fondov, pa bodo drobni delničarji odpadli, kakor hitro bodo pri novih izdajah obveznic preveč povišali njihovo ceno. Za Didiera Pfeifferja, operativnega direktorja Zveze pariskih zavarovalnic, bi potrditev trdnega položaja franka pomenila dodaten dejavnik, ki bi pritegnil tuje vlagatelje. Čeprav so donosi pri obveznicah zdaj dvakrat tako visoki, kot so bili pri

prejšnjem privatizacijskem valu konservativne vlade v letu 1986/1987, se zdijo te delnice zdaj manj drage, zlasti v primerjavi z njihovimi potencialnimi dobički, ko bo gospodarstvo ozivilo, je menil Pfeiffer. Ulrich Grete, izvršni direktor Zveze švicarskih bank, je prav tako opozoril na pomen trdnega franka ter na perspektivo

ozdravitve francoskega gospodarstva. Napovedal je »pozitiven ali celo zelo pozitiven« odziv vlagateljev, vendar hkrati omenil, da se mora francosko tržišče otestiti svoje nacionalistične drže in prenehati z zavracanjem tujcev. Da bi to dosegli, morajo družbe posredovati nedvoumno jasne podatke in biti postene v svojih informacijah, je prepričan Grete. Do podobnih zadreg je očitno prišlo tudi pri vprašanju, ki ga je zastavil Andrew Clearfield iz College Retirement Equities Fund, ki je eden največjih ameriških vlagateljev. Hotel je izvedeti, čeprav na to vprašanje ni dobil zadovoljivega odgovora, zakaj je Francija postavila tako visoke ovire tujcem, kadar skušajo konkurirati s svojimi ponudbami. (Reuters)

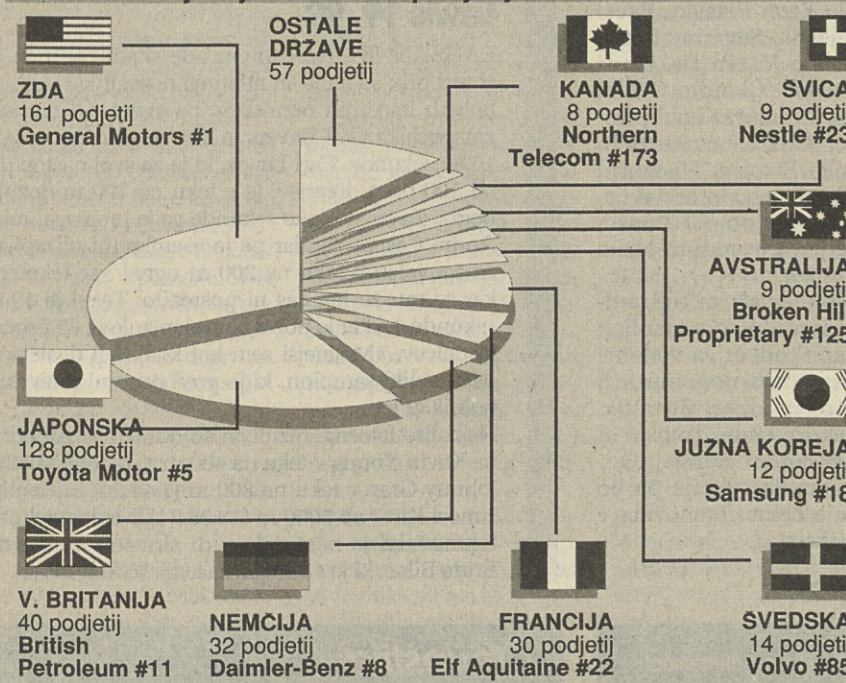

Visoko leteči upi o francoskem privatizacijskem programu (Foto: S. Živilović/TRIO)

Petsto največjih podjetij na svetu

Revija Fortune je tudi letos na osnovi proizvodnje sestavila seznam 500 najpomembnejših podjetij na svetu.

10 držav z največjim številom podjetij na seznamu Global 500

Vodilne industrije v 15 sektorjih

SEKTOR	PODJETJE - mesto na lestvici	PRODAJE v milijonih dolarjev
Letalska industrija	Boeing #35	\$30.414
Oblačilna industrija	Levi Strauss #274	\$5.570
Industrija pijač	Pepsico #51	\$22.084
Kemična industrija	DuPont Co. #26	\$37.386
Računalniška ind.	IBM #7	\$65.096
Elektronska industrija	General Electric #9	\$62.202
Prehrabena ind.	Philip Morris #17	\$50.157
Deagulljarska ind., ure	Citizen Watch #428	\$3.328
Motorna vozila in rez. deli	General Motors #1	\$132.775
Petrokemijska ind.	Exxon #2	\$103.547
Farmaceutvska ind.	Johnson & Johnson #97	\$13.846
Ind. mila in kozmetike	Procter & Gamble #36	\$29.890
Tekstilna industrija	Toray Industries #192	\$7.862
Tobačna industrija	RJR Nabisco Holdings #79	\$15.734
Ind. igrač in športne opreme	Nintendo #289	\$5.213

Vir: Revija Fortune

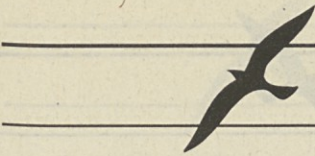
AP/Wm. J. Castello

BUZET

Unionu ni več dovoljen vstop

ANDREJA REDNAK

LJUBLJANA - Pivovarna Union sporoča, da dobri nameni, ki so jih na tiskovni konferenci v sredo v Ljubljani izrazili predstavniki Istrske zupanije, željo, da spor okoli obrata Pivovarne Union v Buzetu ne bi postal politični problem, očitno ne drži, nasprotno, hrvaški predstavniki bi radi spor se zaostri. Union sporoča, da so neuradno dobili v roke dokument z dne 1. julija letos, s katerim Istrska zupanija in podjetje BUP iz Buzeta nalagata varnostni službi v obratu v Buzetu, da vstop v obrat do nadaljnjega dovolji samo predstavnikom podjetja BUP, Istrske zupanije in podjetja Uniimpex. »Torej od 1. julija predstavnikom Pivovarne Union iz Ljubljane ni več dovoljen vstop v njihov lastni obrat v Buzetu,« ugotavlja jo v Pivovarni. Dodajajo se, da so predstavniki Istrske zupanije na novinarski konferenci napovedali sestanek z Unionom 12. julija prav v obratu v Buzetu (kamor Union nima vstopa), hkrati pa niso povedali, da predloga Uniona za sestanek v Ljubljani niso sprejeli.

MENJALNIŠKI TEČAJI

8. julija 1993						
	Nemška marka (tečaj za 1 DEM)		Avstrijski šiling (tečaj za 1 ATS)		Italijanska lira (tečaj za 100 ITL)	
menjalnica	nakupni	prodajni	nakupni	prodajni	nakupni	prodajni
A Banka	69,80	70,80	9,60	10,01	7,60	7,79
Avtohisa*	69,00	70,40	9,90	10,10	7,60	7,90
Azur Grosuplje	70,10	70,60	9,90	10,05	7,62	7,88
AMTK Plus, Ljubljana	70,30	70,50	9,90	10,10	7,60	7,90
Bela vrtnica, Ljubljana	70,10	70,70	9,90	10,05	7,60	7,85
Banka Vipra Nova Gorica	70,00	70,49	9,88	10,04	7,70	7,79
Bobr Fužine in Trzin	70,05	70,45	9,92	10,05	7,70	7,90
BTC d.d. Ljubljana	70,00	71,00	9,75	10,10	7,50	7,85
BTC Sezana	69,50	70,50	9,75	10,05	7,65	7,78
Brod Ljubljana	70,00	70,50	9,90	10,05	7,60	7,80
Burin Club, Rojčeva	70,00	70,60	9,80	10,00	7,75	7,85
Burin Club, Rimska	70,05	70,35	9,90	9,98	7,75	7,84
Come 2 us	69,90	70,60	9,84	10,04	7,60	7,80
Dom na trgu	70,15	70,59	9,91	9,99	7,71	7,84
Dom Caffre Domžale*	70,00	70,20	9,90	10,03	7,65	7,90
Emona Globtour	69,90	70,70	9,88	10,03	7,58	7,80
Eurotours Ljubljana*	70,10	70,80	9,80	10,10	7,70	7,90
Fiba Koper	69,82	70,56	9,72	10,00	7,67	7,77
Fima, Media*	70,10	70,50	9,90	10,00	7,70	7,85
Feniks Koper*	69,60	70,60	9,70	10,00	7,65	7,82
Golfurist Domžale	69,90	70,40	9,85	10,10	7,55	7,80
Hida	70,15	70,25	9,95	10,00	7,76	7,81
Hram Rožice Menges	70,10	70,30	9,90	10,05	7,70	7,83
Idila Sečovlje*	70,05	70,60	9,75	10,00	7,62	7,82
Ilirika, Ilirska Bistrica	70,05	70,45	9,91	9,99	7,73	7,78
Ilirika, Slovenj Gradec	70,00	70,50	9,77	9,95	7,71	7,84
Ilirika, Postojna	70,02	70,65	9,90	10,00	7,68	7,74
Ilirika, Sezana	70,15	70,40	9,85	10,00	7,73	7,78
Ilirika, Podgrad	69,70	70,70	9,80	9,99	7,65	7,80
Ilirika Jesenice	70,20	70,60	9,82	9,95	7,73	7,78
Invest Škofja Loka	70,20	70,50	9,95	10,05	7,70	7,88
Italdesign Nova Gorica*	70,00	70,50	9,90	10,05	7,71	7,79
Klub Slovenijales	70,10	70,50	9,90	10,05	7,65	7,85
Komercialna banka Triglav	70,70	70,71	9,86	10,07	7,70	7,88
Kompas Holidays	70,05	70,30	9,70	9,90	7,70	7,85
Kompas Fintrade	70,15	70,34	9,85	10,05	7,60	7,89
Kompas Hertz Celje	70,05	70,55	9,84	10,04	7,58	7,83
Kompas Hertz Velenje	69,50	70,45	9,84	10,00	7,58	7,83
Kompas Hertz Idrija	70,20	71,00	9,84	10,04	7,55	7,80
Kompas Hertz Tolmin	70,10	70,55	9,84	10,04	7,59	7,83
Kompas Hertz Novo mesto	70,05	70,55	9,84	10,04	7,58	7,83
Kompas Hertz Krško	70,05	70,55	9,84	10,04	7,58	7,83
Kompas Hertz Bled	70,05	70,55	9,84	10,04	7,58	7,83
Kompas Hertz Nova Gorica	70,05	70,55	9,84	10,04	7,62	7,80
Kompas Hertz Maribor	70,05	70,50	9,84	9,99	7,58	7,83
LB d.d. Ljubljana	69,90	71,45	9,88	10,15	7,58	7,87
LB Banka Zasavje d.d. Trbovlje*	69,80	70,50	9,90	10,01	7,40	7,77
LB Kreditna banka MB d.d.*	69,55	71,00	9,80	9,99	7,60	7,95
LB Splošna banka Celje	70,00	70,70	9,95	10,05	7,71	7,80
LB Splošna banka Koper	69,11	70,84	9,70	9,97	7,51	7,82
LB Dolenjska Banka	69,80	71,40	9,90	10,20	7,68	7,90
LB Komercialna Banka N. Gorica	70,00	70,95	9,91	10,29	7,30	7,80
Ma Vir	70,20	70,50	9,90	10,05	7,60	7,85
Madai N. Gorica*, Sempeter*	70,00	70,50	9,90	10,00	7,72	7,79
Moneta Invest	70,11	70,21	9,93	9,98	7,75	7,79
Niprom I, Niprom II	70,10	70,30	9,94	10,00	7,75	7,80
Otok Bled	70,00	70,68	9,89	10,01	7,63	7,83
Optimizem Loz	70,00	70,95	9,90	10,10	7,60	7,80
Petrol Ljubljana*	70,00	70,30	9,80	9,90	7,75	7,85
Pigal Solkan*	69,95	70,50	9,88	10,05	7,70	7,80
Pigal Kobarič*	69,95	70,50	9,88	10,05	7,70	7,80
Pigal Obutek*	69,95	70,50	9,88	10,05	7,70	7,80
Pigal Diskont*	69,95	70,50	9,88	10,05	7,70	7,80
Pigal Ilirska Bistrica*	69,95	70,40	9,88	10,05	7,70	7,78
Poštna banka Slovenije*	69,30	70,50	9,52	9,96	7,25	7,79
Probanka Maribor	69,60	70,60	9,80	10,03	7,65	7,90
Publikum Ljubljana	70,10	70,70	9,92	9,98	7,75	7,84
Publikum Celje	70,15	70,35	9,93	10,03	7,65	7,79
Publikum Krško	70,25	70,80	9,65	10,15	7,41	7,78
Publikum Maribor	69,90	70,28	9,91	9,96	7,63	7,82
Publikum Metlika	70,20	70,80	9,85	10,05	7,60	7,80
Publikum Mozirje	70,10	70,58	9,84	10,01	7,60	7,80
Publikum Novo Mesto	70,20	70,80	9,85	10,05	7,60	7,80
Publikum Tolmin	70,15	70,59	9,80	10,00	7,70	7,77
Publikum Sevnica	70,20	70,80	9,95	10,10	7,60	7,90
Publikum Sentilj	69,90	70,45	9,91	10,06	7,63	7,82
Publikum Sentjur pri Celju	70,15	70,79	9,80	10,00	7,68	7,79
Publikum Trebnje	70,30	71,00	9,92	10,10	7,60	7,90
Publikum Zalec	70,00	70,45	9,90	10,00	7,60	7,79
Roja	70,00	70,40	9,86	10,00	7,68	7,79
Sit - on	70,00	71,00	9,70	10,00	7,50	7,87
SKB d.d. Ljubljana***	70,10	70,15	9,95	9,96	7,72	7,77
Slovenijaturist zel. p. Ljubljana	70,00	70,69	9,75	9,99	7,55	7,80
Slovenijaturist Jesenice	70,00	70,80	9,60	9,95	7,55	7,75
Slovenijaturist Maribor	70,00	71,50	9,90	10,00	7,10	7,60
Slovenska Investicijska Banka	69,95	70,50	9,90	10,10	7,60	7,85
SZKB d.d.	70,05	70,45	9,90	10,05	7,70	7,95
Sonce Ljubljana	70,10	70,20	9,85	9,99	7,70	7,82
Shalaby	69,90	70,50	9,70	10,00	7,70	7,80
Tori, Ljubljana	70,00	70,60	9,85	10,10	7,65	7,95
Tentours Domžale	70,10	70,50	9,80	10,05	7,72	7,95
Tartarus Postojna	69,53	70,81	9,80	10,02	7,58	7,78
Upimo Ljubljana	70,19	70,25	9,96	9,99	7,76	7,79

Tečaj velja danes: * Zaračunavajo provizijo: **

MENJALNICA HIDA
Pokrita tržnica Ljubljana
MENJAMO TUDI LIRE, DOLARJE, FRANK, KRONE, FUNTE IN GULDNE
VEDNO NA ZALOGI TUDI HRVASKI DINARJI
Delovni čas: 7.00 do 19.00 Tel.: 061/126-111, 127-273

BANKA SLOVENIJE

Tečajna lista št. 131 z dne 8. julija 1993 — Tečaji veljajo od 9.7.1993 od 00.00 ure dalje

ZA DEVIZE						
država	šifra	valuta	enota	nakupni	srednji	prodajni
Avstralija	036	avstr. dolar	1	81,1182	81,3623	81,6064
Avstrija	040	šiling	100	992,8733	995,8609	998,8485
Belgija	056	frank	100	339,2736	340,2945	341,3154
Kanada	124	dolar	1	92,5298	92,8082	93,0866
Danska	208	krona	100	1812,3711	1817,8246	1823,2781
Finska	246	marka	100	2086,3057	2092,5835	2098,8613
Francija	250	frank	100	2060,4497	2066,6496	2072,8495
Nemčija	280	marka	100	6988,1284	7009,1559	7030,1834
Grčija	300	drahma	100	—	51,3841	51,5383
Irska	372	funt	1	—	170,3225	170,8335
Italija	380	lira	100	7,6345	7,6575	7,6805
Rep. Hrvaška	385	hrv. dinar	100	—	3,7000	—
Japonska	392	jen	100	109,7486	110,0788	110,4090
Nizozemska	528	gulden	100	6215,5908	6234,2937	6252,9966
Norveška	578	krona	100	1643,9572	1648,9039	1653,0850
Portugalska	620	escudo	100	73,3054	73,5260	73,7466
Svedska	752	krona	100	1500,7006	1505,2162	1509,7318
Švica	756	frank	100	7878,4160	7902,1224	7925,8288
Velika Britanija	826	funt sterling	1	177,9876	178,5232	179,0588
ZDA	840	dolar	1	118,9869	119,3449	119,7029
Evropska Skupnost	955	ECU	1	136,6249	137,0360	137,4471
Španija	995	peseta	100	91,3349	91,6097	91,8845

Opomba: Tečaj hrvaškega dinarja se uporablja za izkazovanje rezultatov iz poslovanja z Republiko Hrvaško, kjer je omenjena valuta plačilno sredstvo.

Cena za vpis v odstotkih in tekoča nominalna vrednost dvodelnih blagajniških zapisov
Banke Slovenije na dan 9. JULIJA 1993

št. dni do zapadlosti	veljavni srednji tečaj BS za 1 DEM	cena za vpis v % od nominalne vrednosti (tečaj)			tekoča nominalna vrednost za APOEN (v SIT)			
		(A) tolarski del	(B) devizni del	skupaj	APOEN	(A) tolarski del	(B) devizni del	skupaj
1) BLAGAJNIŠKI ZAPISI, IZPLAČLJIV I 5. OKTOBRA 1993:					1,300,000	661,020	689,575	1,350,595
88		101,6953%	106,0884%	103,8919%	130,000	66,102	68,957	135,059

MENJALNI TEČAJ ZA HRD

8. JULIJ 1993	v SIT za 100 HRD	
menjalnica	nakupni	prodajni
A Banka Ljubljana	3,30	4,30
Hida	3,39	3,70
Slovenijaturist žel. p. Ljubljana	3,50	4,50
Italdesign Nova Gorica	3,20	4,80
Niprom Ljubljana	3,60	4,00
Azur Grosuplje	3,40	3,75
Shalaby Koper	3,50	4,80
Ilirika Jesenice	3,55	4,50
Idila Sečovlje	3,50	4,10
Invest Škofja Loka	3,00	4,10

Tečaj velja danes: *

TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

8. JULIJ 1993	v LIRAH	
valuta	nakupni	prodajni
ameriški dolar	1520,00	1565,00
nemška marka	900,00	920,00
francoski frank	264,75	273,00
holandski gulden	798,00	822,00
belgijski frank	43,55	44,80
funt sterling	2285,00	2350,00
irski sterling	2180,00	2240,00
danska krona	233,50	240,00
grška dramma	6,40	7,15
kanadski dolar	1185,00	1220,00
japonski jen	14,15	14,55
švicarski frank	1010,00	1042,00
avstrijski šiling	127,30	131,25
norveška krona	212,00	218,00
švedska krona	194,00	200,00
portugalski escudo	9,30	10,00
španska peseta	11,50	12,25
avstralski dolar	1035,00	1055,00
madžarski forint	11,00	15,00
slovenski tolar	12,50	13,00
hrvaški dinar	0,30	0,55

TEČAJ TOLARJA V TUJINI

8. JULIJ 1993	v LIRAH	
država	banka	nakupni prodajni
Avstrija	Posojilnica Pliberk	10,00 12,00
Avstrija	Posojilnica Železna Kapla	9,50 10,00
Avstrija	Posojilnica Borovlje	9,25 10,25
Avstrija	Posojilnica Šentjakob	9,70 10,30
Avstrija	Posojilnica Ločilo	9,50 10,20
Italija	Kmečka banka Gorica	12,30 12,90
Italija	Tržaška kreditna banka	12,50 13,00

DEVIZNI TRG BEOGRAD

2. JULIJ 1993	ZA DEVIZE				
država	valuta	enota	nakupni	srednji	prodajni
Avstrija	šiling	100	20020800	20081000	20141200
Francija	frank	100	41750300	41875900	42001500
Nemčija	marka	100	140938300	141362400	141786500
Italija	lira	100	154754	155220	155686
Švica	frank	100	138136600	158612400	159088200
ZDA	dolar	1	2387076	2394259	2401442
V. Britanija	funt	1	3609252	3620112	3630972

Opomba: povzeto po Reuterju

SLOVENSKI PROGRAMI

SLOVENIJA 1

09.45	Majhen je poper, 1/3 del madžarske igrane serije
10.20	Legenda o Lylah Clare, ponovitev ameriškega filma, VPS 1020
12.25	Ze veste?, VPS 1225
13.00	Poročila
13.05	Poslovna borza
13.15	Umetniški večer, ponovitev, VPS 1315
	Balade Petrice Kerempuha, ob 100. letnici rojstva Miroslava Krleže
16.35	Osmi dan, ponovitev
17.25	Zmigaj se, športna oddaja za mlade
18.00	TV dnevnik 1
18.10	Znanost, ponovitev 24. oddaje, VPS 1810
18.35	Znanje za znanje, učite se z nami, VPS 1835
19.30	TV dnevnik 2, vreme, sport
20.10	Forum
20.30	Zadnja vožnja, ameriški film, VPS 2030
22.05	TV dnevnik 3, VPS 2205
	Sova
22.40	Tisto, 4., zadnji del ameriške nadaljevanke, VPS 2240
23.25	Ciklus filmov Clauda Chabrola:
	Maske, francoski film, VPS 2325
	Režiser je še prav posebej krut in ciničen v nocošnjem filmu, ki ga je posnel leta 1985 in kjer se norčuje iz tv medija in vpliva, ki ga imajo tv zvezde na gledalce...
01.45	Video strani

SLOVENIJA 2

14.10	SP v kajaku in kanuju, posnetek iz Mezzane
15.10	SP v kajaku in kanuju, prenos iz Mezzane
17.10	Gozdarska hiša Falkenau, ponovitev 5/13 dela nemške nanizanke
	Sova, ponovitev
17.25	Novopečeni princ z Bel-Aira, 4. del humoristične nanizanke
18.30	Tisto, 3/4 del ameriške nadaljevanke
19.30	Dnevnik 2
20.10	Tisocletje, 1/10 del ameriške dokumentarne serije Decembra 1999. leta bomo ne le na pragu novega stoletja, temveč tretjega tisocletja. Odločiti se moramo, kako bomo preživeli naslednjih tisoč let svoje zgodovine in da bi pravilno izbrali, bi morali nujno razmisliti o minulih uspehih in zmotah nase civilizacije. Nas stik s plemenskimi kulturami je prepogosto povzročil njihovo uničenje ali pa jih je vsaj spremenil. Nikoli nismo niti pomislili, da bi se lahko tudi sami česa naučili ob stiku z njimi. Nadaljevanje beleži modrost plemen, ki so na robu izumrtja in ki bi sicer morda za vedno utonila v pozabo...
21.10	Večerni gost: Ivo Strakl
21.50	Koncert ob 350. letnici rojstva A. Tarsie

KANAL A

09.15	MCM
11.00	Dober policaj, slab policaj, ponovitev ameriškega filma
17.45	Drugačen svet, ponovitev 199. dela
18.45	Dance Session, ponovitev
20.10	Poročila
20.30	Teden na borzi
20.40	Na begu (Running), ameriški film
	Igrajo: Michael Douglas, Susan Anspach in drugi
22.25	Oslobodjenje, dokumentarni film o nastajanju sarajevskega časopisa v težkih vojnih razmerah. Kratak dokumentarec je nekakšna osebna izkaznica časopisa.
22.45	Pet minut
23.10	Drugačen svet, 200. del ameriške nadaljevanke
00.10	MCM
01.00	Video strani

KOPER

18.15 Poletni studio 2

RAI 1

6.50	Jutranja oddaja Uno-mattina, vmes (7.00, 8.00, 9.00) dnevnik
9.05	Film: Akiko
11.00	Dnevnik 1
11.05	Dok.: Amerindia
11.30	Nan.: Cuori senza età
12.00	Variete: Buona fortuna
12.30	Dnevnik 1
12.35	Nan.: In viaggio nel tempo
13.30	Dnevnik in Tri minute
14.00	Film: La battaglia di Fort River (pust., '54)
15.15	Sport: SP v kanuju
17.30	Risanke: Gummi
17.55	Danes v Parlamentu
18.00	Dnevnik 1
18.15	Nan.: Cose dell'altro mondo, 18.40 Mio zio Buck, 19.10 Padri in prestito
20.00	Dnevnik in sport
20.40	Glasba: Il canzoniere dell'estate
23.00	Dnevnik 1
23.15	Zgodba Rigoberte Menchu (nobelovec za mir), 24.00 dnevnik

RAI 2

7.00	Film: Lo sprecone
8.30	Oddaja za najmlajše
9.55	Nan.: Lassie
10.30	Rubrika o vrtnarstvu
10.55	Nan.: Al di qua del paradiso, 11.45 Druzina Drombush, vmes (11.40) dnevnik
13.00	Dnevnik, gospodarstvo, rubrika Trentatre in vreme
14.10	Nad.: Quando si ama, 14.45 Santa Barbara
15.30	Film: Una lettera per Josh (dram., ZDA '76)
17.10	Ristorante Italia
17.30	Vesti in iz Parlamenta
17.40	Nan.: Hill Street, 18.40 Miami Vice, vmes (18.30) sport
19.35	Vreme, dnevnik, sport
20.40	Variete: Il grande gioco dell'oca
23.15	TG 2 Pegaz in dnevnik
24.00	Filmske novosti
0.05	Sport: konjske dirke, gimnastika, sabljanje

RAI 3

6.45	Jutranja oddaja: L'al-trarete, vmes vesti
9.00	Sport: SP v kanuju
12.00	Kratke vesti
12.15	Pogled na gledališče
12.55	Avtomobilizem F1
14.00	Deželne vesti, dnevnik
14.30	Drobci jazza
15.00	Tour de France
16.30	Sport: motociklizem, atletika, SP v golfu
17.30	Drobci in dok.
18.50	Sport in vreme
19.00	Dnevnik, deželne vesti
19.50	Sport: Večerni Tour
20.30	Film: L'ombra di uno sconosciuto (krim. 92)
22.30	Dnevnik in Omnibus
23.40	Nan.: Perry Mason
0.30	Dnevnik, pregled tiska in vreme
10.5	Fuori orario

RETE 4

6.25	Nanizanke
8.30	Nad.: Marilena, 9.55 Ines, 10.50 Soledad, vmes (9.30) vesti
11.00	Nan.: Avvocati a Los Angeles
12.00	Kviz: Gioco delle coppie, nato nad. Celeste
13.30	TG 4 vesti
14.00	Sentieri, 15.00 Quando arriva l'amore, 15.30 Anche i ricchi piangono
16.00	Aktualno: C'eravamo tanto amati, Lui, lei l'altro, 17.00 La verità
17.30	TG 4 vesti
18.15	Nad.: Grecia, vesti
19.30	Nad.: Micaela, 20.30 La signora in rosa
22.30	Film: Corvo rosso non avrai il mio scalpo ('72), vmes vesti

CANALE 5

6.30	Na prvi strani
8.35	Nan. in film Quando dico che ti amo (glas.)
11.30	Nan.: Sposati con figli
12.00	Kviz: Si o no
13.00	Dnevnik TG 5
13.25	Aktualno: Forum
14.30	Nan.: Casa Vianello, 15.00 Pappa e ciccio, 15.30 Otto sotto un tetto
16.00	Otroski variete
18.15	Kviz: OK il prezzo è giusto, 19.10 La ruota della fortuna
20.00	Dnevnik TG 5
20.35	Film: Piedone d'Egitto (pust., It. '80, i. Bud Spencer)
22.35	Nan.: I-Taliani
23.20	Aktualno: Maurizio Costanzo Show, vmes (24.00) dnevnik TG 5

ITALIA 1

6.30	Otroski variete
9.15	Nanizanke
12.40	Odpri studio
13.00	Otroski variete
13.45	Nan.: Poliziotto a 4 zampe, 14.15 Riptide, 15.15 Professione vacanze
17.00	Variete: Unomania
17.05	Nan.: Ultraman, 18.00 T.J. Hooker, 19.00 I ragazzi della prateria, vmes (17.55) sport
20.00	Kviz: Campionissimo
20.30	Nan.: Flash (i. J. Wesley Shipp), 22.30 Voci nella notte
23.30	Variete: Models & Fantasies
24.00	A tutto volume
0.30	Odpri studio, pregled tiska in Studio sport
1.10	Jadranje

TELE 4

	Lastne oddaje:
13.30	Kronika in komentar
19.30	Dogodki in odmevi

Koper

15.00	Joe Forrester, ameriška tv nanizanka
15.50	Ameriške zgodbe: Skoraj moski, Richard Wright
16.25	Prvenci: Susan Seidelman, ameriška dokumentarna serija
17.00	Severovzhod, tv magazin
18.00	Poletni studio 2
18.50	Primorska kronika
19.00	Tv dnevnik
19.25	Joe Forrester, am. tv nanizanka
20.15	Nočni sodnik, am. tv nanizanka
20.40	Macka, 2/3 del italijanske nadaljevanke
21.45	TV dnevnik
21.55	Termoli: Mednarodni festival evropske popevke, 3., zadnji del
22.35	Brodar, italijanski cb film, 1947
	Po resnični zgodbi o življenju Stefana Pellonija (1824-1851), mladega italijanskega brodarja...

Avstrija 1

09.00	Cas v sliki
10.30	Družinski dragulji, ponovitev filma
13.10	Doktor Doogie Howser: Sestanek z Bernadette
13.35	Waltonovi: Poroka, 1. del
14.20	Rolkarska vročica, ameriški film
14.45	Mojstri jutrisnjega dne
15.50	Conny je vsemu kos
16.35	Ramona: Težka vaja
17.00	Mini cas v sliki
18.00	Cas v sliki
18.30	Umor je napisala: Naklepi umor
21.25	Pri meni ste na pravem mestu, nemška komedija
23.30	Niso ga sumili, ameriška kriminalna
01.10	Nikita, ponovitev francoskega trilerja
	Poročila
	Tisoč mojstrov

Avstrija 2

15.45	Tisoč mojstrov
15.55	Nova zvezda na Broadwayu, ameriški glasbeni film
17.30	Z zobmi in kremplji: 7. del
18.00	Gozdna kmetija, 4. del
18.30	Milijonsko kolo, igra
19.30	Cas v sliki/vreme
20.15	Itaje in figova tolpa: Pavijanovo odrascanje
20.45	Tokijski potres
21.15	Siling, gospodarski magazin
22.30	The Spike Jones Show
00.15	Dire Straits - On any Streety, največje uspešnice
01.30	Manekenka in vohljac: Vzemite mojo zeno
02.15	Poročila

Hrvaška 1

08.10	Poročila
09.00	Bajke: Cesarjeva nova oblacila
09.30	Superbabica, ponovitev 3. dela
10.00	Poročila
10.05	Poletni solski program
11.00	Doseci nebo, 5/12 del nadaljevanke
12.00	Poročila
12.05	Svet zivali, 5. del
13.00	Mikser M
13.35	Zgodbe iz Monticella, 166. del
14.00	Poročila
14.05	Cosbyjevi, 10/20 del am. hum. nanizanke
14.35	Dragi John, 11/22 del am. humoristične nan.
15.05	Smrtonosni strel, pon. 4., zadnjega dela nad.
16.00	Poročila
16.10	Clementina, 2/13 del francoske otroške nadaljevanke
18.00	Poročila
18.35	Santa Barbara, 450. del
19.30	Dnevnik 1
20.10	Jean Gabin, dok. film
21.00	Sveto leto, fr./it. barvni film, 1975
22.35	Dnevnik 2
23.00	Slika na sliko
23.50	Poročila
00.00	Sanje brez meja

Hrvaška 2

19.30	Dnevnik 1
19.55	Sport
20.05	Samci, 7., zadnji del angleske humoristične nanizanke
20.40	Potovanja dr. Stingla, 2/12 del nemške dokumentarne serije
21.05	Cro pop rock
21.50	Policajski rock, 7., zadnji del ameriške nadaljevanke
23.35	Druzina Addams, 15/16 del ameriške humoristične nanizanke
00.00	Zenske na krovu, švedski barvni film, 1989

Madžarska

06.00	Dobro jutro
08.30	Sotrpini
09.00	Cez dan
09.20	Sosedje, 162. del
10.00	Dallas, 133. del serije
11.30	Igra
12.01	Opoldanski saldo
14.55	Vaterpolo, Madžarska-ZDA
16.00	Dnevnik
16.10	Strast in oblast, 24. del avstralske serije
16.50	Svet denarja
17.00	Za upokojeence
19.00	Večerna pravljica
19.30	Dnevnik
20.14	Dallas, ponovitev 133. dela
22.10	Korak po sili, nemško/fr. film
23.40	EP v sabljanju, posn.
00.30	Dnevnik/Dnevnik BBC

RADIO

Slovenija 1

(UKV 88.5; 90.0; 91.8; 92.9; 94.1; 96.4; MHz, od 16.00 SV 918 kHz)

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 19.00, 21.00, 23.00 Poročila; 6.50 Dobro jutro, otroci; 8.05 Radio Ga-Ga; 9.35 Turistični napotki; 10.30 Pregled tiska; 11.05 Petkovo srečanje; 12.05 Na današnji dan; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.20 Osmrtnice in obvestila; 13.45 iz tujega tiska; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Obvestila; 16.15 Za in proti; 17.05 Studio ob 17-ih; 18.30 Gremo v kino; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Oddaja za pomorščake; 20.30 Slovincem po svetu; 22.30 Informativna oddaja; 23.05 Literarni nokturno.

Slovenija 2

(UKV 87.8; 92.4; 93.5; 95.3; 96.9; 97.7; 98.9; 99.9; MHz)

6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30, 19.30, 20.30, 21.30, 22.30, 23.30, 24.30 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Jutranja kronika; 7.25 Pogled v zvezdno nebo; 8.40 Rekreacija; 9.10 Kolesarji prireditev; 9.40 Primorski val; 11.00 Country glasba; 11.35 Obvestila; 11.50 Vreme ob koncu tedna; 12.00 Opoldne; 12.40 Štajerski val; 14.00 Drobilnice; 15.10 Prenos 1. programa; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.40 Petkova centrifuga; 17.15 Nedeljski izlet; 17.50 Sport; 19.30 Stop pops; 21.45 Radijska igra; 22.20 Radio Student.

Slovenija 3

(UKV 96.5; 101.4; 102.0; 103.9; MHz, od 19.30 88.6; 93.1; 100.3; 100.6; do 16.00 SV 918 kHz)

9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 22.00 Poročila; 8.10 Izobraževalni program; 9.05 Glasbena matineja; 10.05 Izbrana proza; 10.25 Vdomet melodij; 11.05 Igramo in pojemo; 13.05 Zborovske pesmi; 13.40 Glasbena tradicija; 14.05 Gymnasium; 15.00 Sanson; 16.05 Od uverture do plesa; 17.00 Koncertni solisti; 18.05 Mezosopranska Agnes Baltsa; 19.33 Koncert; 22.05 Radijska igra; 23.55 Lirični utrinek.

Radio Koper

(radijski program)

(SV 549 kHz, UKV 88.5 - 93.8 - 100.3 - 100.6 - 104.3 - 107.6 MHz)

8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30 Poročila; 12.30 Dnevnik; 6.00 Glasba, koledar; 6.30 Osmrtnice; 7.00 Kronika; 7.30 Pregled tiska; 7.45 Evergreen; 8.00 Modri

Radio Opčine

11.30, 15.30, 17.30 Poročila; 10.00 Matineja; 19.00 Mix time; 20.00 Za naše ljudi.

Radio Koroška

18.10-19.00 Čar ljudske pesmi.

HRVAŠKA TV 1 / NOCOJ OB 21.00

Zadnji film francoskega šarmerja

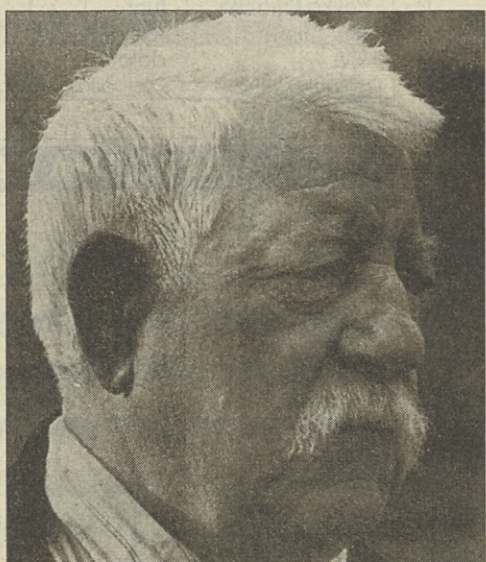
Sveto leto, francosko/italijanski film režiserja Jeana Giraulta

Hrvaška televizija začena cikla filmov francoskega igralca **Jeana Gabina**. Zavrtili bodo sedem njegovih filmov. Prvi je nocojšnji film **Sveto leto** (L'anne sainte, 1975), ki je obenem tudi zadnji film, ki ga je igralec posnel v dolgoletni karieri.

Sveto leto je kriminalističen film s posameznimi elementi komedije. Junak filma Amx Lambert spozna v zaporu Pierra Bizeta. Ko ju odpustijo, odpotujeta skupaj v Rim, da bi tam proslavila Sveto leto. Obklečena v duhovnika imata v mislih podvig, ki bi ju obogatil.

Jeana Gabina imajo mnogi za največjega francoskega igralca. V 45-letni karieri je sodeloval z največjimi francoskimi režiserji - Jeanom Renoirjem, Marcelom Carnejem (v njunih filmih Velika iluzija in Obala v megli je leta 1938 tudi zaslovel), Jacquesom Beckerjem, Julienom Duvivierjem in Maxom Ophulsom.

V ciklu bomo videli še filme La Bandera, Macka, Maigret postavlja past, Obračun v podzemlju, Predsednik in Afera Dominici.

2/5	TV SLOVENIJA 1	20.30	2/5	TV SLOVENIJA 2	20.10
////	ZADNJA VOŽNJA, ameriški barvni film, 1971		////	TISOČLETJE, 1. del ameriške dok. serije	
<i>The Last Run</i> - je začel režirati John Huston, dokončal pa ga je Richard Fleischer, izkušen režiserki macek, ki je bil edini sposoben izpeljati Hustonov film, ki hoče biti hkrati akcijska kriminalna in psihološki portret starajočega se nekdanjega člana čikaškega podzemlja. Igra ga George C. Scott, ki je imel takrat za seboj vsaj dve nepozabni filmski vlogi v filmih Dan Delфина in Patton. Vloga je oblikoval z vso možno igralsko pretiranoostjo. Film je snemal švedski direktor fotografije Sven Nykvist, sicer stalno sodelavec Ingmarja Bergmana, ki je dal filmu svojsko silko-vno izraznost. Igrajo še Tony Musante, Trish Van Devere, Colleen Dewhurst in drugi.			Ameriški antropolog David Maybury Lewis je obiskal na stotine plemen po vsem svetu. Zahodnjaki so opisovali tujce kot pošasti in divjake, oni pa so jih imeli za bogove ali zle duhove. Ko je minil šok prvega srečanja, so začeli spoznavati drug drugega. Prva oddaja od desetih pripoveduje o ponovnem srečanju Davida in njegovega prijatelja iz zahodnobrazilskega plemena Xavante. Prvič sta se srečala 1959. leta, ko je antropolog še verjel, da lahko srečanje različnih kultur obogati življenje, pozneje pa se mu je ta vera močno omajala...		
2/5	TV SLOVENIJA 1	23.25	2/5	KANAL A	20.40
////	MASKE, francoski barvni film, 1987		////	NA BEGU, ameriški film	
Claude Chabrol je ohranil preskušeni recept in v nocošnjem filmu prikazal še eno izmed človeških komedij. Tokrat se kruto loteva televizijskega medija in še bolj natančno priljubljenega voditelja Christiana Legagneura (Philippe Noiret), ki vodi oddajo, v kateri imajo stari ljudje še eno življenjsko priložnost. Chabrol se v filmu, čeprav vsak izmed likov nosi svojo masko, vendar najbolj ukvarja z osrednjim junakom, tv zvezdnikom. Njegov lik je zanimiv, ne le zaradi poučarjene igre Philippa Noireta, temveč tudi zato, ker junak ves čas igra pravo nasprotje samega sebe. Igrajo še: Robin Renucci, Bernardette Lafont, Anne Brochet in drugi.			Življenje Michaela Andropolsa (Michael Douglas, na sliki) se sesuva. Brez službe je in ločuje se. In ker mu vse počasi drsi iz rok, ponovno razmisli o vsem skupaj. Vse njegovo življenje je bilo podrejeno pričakovanjem drugih: družine, učiteljev, žene, otrok. Odloči se, da bo nekaj spremenil...		
					

IZLET ZA KONEC TEDNA (2)

DARIO CORTESE

JUTRI

10. julija

10. julija ob drugi uri in petinštirideset minut leta 1943 se je začelo zavezniško izkrcavanje na Siciliji. Se isti dan so bila zasedena letališča in zmagoviti pohod Americanov in Angležev v notranjost otoka se je začel. Dober mesec prej je letalstvo z močnim bombardiranjem prisililo k vdaji posadko na italijanskem otoku Pantelleri, dan zatem pa še na Lampedusi. Tako je bil Sicilski kanal prost.

Zavezniško akcijo je vodil Harold Aleksander kot pooblaščenec generala Eisenhowerja. Zaradi pomanjkanja enot in opreme se je odločil za izkrcanje na manjšem področju južno od Siracuse, kakih sto-petdeset kilometrov v širino, do Licate. Največje tveganje je pomenila omejena možnost oskrbovanja v globino. Zato so padalske enote dan pred izkrcanjem pripravile, to je blokirale nekatera vozlišča nasprotnikovih enot. Rešnici na ljubo je treba povedati, da je izkrcanje uspelo nenavadno hitro in zavezniki so brez posebnega odpora napredovali v notranjost otoka.

Ključna točka, kjer se je odločalo o uspehu akcije, je bila Catania ob Messinski ožini. Tu se je britanska 8. armada pod vodstvom Montgomeryja soočila z dvema nemškima divizijama. Z izdatno pomočjo Američanov in letalstva so Angleži prisilili Nemce k umiku. Čez Messinsko ožino se je uspelo umakniti približno 40 tisoč mož z veliko opremo.

17. avgusta so zavezniški vkorakali v Messino in akcija je bila uspešno končana.

Bohinjske planine

Prehod mimo planine Krstenica na Velo polje vodi skozi osamljeno gorsko pokrajino, nato pa nas pripelje na bolj obljudene steze Uskovnice, od katerih se ena konča pri Hudičevem mostu

Hoja od Stare Fuzine do Vodnikovoga doma traja okoli sedem ur (skupni vzpon 1700 m), od Vodnikovoga doma prek Uskovnice do Hudičevega mostu stiri do pet ur, postanki niso vračunani. Mogoč je sestop s Krstenice v dolino, v tem primeru je tura enodnevna. Opisana pot je v celoti označena, izbiramo lahko med naslednjimi kartami: Julijske Alpe - Bohinj in Julijske Alpe - Triglav v merilu 1:20.000 (potrebujemo obe), Triglavski narodni park (1:50.000), pred kratkim je izšla še nova karta Triglav (1:25.000).

Podobno mehka in prijetna, kot je bila steza do Laza, je njeno enourno nadaljevanje do planine Krstenica (1655 m), ki je ena izmed redkih se živih bohinjskih planin. Velika kamnita zgradba je sirarna, manjši stanovi pa so danes bolj zanimivi s stališča narodopisja kot pa gospodarsko. Včasih so bili tako kot na Lazu in drugih planinah vsako poletje naseljeni. V vsakem je bival plansar, ki je skrbel za manjšo skupino krav in oddajal mleko v sirarno. Zanimiva in značilna je gradnja stanov, ki stojijo na lesenih stebrih, »kolibah«, tako da je pod stavbo prostor za živino.

Postanek na Krstenici je nujen tudi zaradi razgleda, ki seže od Krna na zahodu prek Spodnjih Bohinjskih gor z Voglom in Crno prstjo do Ratitovca in Jelovice

na zahodu prek Spodnjih Bohinjskih gor z Voglom in Crno prstjo do Ratitovca in Jelovice

Zgornji del Uskovnice, v ozadju Mišelski greben

na jugu, daleč na vzhodu so Karavanke in Kamnisko-Savinjske Alpe, blizje sem vrhovi Fuzinskih gor. V tej severni smeri drži tudi pot do Jezerskega prevala (1945 m) mimo planine Jezerce, na kateri je počitek vedno prijeten, saj ima studenec z odlično hladno vodo. To je se zadnji vzpon v nekoliko kamnitejši gorski okoličini, preden se udobno spustimo na planino pod Mišel vrhom (1700 m), ki je izrazit primer

umirajočega plansarstva v Bohinju. Planino zarsca alpska kislica, zgradbe so se podrle, le trije stanovi se stojijo in ne služijo več svojemu prvotnemu namenu.

Mimo presihajočega jezera smo kmalu na slikovitem Malem polju, ob katerem gremo na rob Velega polja, ki je znano predvsem po enkratnem pogledu na Triglav. Do pred kratkim je bila na uravnanem svetu 1680 metrov visoko se ziva planina Velo po-

lje, danes stoji le sirarna, druge zgradbe se vdajajo casu in le redke krave se pasejo med njimi. Zato pa je Vodnikov dom nad Velim poljem posteno obljuden, saj se tukaj zlivajo množice na Triglav. Če si za pot ne bomo izbrali ravno vinkenda, bo v domu dovolj prostora, zato pa bomo prikrajšani za radosti smrčalnih noči na prenapolnjenih skupnih leziscih. Vsekakor predstavlja Velo polje zaključek hoje, ki je brez težav raztegnemo od jutra do večera.

Naslednji dan je na izbiro se zgodnji vzpon na 2275 metrov visoki Tosc ali pa le razgledna prečna steza po njegovih južnih pobočjih na Studorski preval (1892 m). S tega gre samo se navzdol. 1438 metrov visoka planina Konjšica tako kot prejšnje sodi med bohinjske »visoke« planine, na katerih se pase živina le nekaj tednov v poletju. Kmalu pod njo nas spet sprejme gozd, skozi katerega se spustimo do obširnih pašnikov in številnih pastirskih koč na Uskovnici (1138 m). Kljub se vedno prisotni idiliki

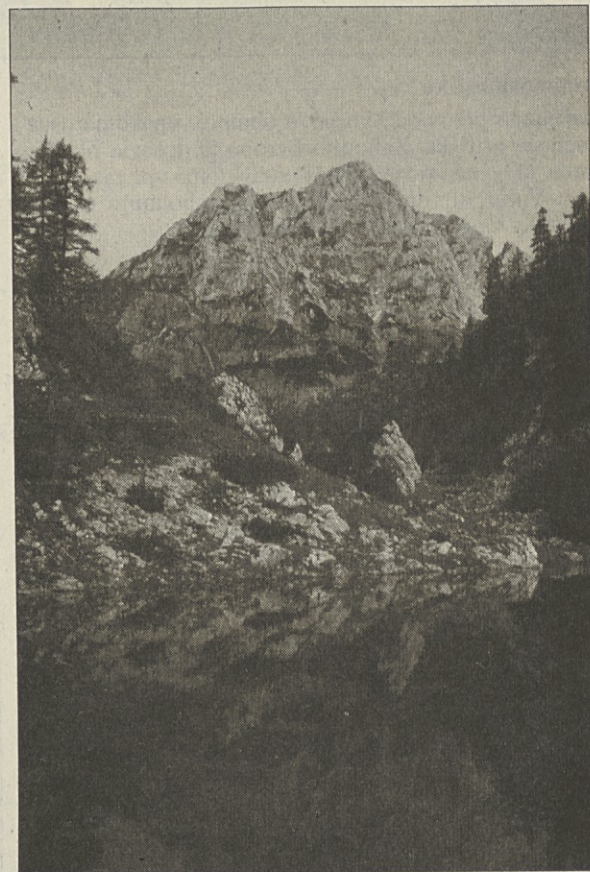

Stan na planini pod Mišel vrhom sameva (Vse foto: Dario Cortese)

plansarstva je sedanost planine drugačna: pred štiridesetimi leti se je tukaj poleti paslo skoraj dvesto krav, sedaj nastajajo vsega dva ducata krav, nekaj konj in veliko turistov (ki bi radi videli več krav in kupili več sira ...). Za vse omenjene planine velja, da so le odraz povojnega razvoja, ki je motiviral industrijo na račun kmetijstva, svoje pa stadal se cloveski dejavnik in (ne)dostopnost, saj do večine teh planin drzijo le pespoti.

Z Uskovnice nesejo noge navzdol mimo opuščene planine Blatce (880 m) in končno strmo do Hudičevega mostu na Mostnici, od koder tudi do Stare Fuzine ni daleč. Minula dva dneva se nam kar naenkrat zazdita kratka in vprašamo se samo: »Kdaj spet?«

(Konec)

Jezero pri Mišel planini, v ozadju Vernar

AVSTRIJA / PARLAMENT

Poslanci izglasovali diskriminacijo dvojezičnih učiteljev

Sprememba delovnega prava

DUNAJ. Zvezni parlament je včeraj sprejel novelizacijo zakona o delovnem pravu učiteljev. S tem je bilo uveljavljeno od SPÖ in ÖVP predlagano zmanjšanje učne obveznosti učiteljev na ljudskih solah za eno uro. Ker tedenske ure dijakov ostanejo enake, bodo učitelji po tej spremembi za svoje dosedanje delo prejeli letno okoli 15.000 šilingov več plače.

Za dvojezične učitelje zmanjšanje učne obveznosti - kljub izrecnim zahtevam prizadetih - ni bilo predvideno. Parlament s tem uveljavlja delovnopravno in tudi dohodkovno neenakost na račun dvojezičnih učiteljev. Zoper to ureditev so poprej protestirali dvojezični učitelji ter poli-

tične organizacije koroskih Slovencev in gradiscanskih Hrvatov. Sprememba velja od jeseni. Manjšinska referentka Zelenih Terezija Stojšić, ki je od vsega začetka nasprotovala poslabšanju položaja dvojezičnih učiteljev, je zadevo po večerajšnjem glasovanju označila kot »zasramovanje angazmaja dvojezičnih učiteljev«, ki je v jasnem nasprotju s siceršnjim koroskim in gradiscanskim uradnim izpostavljanjem vzornosti in pomembnosti dvojezičnega solstva.

Zelena mandatarka je v zvezi s to diskriminacijo dvojezičnih učiteljev napovedala parlamentarno interpelacijo, naslovljeno na ministra za solstvo Scholtena.

VELIKOVEC / ŠOLA

Zaključna prireditev strokovne kmetijske šole

VELIKOVEC. Strokovna kmetijska-gospodinska šola slovenskih solskih sester v Sentrupertu pri Velikovcu je ob zaključku solskega leta izvedla že običajno proslavo.

V priticju in prvem nadstropju zavoda so bili razstavljeni različni rokodelski izdelki ter obleke, ki so jih sešile in naredile gojenke pod strokovnim vodstvom učiteljev. Kot vsako leto so bile tudi letos kuhinjske dobrote kaj hitro razprodane.

V dvorani zavoda pa je bila slavnostna priredi-

tev, ki so je oblikovale gojenke. Poleg pesmi so nastudirale tudi igrano »Priloznostni zdravnik«. Med številnimi obiskovalci so bili velikovski zupan Josef Blaschitz, škofijski kancler Mihael Kristof ter vidni zastopniki slovenskih političnih in kulturnih organizacij. Slavnostni govornik je bil piberski mestni svetnik Fric Kumer. Ravnateljica šole, sestra Metodija Arneitz, je z ucnim uspehom gojenk v preteklem solskem letu in tudi s prijavami za prihodnje solsko leto bila zadovoljna.

MILENA SIMIČ

»Če ne bi gojili optimizma, se društvo Ivan Cankar ne bi obdržalo 20 let«

TAMARA DEU

Milena Simić: Pogoji za delovanje društva »Ivan Cankar« so na žalost slabi. Poleg pomanjkanja finančnih sredstev, boljše rečeno, rednega vira finansiranja sploh nimamo, nas tarejo tudi prostorske težave.

Trenutno se moramo zaradi obnove studentskega doma Korotan, kjer smo imeli do sedaj prostore, seliti v manjše. Tu nam je na srečo veliko pomagal Klub slovenskih študentov in študentov na Dunaju in nam ponudil majhno sobo v svojih prostorih. Društvo pa seveda ne razpolagamo niti z najosnovnejšimi sredstvi za obveščanje ljudi, kot na primer s telefonom, pisalnim in kopirnim strojem, da ne govorimo o računalnikih. Skratka razmere so res slabe. Samo se entuziazmu nekaterih članov se imamo zahvaliti, da uspevamo na primer obveščati o naših prireditvah okoli 2500 dunajskih Slovencev.

Ali menite, da je delovanje društva v sedanjem okviru - prirejanje gala večerov ob obletnicah, kot je današnji, proslava ob kulturnih praznikih in navsezadnje prirejanje piknikov, izletov in veselja -, torej predvsem v okviru združevanja in druženja Slovencev na Dunaju, zadostno?

Milena Simić: Delovanje društva v tem ozjem okviru je vsekakor pravilno in hvale vredno, vendar menim, da bi moralo društvo »Ivan Cankar« svojo dejavnost razširiti tudi na druga področja. Recimo svetovne službe vseh vrst, kakršnokoli pomoč v obliki, ki ga lahko nudi te vrste društvo. Na primer, področje pravnega svetovanja v Avstriji je za Slovence izrednega pomena, saj je vsak, ki je prišel v Avstrijo, ne spozna na svoje pravice in dolžnosti v tuji deželi. Velika večina Slovencev na Dunaju in iz njegove okolice, ki živijo tu ze vrsto let, se vedno nekega dne npr. ostane brez službe

in ne ve kam in kako. V takem primeru bi jim seveda naša svetovalna služba lahko pomagala.

Toda, če govorimo o Slovincih, ki ze vrsto let delajo tu, ali niso potem ti Slovinci ze integrirani, lahko bi celo rekli, da so si verjetno tudi ze pridobili avstrijsko državljanstvo?

Milena Simić: Kljub temu se v veliki večini ne poznajo pravnega sistema države v kateri živijo pet, deset ali 20 let. Zavedati se namreč moramo, da govorimo o preprostih ljudeh, ne pa o slovenski inteligenci. Ti ljudje so se vedno potrebni pomoči, predvsem pa so kakorkoli ze pogledamo - Slovinci.

Če bi ustanovili npr. svetovalno dejavnost takšne vrste, kaj bi to pomenilo?

Milena Simić: To bi pomenilo nastavitve strokovne osebe ali pa vsaj pridobitev prostora, kjer bi se ta dejavnost izvrševala, kratko in jedrnat: potrebna bi bila sveža finančna sredstva in seveda tudi viri le-teh.

Ali menite, da bi morala država Slovenija finančno pomagati slovenskemu kulturnemu društvu »Ivan Cankar«?

Milena Simić: Takole je. Po svetu je raztresenih, mislim, da več kot 200 raznovrstnih slovenskih društev. Predstavljajte si, da vsa ta društva financira država Slovenija... vseh verjetno ne morejo podpreti.

Kakšni so vaši načrti za bodočnost?

Milena Simić: Nadaljevati zastavljeno pot društva in močje uresničiti nekaj teh morda utopističnih idej, ki jih gojimo.

Ostajate torej optimistični? Milena Simić: Vsekakor. Če ne bi gojili optimizma, se društvo ne bi obdržalo 20 let!

AVSTRIJA / AGRARNI IZVOZI

So res izvažali s slinavko okuženo živino na Poljsko?

Organi ES domnevajo lažno deklariranje

IGOR SCHELLANDER

DUNAJ. »Sesam od pri se« - po tem motu, znanem iz priljubljene orientalske pripovedke, je očitno cela vrsta avstrijskih privatnih in tudi združniških izvoznikov živine kar nekaj časa zlorabljala sistem avstrijskih subvencij za izvoz. Na rep in glavo goveda iz dokumentirane kvalitete reje agrarno ministrstvo plača do 8000 šilingov.

Nizozemske oblasti so ze v aprilu zasegle nad 50 komadov živine zaradi suma slinavke. Ugotovili so, da so je živina bila uvožena iz Avstrije z lažno ali celo manjkajočo deklaracijo o izvoru.

Nadaljnje raziskave so pokazale, da je večji del okoli 3000 do aprila 1992 iz Avstrije uvoženih goved poginil. Organi Evropske skupnosti zdaj domnevajo, da so preko Avstrije bila v prostor Evropske skupnosti prodana poljska goveda, za katera velja ze nekaj časa (zaradi suma slinavke) prepoved uvoza.

Avstrijsko agrarno ministrstvo po dveh tednih potrjuje afero in domneva, da je pri razdaji subvencij bilo po »olajšano« za 20 milijonov šilingov. Finančno ministrstvo pa poroča o anonimnih ovadbah proti vrsti izvoznikov in zivnorej-skih združenj. Agrarni minister Fischer je zdaj napovedal ostrejši nadzor izvoza in razčišcevanje afere. Vendar

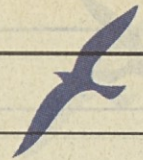
zaenkrat pri agrarnem ministrstvu skrivnosti pri avstrijski inaciji pripovedke »Ali Baba in 40 razbojnikov« se niso znali razrešiti.

Kljub jasnim indicom o lažno deklarirani živini minister za agrarne zadeve namreč ne ve povedati, od kod naj bi se ta vzela: kajti po podatkih ministrstva v omejenem času iz Poljske v Avstrijo ni bilo uvoženo niti eno govedo...

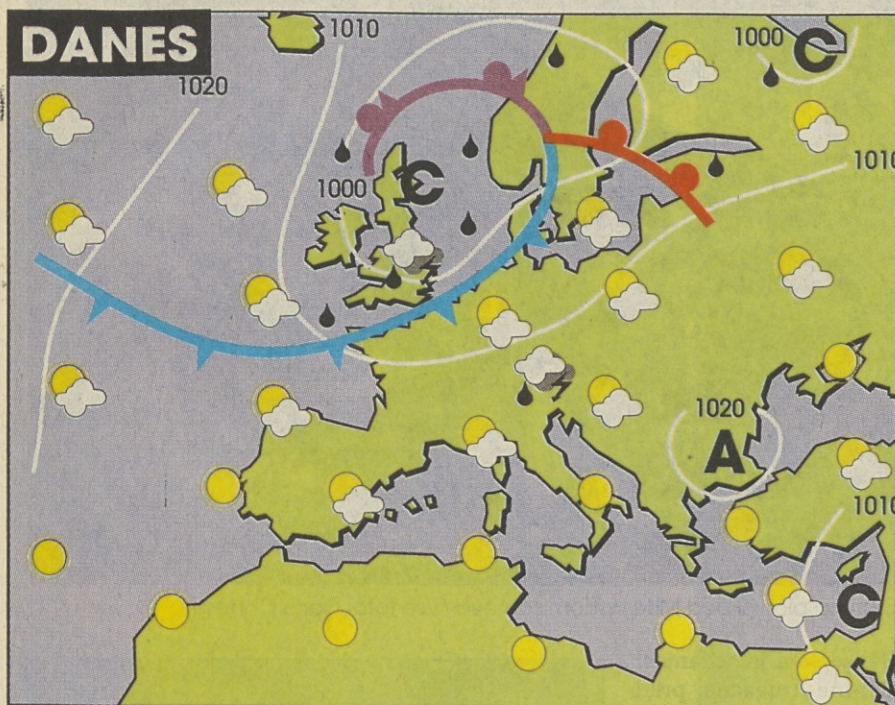
Ze leta 1981 je neki dunajski mesecnik razkril afero, ki je zaposlevala avstrijske medije in sodisce pod psevdonimom »mesarska mafija«.

Takrat so nekateri avstrijski podjetniki z lažnimi papirji in deklaracijami uvažali v Avstrijo kvaliteto manj vredno goveje ali celo eksotično divjačinsko meso, ki se je po raznih postopkih spremenilo v kvaliteto domače izvoznega mesa. Med drugim je ostalo takrat neznan, kam je izginilo 93 ton mesa indijskih bivolo-

Sprico okoliscine, da je kratko pred tem prav iz Indije bila »uvožena« v Avstrijo slinavka, je afera skupaj s konkretnimi očitki neupravičenega prejemanja uvoznih in izvoznih subvencij, podkupljanja uradnikov, veterinarjev in carinikov dobila dramatične razsežnosti. Tudi takrat so pri razkrivanju nerednosti sodelovali holandski preiskovalni organi.

EVROPA / JUŽNA POLOVICA SONČNO

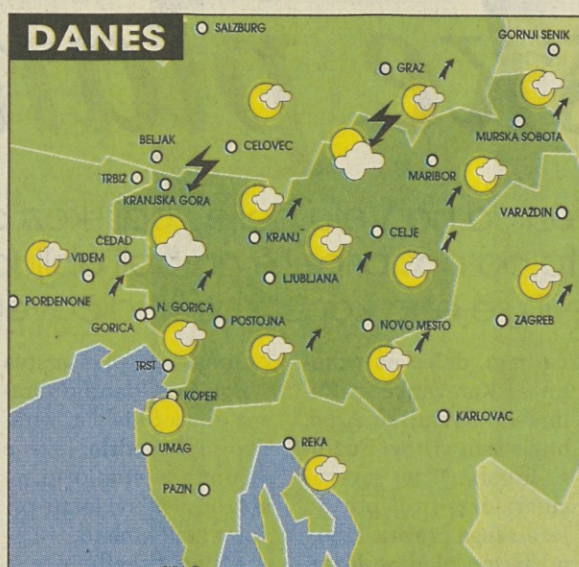
Vremenska slika

Nad južno polovico Evrope je območje enakomernega zračnega pritiska. Zahodno Evropo je dosegla hladna fronta, ki bo na vreme pri nas predvidoma vplivala v nedeljo. V višinah, danes k nam, z jugozahodnimi vetrovi se priteka tople, vendar bolj vlažen zrak.

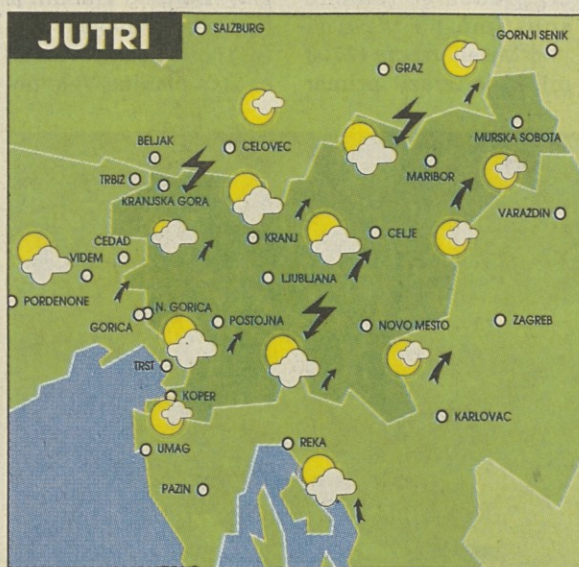
ALPE JADRAN / SONČNO, V ALPAH NEVIHTE

OBLACNOST	DEŽ/SNEG mm na dan
pod 10%	pod 5
10-30%	5-10
30-50%	10-30
50-80%	30-60
nad 80%	nad 60
VETER	NEVIHTE
5-10 m/s	MEGLA
nad 10 m/s	

Slovenija: Sončno bo, proti večeru bodo v gorskem svetu posamezne nevihte. Pihal bo jugozahodni veter. Najvišje dnevne temperature bodo od 23 do 28°C.

Sosednje pokrajine: V sosednjih pokrajinah bo prevladovalo sončno vreme, v Alpah bodo popoldne posamezne nevihte.

V Sloveniji: V soboto bo še večinoma sončno in vroče. Popoldne bodo predvsem v gorskem svetu posamezne nevihte.

Obeti: Poslabšanje s padavinami bo v nedeljo dopoldne zajelo zahodno Slovenijo, popoldne pa tudi vzhodne kraje.

RAZMERE NA CESTAH V SLOVENIJI
Promet po notranjosti države kakor tudi preko vseh mejnih prehodov poteka tekoče in brez zastojev.

RASTLINE

Peronospora na vinski trti

ANA ŽUST

Peronospora (Plasmopora viticola) je najbolj razširjena in nevarna glivična bolezen vinske trte. Sirjenje te bolezni je v veliki meri odvisno od vremenskih razmer. Napada liste, socvetja, grozdne jagode in mladice, se posebej pa rastne vrstice, ki zaradi bujne rasti pogosto ostanejo nezascitene z zascitnimi sredstvi. Najbolj nevarne so okužbe v juniju in v prvi polovici julija, to je od začetka cvetenja pa vse do takrat, ko grozdne jagode zrastejo približno do debeline graha.

Spomladi je prva okužba mogoča potem, ko trta razvije prve liste. Gliva prezimi v odpadlem listju v obliki zimskih trosov. Ti vzkaliijo, ko temperatura tal preseže 8°C in je srednja dnevna temperatura zraka višja od 11°C.

Za kalitev zimskih trosov morajo biti tla zasičena z vodo, kar omogočijo dva ali trije dnevi deževnega vremena z vsaj desetimi litri dežja na kvadratni meter. Okužba uspe, ko skozi reze v liste ali druge zelene dele rastline prodrejo bolezenske klice. To se zgodi le, če je liste

mokro. Na listih se čez določen čas pojavijo prvi znaki bolezni, v obliki peg, ki spominjajo na oljne madeže. Na spodnji strani lista pa zrastejo bele plesnive prevleke, ki nosijo poletne trose. Poletni trososoci se razvijejo le ponoči, najhitreje pri temperaturi zraka od 17 do 21°C in pri relativni vlažnosti med 90 in 100 odstotki. Poletni trosi povzročijo nadaljnje sekundarne okužbe ta-

koj, ko padejo na nezascitene in moker list. Čas od okužbe do prvih znakov bolezni je odvisen od temperature zraka. Traja lahko 4 do 13 dni, možna so tudi manjša odstopanja. V enem rastnem obdobju se pojavi več rodov letnih trosov, več jih je v vlažnih in toplih poletjih. V slovenskih vinorodnih okoliših se lahko v posameznih letih pojavi 10 do 15 rodov letnih spor.

TEMPERATURE ALPE JADRAN včeraj ob 8. in ob 14. uri	TEMPERATURE PO EVROPI včeraj ob 8. in ob 14. uri
LJUBLJANA..... 12/24	HELSINKI..... 9/-
TRST..... 18/25	STOCKHOLM..... 9/19
CELOVEC..... 11/20	KOPENHAVN..... 9/-
BRNIK..... 10/23	MOSKVA..... 9/-
MARIBOR..... 15/22	BERLIN..... 10/17
CELJE..... 12/23	VARSAVA..... 9/-
NOVO MESTO..... 12/23	LONDON..... 13/23
NOVA GORICA..... 15/22	AMSTERDAM..... 10/17
MUR. SOBOTA..... 15/22	BRUSEL..... 11/20
PORTOROŽ..... 17/23	PARIZ..... 10/24
POSTOJNA..... 9/22	DUNAJ..... 13/20
ILIRSKA BISTRICA..... 8/21	MÜNCHEN..... 12/-
KOČEVJE..... 9/22	ZÜRICH..... 9/22
CRNOMELJ..... 11/24	ŽENEVA..... 11/23
SLOV. GRADEC..... 10/22	RIM..... 19/29
BOVEC..... 12/22	MILAN..... 17/25
RATEČE..... 9/21	BEOGRAD..... 11/17
VOGEL..... 9/12	BARCELONA..... 16/26
KREDARICA..... 1/7	ISTANBUL..... 22/33
VIDEM..... -1/25	MADRID..... 17/33
GRADAC..... 16/22	LIZBONA..... 17/29
MONOSTER..... 15/20	ATENE..... 24/33
ZAGREB..... 15/23	TUNIS..... 19/31
REKA..... 19/25	MALTA..... 22/29
	KAIRO..... 24/36

DOLŽINA DNEVA
Sonce bo danes vzslo ob 05.21 in zasllo ob 20.53. Dan bo dolg 15 ur in 32 minut. Luna bo vzslo ob 23.14 in zasllo ob 11.05.
SETVENI KOLEDAR
Luna je v znamenju Ribe, elementa vode. Sejete lahko zimsko solato, nabirate in susite zdravilne zeli ter začimbe in kisate zgodnje zelje.
TEMPERATURE JEZER, REK IN MORJA
Jezera: Blejsko 21°C, Bohinjsko 21°C.
Jadransko morje: Portorož NP, Koper 22,5°C, Trst NP, Gradec NP, Crikvenica 20,9°C, Pulj NP, Losinj NP, Split 22°C, Hvar 23°C, Vis 22,3°C, Opatija NP, Bar NP.
Reke: Mura (G. Radgona) 17°C, Sava (Radovljica) 13°C, Sava (Sentjakob) 15,6°C, Sava (Radece) NP, Savinja (Lasko) 15,2°C, Ljubljana (Moste) 17,1°C, Bistrica (Sodražica) 13,6°C, Sora (Suha) 15,4°C, Iska 12,7°C.
PLIMOVANJE
Danes: ob 6.47 najnižje -41 cm, ob 13.49 najvišje 34 cm, ob 19.57 najnižje -9 cm in ob 0.46 najvišje 11 cm.
Jutri: ob 7.08 najnižje -33, ob 14.23 najvišje 32, ob 21.06 najnižje -9.

Horoskop

piše

Aleksandra Zorc Berce

OVEN 21-3/20-4: Delo in samo delo vas zanima v tem trenutku. S svojimi idejami želite doseči uspeh in osvojiti svet. Pa veliko sreče!

BIK 21-4/20-5: Želite si zdravo življenje in veliko rekreacije, a kaj, ko za to nikoli ni pravega časa. Morda pa so to samo besede in neke globoke v sebi skrivate le željo po uživanju.

DVOJČKA 21-5/21-6: Pohvale na poslovnem področju kar dežujejo, vas pa vodi samo slepa želja po tem, da ste najboljši. Sprjazniti se boste morali z dejstvom, da tudi za vami prihajajo

RAK 22-6/22-7: Vedno znova se spotikate na najbolj občutljivih področjih v svojem življenju. Prav je, da iščete svoje notranje motive, vendar vedite, da vsega ne boste našli sami.

LEV 23-7/23-8: Morda je tudi za vas spet napočil čas, da naredite nekaj za zdravo telo - sport, sprehodi, rekreacija ... Pa nikar ne recite, da nimate časa, saj je čas počitnic.

DEVICA 24-8/22-9: Enkrat si želite tako, drugič drugače. In kako naj vaša okolica ve, kaj vam v določenem trenutku najbolj ustreza? Saj se vendar ves svet ne vrti le okoli vas.

TEHTNICA 23-9/22-10: Kar bi vam danes lahko uspelo, bo se dolgo povsem upravičeno izživelo zavist. Priljubite starejši osebi, saj govori po svojih izkusnjah.

ŠKORPIJON 23-10/22-11: Prav zdaj ste si dokončno zadali nalogo, da se za nekaj časa posvetite samo ožji družini. Motivi so vam jasni, zato se znanцу ne pustite izživati.

STRELEC 23-11/21-12: V takšni zmešnjavi nihče ne more delati. Čeprav ste se zelo trudili, je jasno, da so vaše organizacijske sposobnosti na psu, zato prepustite vodilno vlogo drugim.

KOZOROG 22-12/20-1: V najboljši telesni formi ste pripravljeni na napad. Zakaj potem nič ne naredite? Naj vam ne bo nerodno zaradi negativnega odgovora, vse je le izživ.

VODNAR 21-1/19-2: Če želite mirno spati, je čas, da se sprjaznate z manjšimi neprijetnostmi. Če boste zadevo prelagnili, se pripravite na hujše posledice.

RIBE 20-2/20-3: Uredili ste si življenje na samostojen način in zdaj mislite, da boste lahko tako nadaljevali. Pa ne bo šlo, saj vam bodo okoliščine dokazale, da morate biti bolj prilagodljivi.

MEHIKA / 19 MRTVIH, DESETISOČI BREZ STREHE NAD GLAVO, OGROMNA MATERIALNA ŠKODA

Orkan pustošil v Mehiki

Vetrovi so prizadeli zahodno obalo severno od Acapulca - Neurja že dva tedna

Razdejanje, ki ga je orkan Calvin pustil za seboj (Telefoto AP)

ACAPULCO - Hud orkan s Pacifika je v sredo pustošil po zahodni obali Mehike. Umrlo je 19 oseb, deset tisoč pa so morali od doma.

Po podatkih meteorološke službe so pričakovali, da bo orkan Calvin začel divjati v sredo ponoči v obalnem mestecu Puerto Vallarta, vendar je dosegel kopno že v tork ponoči, neke severno od Acapulca, saj se je pomikal s hitrostjo 165 kilometrov na uro, posamezni sunki vetra pa so presežili hitrost 190 kilometrov na uro. Po južni in osrednji Mehiki so se več kot dva tedna razsajale tropske nevihte, tako da je orkan vremenske razmere še poslabšal. Salvador Mulsalem, tiskovni predstavnik notranjega ministrstva, je izjavil, da so zaradi pa-

davin reke poplavlje številna naselja.

V tork ponoči so tri osebe umrle v bližini Acapulca, zdalec največ škoda pa je bilo v jugovzhodni Mehiki. Istega dne je šest ljudi umrlo v Veracruz, ko je reka Actopan odplavila neki moz v Oaxaci. Približno 20 tisoč je brezdomcev, ker je področje preplavilo 19 rek in ne kaže da bi povodenj kmalu prenehala.

Na zahodni obali so pristanišče in letališče v Manzanillo zaprli, ko je orkan Calvin dosegel mesto. Vremenoslovci so napovedali, da se bo orkan osilil, ko bo dosegel nekoliko hladnejši Kalifornijski zaliv.

Smer orkana Calvin ob zahodni obali Mehike severno od Acapulca. Orkan je med drugim otežkočil plovbo. Nekaj ladij je nasedlo. (Telefoto AP)

ZDA / VISOKI DOBITKI MIKAJO AMERIČANE

Prava loterijska mrzlica

NEW YORK - Možnosti, da bi se sanje uresničile, so bile zares zelo majhne, skoraj nihče pa tega ni vzel resno v postev; več kot polovica Americanov je pred televizijskimi zasloni čakala na zvebanje loterije "Powerball", na kateri je prvi dobiček znašal kar 100 milijonov dolarjev, kar je tudi za bogato državo izjemna vsota. V zadnjih urah so se pred trgovinami nabrale dolge vrste ljudi, ki so kljub veliki vročini zeleli se v zadnjem trenutku kupiti listek lote-

rije, ki bi, v kolikor bi prejel enega od dobitkov, prav gotovo spremenil njihovo življenje. V Washingtonu so prodali okrog 3.100 listkov na minuto, kar je desetkrat več kot ob "navadnih" loterijah. Razlog je zelo preprost: glavna nagrada je bila namreč znatno bogatejša. V nagradni sklad je namreč prispevalo 14 zveznih držav in sicer Delaware, Idaho, Indiana, Iowa, Kansas, Kentucky, Minnesota, Missouri, Montana, Oregon, Rhode Island, Ju-

na Dakota, Zahodna Virginia in Wisconsin. Ljudje so bili dobesedno obsedeni ob sicer majhni možnosti tako visokega "zaslužka". V zveznih državah Minnesota, Indiana in Idaho, kjer so prodali 14 milijonov listkov od skupnih 55, so po televizijskih ekranih opozarjali prebivalstvo, da bi ne "zapravljalo" tako velikih vsot denarja, ker se bo sreča "nasmehnila" le maloštevilnim. Pravila loterije so dokaj enostavna: vsako lahko izbere pet števk od skupnih 45,

sesto pa iz nadaljnjih 45. Izrečana je bila kombinacija števk 4, 8, 19, 28 in 41. Zmagovalec pa je doma iz Wisconsin. Na dosedanjih loterijah se je z zrebom uresničilo le 65 odstotkov možnih kombinacij. Zgodi se namreč lahko, da na loteriji ne izrečajo zmagovalca, kar pomeni, da se v teh primerih nagradni sklad poveča in pred dvema letoma je enkrat dosegel absolutni rekord 118 milijonov dolarjev, ki jih je zmagal neznanec iz Kalifornije.

BRAZILIJA / POLEMKA

Neposredni prenos samomora

Stotidóci gledalcev prisostvovali skoku 16-letnega dekleta

RIO DE JANEIRO - Neka brazilska televizijska informativna oddaja, znana po tem, da pogosto kaže nasilne prizore, je v državi izzvala polemiko, ko je predvajala posnetek samomora neke pubertetnice.

Producenti silno priljubljene informativne oddaje »Aqui Agora« (Tukaj, sedaj) so vztrajali pri svoji odločitvi, da na televiziji pokažejo pretrsljive posnetke samomora.

V ponedeljek zvečer je 720 tisoč gospodinjstev na svojih zaslonih gledalo, kako je 16-letno dekle

skocilo z nakupovalnega centra v središču Sao Paula. Televizijska ekipa je sledila do bolnišnice, kjer je mladoletnica umrla.

Marcos Wilson, direktor za notranje dogodke na televizijski mreži SBT, je dejal, da je mreža se snemala pet poskusov samomora, ki so se srečno izšli. Tokrat je ekipa prišla z gasilci na prizorišče eno minuto pred tragičnim dejanjem.

»Predvajamo vsakovrstne dogodke tako, kot se v resnici odvijajo, naj so se tako pretrsljivi,« je se izjavil Wilson. Preden bi

samomor predvajala, je televizijska postaja opozorila, da posnetki niso primerni za otroke in je publika dejansko upadla, dvignila pa se je, ko so kazali prizore v bolnišnici.

V zadnjih dveh letih je »Aqui Agora« ustvarila nov tip televizijske informativne oddaje v Braziliji.

Pogosto emotivni novinarji spremljajo policiste in gasilce na delo in snemajo vse, od družinskih združ do zrtev avtobusnih nesreč. Približno 40-60 odstotkov oddaje je posvečenih policijskim primerom.